

yhteistyö *laadukas*
aktiivinen vuorovaikutus
turvallinen *vastuullinen*
yrittäjyys tehokkuus
kehitys *asiantuntija*
tuottava

2010

ELÄKE-FENNIA VUOSI

Sisältö

Yritysvastuu

- 4 Eläke-Fennian vuosiraportointi 2010
- 5 Eläke-Fennia lyhyesti
- 6 Toimitusjohtajan katsaus
- 8 Vuoden 2010 yritys vastuun teemat
- 9 Eläke-Fennian sidosryhmien odotukset ja vuorovaikutus

Taloudellinen vastuu

- 10 Taloudellinen vastuu ulottuu vuosikymmenten päähän
- 13 Haastava ympäristö – onnistunut sijoitusvuosi
- 16 Vastuullisuus on osa sijoitustoimintaamme

Sosiaalinen vastuu

- 18 Yrityksille ja yrittäjille laadukasta ja oikea-aikaista palvelua
- 21 Pidempiin työuriin työkyvyttömyysriskin hallinnalla ja kuntoutuksella
- 22 Huolehdimme eläkkeensaajistamme
- 24 Osallistumme työeläkejärjestelmän kehittämiseen
- 28 Hyvinvoiva henkilöstö tekee tuloksellista työtä

Ympäristövastuu

- 32 Ympäristövastuu on kiinteä osa kiinteistösijoittamista

Hallinnointi

- 36 Eläke-Fennian hallinto ja johtaminen
- 40 Hallitus
- 44 Hallintoneuvosto
- 44 Tilintarkastajat
- 45 Johtoryhmä
- 46 Neuvottelukunnat

Toimintakertomus ja tilinpäätös

50 Hallituksen toimintakertomus

Tilinpäätös

- 61 Tuloslaskelma
- 62 Tase
- 64 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet
- 67 Tuloslaskelman liitetiedot
- 70 Taseen liitetiedot
- 79 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta
- 86 Tunnusluvut
- 89 Tunnuslukujen opas
- 90 Hallituksen ehdotus voittovarojen käytöstä
- 91 Tilintarkastuskertomus

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2010

Eläke-Fennian taloudellinen vuosiraportointi koostuu

Yritysvastuuraportista, s. 4–47

Toimintakertomuksesta ja tilinpäätöksestä, s. 48–91

Selvityksestä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä, s. 94–100

Yritysvastuuraportoinnin kuvaus ja rajaukset

Eläke-Fenniassa yritysvastuu on osa operatiivista liiketoimintaa. Raportoinnin tukena toimii yritys vastuukoordinaattoriverkosto, jonka asiantuntijat vastaavat informaation keräämisestä sekä ovat omalta osaltaan luomassa vastuullista kulttuuria Eläke-Fenniassa.

Yritysvastuuraportoinnissa keskitytään Eläke-Fennian omaan toimintaan. Tähän raporttiin on kerätty olennaimmat asiat Eläke-Fennian yritys vastuusta. Raportoinnin viitekehyksenä on käytetty GRI:n raportointikehikkoa (Global Reporting Initiative). Mittareina käytetään työ-eläkeyhtiön toimintaa kuvaavia tunnuslukuja, joita täydennetään soveltuvien osien GRI-ohjeistuksen indikaattoreilla sekä finanssipalveluiden erityisindikaattoreilla.

Yritysvastuun asiantuntija Tofuture Oy on tarkastanut raportin GRI-ohjeiston vastaavuuden ja vahvistaa Eläke-Fennian itsearviointin siitä, että yritys vastuuraportti 2010 täyttää GRI G3.1 -ohjeiston sovellustason C vaatimukset. Raportissa esitetyt GRI-ohjeiston mukaiset tiedot on kuvattu GRI-sisältöindeksissä Eläke-Fennian internet-sivuilla osoitteessa www.elake-fennia.fi.

Eläke-Fennia lyhyesti

Eläke-Fennia on keskinäinen, asiakkaidensa omistama työ-eläkeyhtiö, joka huolehtii asiakasyritystensä työntekijöiden ja yrittäjien lakisääteisestä työeläketurvasta. Perustehtävämme on ”Luoda turvallisuutta eläkeikaan”. Vuorovaikutus asiakkaidemme ja muiden sidosryhmiemme kanssa on keskeinen osa toimintaamme.

Asiakkaat ja markkinaosuus

Olemme erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten sekä yrittäjien työeläkevakuuttaja. Yli 60 prosenttia vakuutetuistamme työskentelee alle 50 hengen yrityksissä.

Eläke-Fennian markkinaosuus on 10,6 prosenttia.

Markkinaosuus YEL-vakuutuksissa on 18,0 prosenttia.

Avainluvut 2006–2010

Tunnusluvut	2010	2009	2008	2007	2006
Sijoitusten markkina-arvo, milj. e	6 761,9	6 165,5	5 467,9	6 106,3	5 672,4
Sijoitusten tuotto sitoutuneelle pääomalle, %	10,0	10,1	-12,1	4,0	8,2
Kokonaistulos, milj. e	344,3	236,7	-718,9	-24,4	148,3
Hoitokustannustulos, milj. e	11,8	11,2	12,7	6,6	-1,9
Vastuuvelka, milj. e	6 200,6	5 768,6	5 381,7	5 652,5	5 269,7
Toimintapääoma, milj. e ¹⁾	1 225,6	907,4	645,5	1 156,3	1 202,4
Toimintapääoma/vastuuvelka, % ²⁾	21,4	16,8	12,9	22,7	25,7
TyEL-vakuutuksenottajia	22 950	22 500	21 810	20 250	18 900
YEL-vakuutuksenottajia	34 720	33 580	32 920	31 610	29 930
Vakuutusmaksutulo, milj. e	1 126,2	1 096,3	1 088,9	968,1	889,3
Eläkkeensaajia	82 980	81 600	80 200	77 610	75 660
Maksetut eläkkeet ja muut korvaukset, milj. e	1 031,6	979,5	889,7	780,8	710,4
Eläke-Fennian henkilöstömäärä keskimäärin	253	251	250	248	250

1) Vuonna 2010 sisältää tasausvastuusta toimintapääomaan rinnastettavan erän 238,7 milj.e (224,6 milj. e vuonna 2009 ja 208,8 milj. e vuonna 2008).

2) Suhdeluku laskettu %:na vakavaraisuusrajan laskennassa käytetystä vastuuvelasta. Vuosina 2008–2010 vastuuvelasta vähennetty toimintapääomaan rinnastettava erä.

Sijoitusten tuotto
sitoutuneelle pääomalle

10,0 %

Vakuutusmaksutulo

1 126,2 milj.e

” Olemme asiakkaidemme mielestä asiantunteva ja palveleva kumppani.

Tehokkaasti, tuottavasti ja vastuullisesti

– tähtäimemme on vuosikymmenten päässä

Vuonna 2010 maailmantalous palasi kasvu-uralle pääosin onnistuneiden elvytystoimien ansiosta. Kasvu oli rivakinta kehittyvissä maissa, maltillisinta puolestaan Euroopassa, jossa usean valtion velkakriisit varjostivat talouden myönteistä kehitystä.

Sijoitusmarkkinoiden kaksijakoisuuteen peilaten voimme olla erittäin tyytyväisiä vuoden 2010 sijoitustoimintamme tuottoihin. Sijoitusvuotemme osoittautui 2000-luvun kolmanneksi parhaaksi haasteellisesta toimintaympäristöstä huolimatta. Eläke-Fenniassa tavoitellaan sijoitustoiminnassa kaikissa tilanteissa mahdollisimman hyvää tuottoa kuitenkin vaarantamatta eläkkeiden rahoitusta. Tähtäimemme on vuosikymmenten päässä. Työeläkealallakin sijoitustoiminnan tuottoja seurataan julkisuudessa jo kvartaaleittain. Kuitenkin työeläkejärjestelmän näkökulmasta perustelluinta on mahdollisimman pitkän aikavälin tarkastelu.

Julkisuudessa on keskusteltu paljon sijoitustoiminnan neljän prosentin tuotto-odotuksesta. Tässä tulee kiinnittää huomio siihen, että tuotto-odotus on laskennallinen. Sitä käytetään työeläkejärjestelmän ennusteissa, joissa arvioidaan työeläkevakuutusmaksutasoa aina vuoteen 2075 saakka. Eläke-Fennian sijoitukset ovat yhtiön toiminnan alusta asti tuottaneet keskimäärin 3,7 prosenttia. Saavutamme lähivuosina neljän prosentin pitkän aikavälin tuoton. Keskeisintä meille Eläke-Fenniassa on se, että kannamme oman vastuumme tulevien eläkkeiden rahoituksesta.

Vuonna 2010 eläkepoliittinen keskustelu Suomessa muuttui vanhuuseläkeiän nostamisesta puhumisen sijaan selkeästi asian ytimeen eli työurien pidentämiseen. Eläkkeet ja siihen liittyvät teemat olivat yksi keskeisistä vaalien puheenaiheista. Eläkekysymykset ovat myös uuden hallitusohjelman vaativa työnsarka. Työmarkkinajärjestöjen kolmikantaisessa valmistelussa on parhaillaan käynnissä keskustelu lainsäädännön uudistamistarpeista, ja työmarkkinajärjestöt linjaavat yhdessä hallituksen kanssa eläkepolitiikan suunnan seuraaville vuosille. Haluamme omalta osaltamme kantaa vastuumme ja olla mukana vaikuttamassa siihen, että päätöksiä tehtäessä huomioidaan asiakkaidemme ja sidosryhmiemme näkemykset ja tarpeet.

Teimme Eläke-Fenniassa vuoden 2010 aikana laajan skenaariotyön, jossa ennakoimme tulevaisuutta kartoittamalla huolellisesti toimintaympäristöämme. Loimme vaihtoehtoisia malleja siitä, mitä toimintaympäristössämme voi tapahtua ja mitkä muutosvoimat vaikuttavat meihin ja koko työeläkealaan. Muutosvoimat, kuten esimerkiksi sijoitusmarkkinoiden edelleen jatkuva volatiilisuus ja kustannustehokkuuden korostuminen, vaativat myös meiltä uudenlaista ketteryyttä ja kykyä reagoida ennakoivasti tulevaan.

Perustehtävämme ja sitä kautta strategiset linjauksemme pysyvät kuitenkin lähitulevaisuudessa ennallaan. Sijoitustoiminnassa tuottavuus ja turvaavuus ovat kaikissa tilanteissa etusijalla. Tehokkuus korostuu tulevaisuudessa niin

” Työeläkejärjestelmän näkökulmasta perustelluinta on sijoitustoiminnan tuottojen mahdollisimman pitkän aikavälin tarkastelu.

meillä kuin koko työeläkealalla. Tehostaminen tulee tehdä hallitusti, mutta määrätietoisesti. Meillä henkilöstön työtyytyväisyys on pysynyt erittäin hyvänä tehostamistoimenpiteistä huolimatta, ja olemme edelleen viiden prosentin parhaimmistossa verrattuna suomalaisiin asiantuntijavaltaisiin yrityksiin. Kolmas strateginen tavoitteemme on markkinaosuuden kasvattaminen yhdessä kumppaniemme kanssa – tässä olemme onnistuneet kokoluokassamme erinomaisesti. Uskon saman tahdin jatkuvan myös kuluvana vuonna.

Tulevaisuudessa tarvitsemme uutta osaamista ja kehittymissuuntautunutta otetta. Haluan viedä Eläke-Fenniaa vielä voimakkaammin tähän suuntaan. Näin asiakkaamme – vakuutusentottajat, vakuutetut ja eläkkeensaajat – saavat palvelua, joka vastaa juuri heidän tarpeisiinsa.

Kiitän asiakkaitamme, kumppaneitamme, henkilöstöä ja muita sidosryhmiämme onnistuneesta vuodesta 2010.

Lasse Heiniö

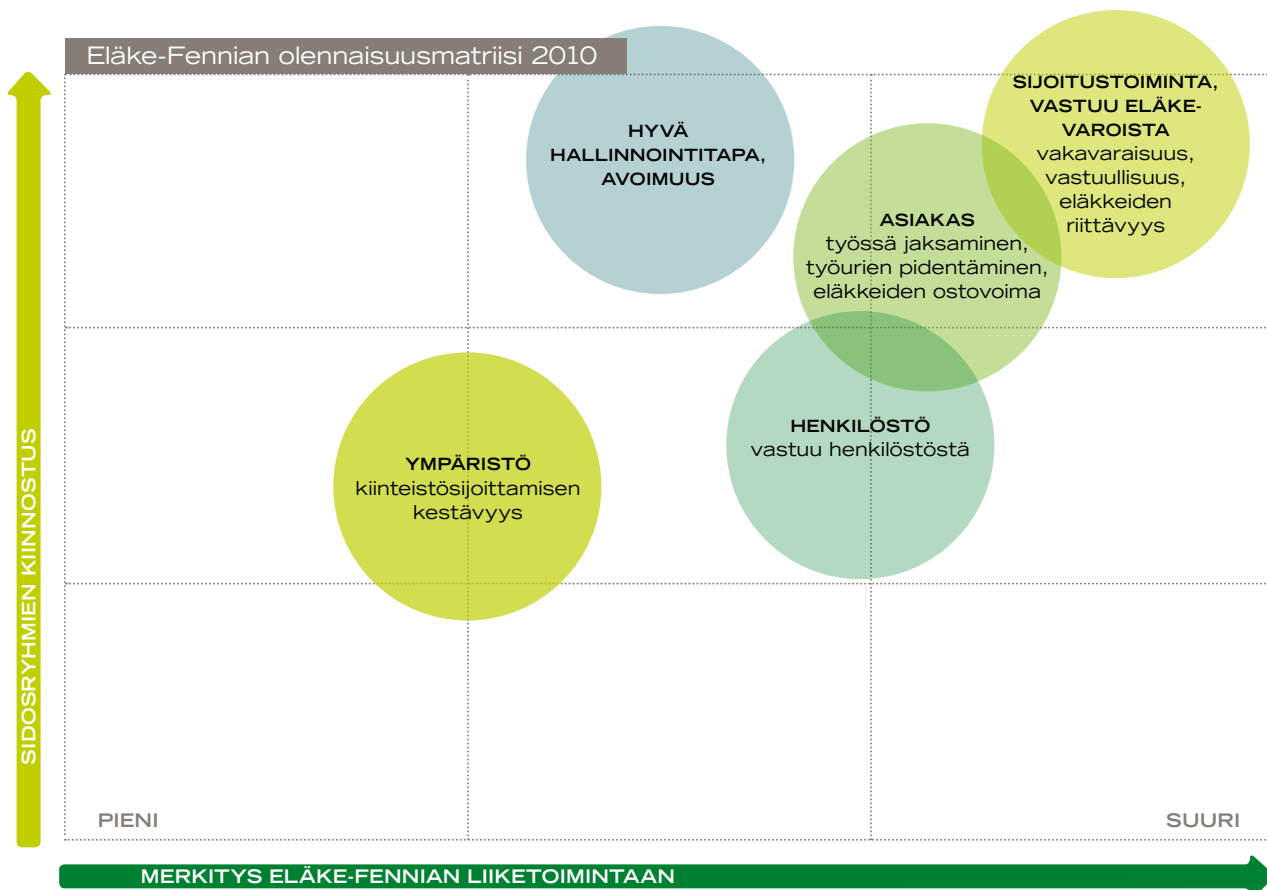
Vuoden 2010 yritys vastuun teemat

Tämän raportin yritys vastuuosiossa pyrimme vastaamaan niihin kysymyksiin, jotka ovat olleet sidosryhmiemme ja meidän kannaltamme oleellisia teemoja vuonna 2010. Keskitymme taloudellisen ja sosiaalisen vastuun osa-alueisiin. Ympäristöasiat kytkeytyvät pääosin sijoittamiseen.

- Finanssikriisin jälkimaininkeina hyvä hallinnointi ja avoimuus nousivat finanssialalla aiempaa voimakkaammin esiin. Myös työeläkeyhtiöiden hallinnointi puhutti muun muassa mediassa.
- Työurien pidentäminen sekä työeläkevarojen riittävyys olivat alan kestoaiheina sidosryhmien kiinnostuksen kohteina ja keskustelun aiheina läpi raportointivuoden. Eduskuntavaalien alla muun muassa eläkkeiden ostovoima ja siihen liittyen eläkeindeksit puhuttivat erityisesti.
- Ilmastonmuutos ja ympäristötekijät ovat jo pitkään olleet agendalla globaalissa mittakaavassa. Työeläkeyhtiön sidosryhmien näkökulmasta ympäristökysymyksissä ei noussut uusia näkökulmia vuoden 2010 aikana.

- Suurten ikäpolvien jäädessä eläkkeelle ja tehokkuusvaatimusten kasvaessa työmäärä on pysynyt korkeana Eläke-Fenniassa. Työntekijöiden määrää ei ole kuitenkaan jouduttu lisäämään. Työntekijöiden työtyytyväisyys on pysynyt verrattuna vastaaviin asiantuntijavaltaisiin yrityksiin erittäin hyvänä. Asiantunteva ja työssään viihtyvä henkilöstö on Eläke-Fenniassa tärkeä voimavara.

Olennaisimmat yritys vastuuasiat vuonna 2010 on esitetty alla olevassa kuvassa. Näistä asioista kertomiseen keskitymme painetussa raportissa.

Eläke-Fennian sidosryhmien odotukset ja vuorovaikutus

Sidosryhmä	Odotukset	Vuorovaikutus	Tulokset
Asiakasyritykset	Kilpailukykyistä palvelukokonaisuutta, asiantuntemusta ja sujuvaa asiointia.	Asiakaspalvelu, monikanavainen tiedotusmateriaali, asiakastytytyväisyystutkimukset.	Asiakastytytyväisyys hyvällä tasolla. Toimialan yhtiöiden vertailussa sijoitus toiseksi paras. Tutkimuksissa parhaat arviot asiantuntemuksesta, palvelualltiudesta ja lupauten pitämisestä.
Omistajat, hallintoelimet, neuvottelukunnat	Yhtiön taloudellisten ja sosiaalisten tavoitteiden toteuttamista.	Molemminsuuntainen tiedonkulku, asiakkaan ja omistajan näkökulmien varmistaminen yhtiön kehityksessä.	Työeläkejärjestelmän vaikuttaja, tehokkuus alan parhaimmistoa, vakaat tuotot ja hyvä vakavaraisuus.
Vakuutetut ja eläkkeensaajat	Vakuutettujen ja eläkeasiakkaiden oikeaa, laadukasta ja tarpeenmukaista palvelua.	Monikanavainen tiedotusmateriaali, neuvonta, tapahtumat ja eläkeasiointi.	Viestintämateriaali selkeäkielistä ja ymmärrettävää. Käsittelyajat tavoitteiden mukaiset.
Kumppanit (Fennia, Lähivakuutus, Handelsbanken ja Säästöpankki)	Vahvaa eläkevakuuttamisen asiantuntijuutta ja tiivistä yhteistyötä asiakassuhteiden hoidossa.	Tiivis yhteydenpito, säännölliset koulutukset, monikanavainen tukimateriaali, kumppanitytytyväisyystutkimukset.	Kumppaneiden tyytyväisyys hyvällä tasolla. Eläke-Fennia on yhdessä kumppaneiden kanssa kasvattanut asemaansa yrittäjien ja pk-yritysten eläkevakuuttajana.
Viranomaiset	Lakisääteisen tehtävän vastuullista hoitamista. Läpinäkyvää raportointia ja avointa vuorovaikutusta.	Raportointi ja yhteydenpito.	Jatkuva, ohjeiden ja määräysten mukainen raportointi valvoille viranomaisille.
Vakuutusalan järjestöt (TELA, ETK, FK)	Aktiivista alan hankkeiden ja toimintatapojen kehittämistä yhteistyössä.	Yhteistyöryhmät, yhteisiin tapahtumiin osallistuminen.	Suuren yleisön tietämys työeläkejärjestelmästä kasvanut.
Henkilöstö	Turvallinen ja tasa-arvoinen, henkilöstön työhyvinvoinnista, kehittymisestä ja palkitsemisesta huolehtiva työnantaja.	Palkka- ja kehityskeskustelut, työtytytyväisyystutkimus, yhteistyötoimikunta, toimitus- ja linjajohtajien infot, intranet, henkilöstölehdet, koulutustilaisuudet.	Työtytytyväisyys erittäin hyvällä tasolla. Tulos ylittää selvästi suomalaisen toimitus- ja asiantuntijanormitason.
Media	Avointa ja asiantuntevaa viestintää, ajantasaista vuorovaikutusta.	Lehdistötiedotteet, tapaamiset, taloudellinen ja yritysvastuuraportointi, internet-sivusto.	Median nopea palvelu. Taloustiedottamisen kehittäminen. Internet-sivuston uudistaminen aloitettu vuonna 2010.
Yrittäjäjärjestöt	Yrittäjien työeläketurvan kehittämistä, yrittäjyyteen kannustamista.	Yhteistyötapahtumat, koulutus ja monikanavainen tiedotusmateriaali.	Näkyvä ja tuloksellinen yhteistyö erilaisissa yrittäjätapauksissa. Yrittäjien työeläkejärjestelmän tietämyksen kasvu.
Palvelujen ja materiaalien toimittajat (alihankkijat)	Pitkää kumppanuutta, yhdessä kehittämistä, tavoitteellista yhteistyötä.	Projektien ohjausryhmät, toimittajatapaamiset ja kehityskeskustelut, käyttäjien tyytyväisyystutkimukset.	Tiivis ja tuloksellinen yhteistyö.
Koulut ja tiedeyhteisöt	Sujuvaa yhteistyötä, tietoa tarjolla olevista uramahdollisuuksista, harjoittelu- ja opinnäytetyöpaikkoja.	Oppilaitosvierailut ja työnantaja-esittelyt, messut, harjoittelu-, opinnäyte- ja kesätyöpaikat, erilaiset julkaisut ja tutkimukset.	Kesä-, harjoittelu- ja tuntiopiskelijat opiskelijoiden sekä TET-harjoittelu- paikat koululaisille, oppilaitosvierailut ja työnantajaesitykset, rekrytointiyhteistyö.

Taloudellinen vastuu ulottuu vuosikymmenten päähän

Työeläkeyhtiönä emme tavoittele voittoa omistajillemme, vaan yhtiön varat käytetään viime kädessä aina työeläketurvan hoitamiseen: eläkkeiden maksamiseen ja tulevien eläkkeiden rahoittamiseen. Tuoton ja riskin tasapainottaminen sekä vastuullisuus ohjaavat sijoitustoimintaamme.

Eläke-Fennialla on 6 762 miljoonan euron suuruinen sijoitusomaisuus, ja olemme Suomen mittakaavassa suuri sijoittaja. Meille keskeistä taloudellisessa vastuussa on tuottava, turvaava ja vastuullisesti kestävä työeläkevarojen sijoittaminen.

Vuosi 2010 oli onnistunut sijoitusvuosi, ja kokonaistuotomme oli 10,0 prosenttia.

Eläkkeiden rahoitus turvataan

Eläke-Fenniassa vakavaraisuuden turvaaminen on etusijalla, emmekä vaaranna eläkkeiden rahoitusta tavoittelemalla maksimaalista tuottoa epävarmassa toimintaympäristössä.

Sijoitustoiminnassa tavoitteenamme on varmistaa vastuvelan edellyttämä tuotto sekä toimintapääoman riittävä taso. Sijoitusten hajauttaminen erityyppisiin kohteisiin on sijoitusriskien hallinnassa tärkeää. Eläke-Fenniassa sijoitukset hajautetaan siten, että ne tuottavat keskipitkällä aikavälillä mahdollisimman hyvin.

Taloudellisen vastuun toteutumisen mittareina ovat työeläkeyhtiön taloudelliset tunnusluvut, kuten sijoitustoiminnan tuotto sekä toimintapääoman suhde vastuuelkaan ja säädösten mukaiseen vakavaraisuusrajaan. Näiden lisäksi seuraamme vastuullisen sijoitustoiminnan kriteerien toteutumisastetta.

Eläke-Fennian rahavirrat

”Varaudumme sijoitustoiminnan riskeihin toimintapääoman avulla ja huolellisella kokonaisriskiaseman seurannalla.

Riskeihin varautuminen

Sijoitustoiminnan riskeihin varaudumme toimintapääoman avulla ja huolellisella kokonaisriskiaseman seurannalla. Seuraamme vakavaraisuutta, toimintapääomaa ja omaisuuslajien tuottoja jatkuvasti. Toimintapääoman koko määrittelee, minkäsuuruista sijoitusriskiä voidaan ottaa.

Vakuutusliikkeen riskit liittyvät vakuutusmaksun ja vastuuvelan riittävyyteen lyhyellä ja pitkällä aikavälillä. Vakuutusliikkeen riskienhallinta perustuu turvaamisvaatimukset täyttäviin maksu- ja laskuperusteisiin, jotka ovat kaikille työeläkeyhtiöille samat.

Päätöksenteko sijoitustoiminnassa

Sijoitusomaisuuden kokonaisriskitasoa rajoittavat sekä lainsäädäntö että sisäinen ohjeistus. Eläke-Fennian hallitus päättää sijoitusten riskirajat sekä hyväksyy vuosittain sijoitussuunnitelman, jossa määritellään sijoitustoiminnan

turvaamis- ja tuottotavoitteet, sijoitustoiminnan suuntaaminen ja käytettävät instrumentit, valuuttaliikkeen järjestäminen sekä hajautus- ja likviditeettitavoitteet.

Sijoitussuunnitelman osana hallitus vahvistaa myös johdannaisten käytön periaatteet sekä sijoitustoimintaa koskevan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet. Sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta kerrotaan tarkemmin tilinpäätöksessä (s. 79) sekä yhtiön internet-sivuilla.

Eläke-Fenniassa on sijoituskomitea, jonka puheenjohtaja on yhtiön toimitusjohtaja. Sijoituskomitea rajoittaa markkinatilanteesta riippuen hallituksen vahvistamia eri omaisuuslajien vaihteluvälejä ja asettaa mahdollisesti muita rajoitteita.

Sijoitustoimintamme on päätöksenteoltaan itsenäistä, mutta käytämme suomalaisia ja ulkomaisia asiantuntijoita täydentämään omaa asiantuntemustamme ja hyödynnämme hajauttaumisessa rahastojen tarjoamia mahdollisuuksia.

Sijoitustoiminnan sääntely ja valvonta

Haastava ympäristö – *onnistunut sijoitusvuosi*

Toimintaympäristö oli vuonna 2010 sijoittajalle haasteellinen, sillä sijoitusmarkkinat olivat epävakaita. Eläke-Fennia onnistui kuitenkin sijoittamisessaan. Sijoitustuottomme oli 10,0 prosenttia, mikä on yhtiön kolmanneksi paras tulos 2000-luvulla.

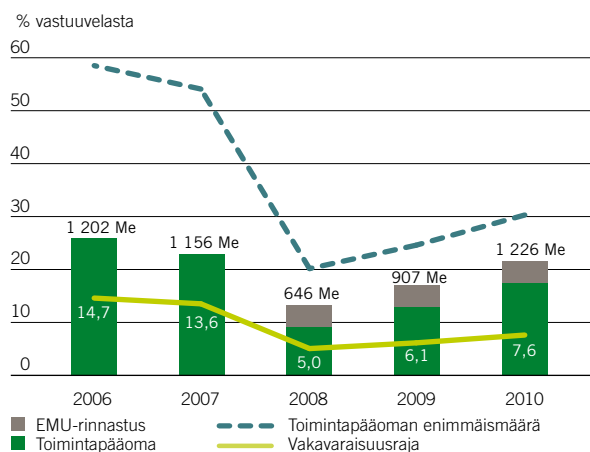
Maailmantalous jatkoi elpymistä onnistuneiden tukitoimien ansiosta, ja monet taloutta kuvaavat mittarit osoittivat, että talouden taantuma on toistaiseksi takanapäin. Historiallisen alhainen korkotaso ja elvytystoimet tukivat yritysten toimintaa ja kotitalouksien globaalia kulutuskysyntää.

Eurooppaa kuitenkin varjostivat eurovaltioiden velkakriisit. Ongelmat maksukyvyltään heikoimpien euromaiden julkisen talouden hoidossa ja rahoituksessa osoittivat, että taloustilanne oli edelleen hyvin haavoittuva. Pahimpia ongelmat olivat Kreikassa ja loppuvuonna myös Irlannissa.

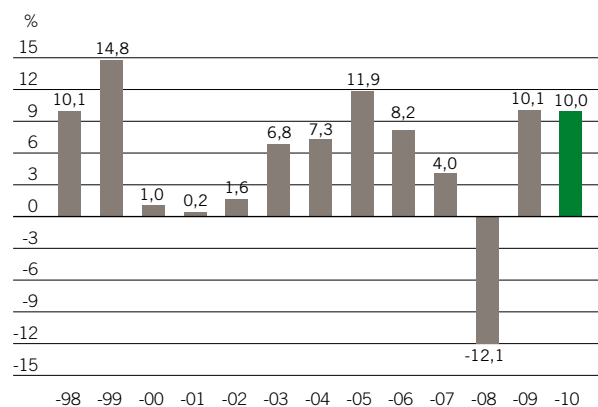
Parhaiten tuottivat osakesijoitukset

Toimintaympäristö oli haasteellisuudestaan huolimatta suotuisa Eläke-Fennialle. Vuonna 2010 keskeistä oli edelleen vakavaraisuuden parantaminen: vakavaraisuus oli turvaavalla tasolla ja tavoitteiden mukainen. Eläke-Fennia onnistui sijoittamisessaan, ja sijoitustulos oli 2000-luvun kolmanneksi paras. Kokonaistuottomme vuonna 2010 oli 10,0 prosenttia. Hyvin hajautetun sijoitusomaisuutemme eri omaisuuslajit tuottivat toivotulla tavalla. Parhaiten tuottivat noteeratut osakkeet, 24,8 prosenttia, ja hedge fund -rahastot,

Vakavaraisuuden kehitys 2006–2010

Sijoitustoiminnan tuotot toiminnan alusta alkaen

” Vuosi 2010 oli osoitus tuoton ja riskin tasapainottamisen merkityksestä sijoitustoiminnassa.

9,4 prosenttia. Osakkeissa tämä oli seurausta onnistuneesta kehittyvien markkinoiden ylipainotuksesta.

Keskeinen ilmiö vuonna 2010 oli tuottojen eriytyminen omaisuuslajien sisällä. Osakemarkkinoilla maantieteellisesti markkinalla ja sijoituksen valuuttasuojausasteella oli ratkaiseva merkitys tuottojen kannalta. Parhaimman tuoton vuonna 2010 toivat Pohjoismaihin sekä kehittyville markkinoille suuntautuneet osakesijoitukset.

Riskienhallinta korostui

Taloustilanteen epävarmuudesta johtuen pidimme kokonaisriskitasomme edelleen suhteellisen maltillisena. Vuosi 2010 olikin jälleen osoitus tuoton ja riskin tasapainottamisen merkityksestä sijoitustoiminnassa.

Eläke-Fennian sijoitusten viiden vuoden keskimääräinen tuotto on ollut 3,7 prosenttia ja kymmenen vuoden keskimääräinen tuotto 4,6 prosenttia. Yhtiön toiminnan alusta eli vuodesta 1998 laskettu keskimääräinen sijoitusten

vuosituotto on 5,5 prosenttia. Tarkemmin Eläke-Fennian taloudellisesta kehityksestä kerrotaan hallituksen toimintakertomuksessa (s. 50).

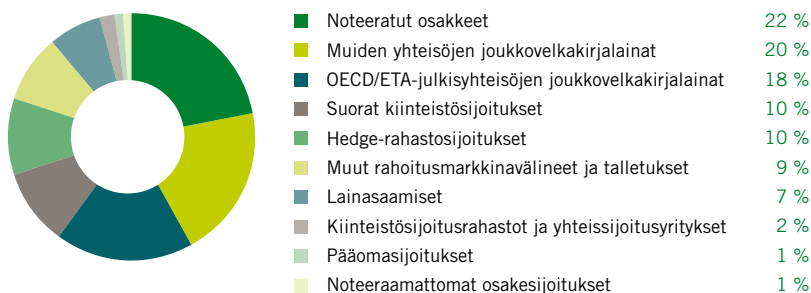
Toiminnan tehokkuus erinomainen

Tehokkuutta työeläkeyhtiössä mitataan hoitokustannustehokkuudella eli sillä, kuinka paljon yhtiö käyttää liikekuluihinsa vakuutusmaksun hoitokustannusosasta. Toimintamme tehokkuus vuonna 2010 oli erinomainen. Käytimme liikekuluihin noin 76,9 prosenttia vakuutusmaksun hoitokustannusosasta.

Kustannustehokkuutta painotettiin koko vuoden ajan kaikessa toiminnassa.

Tehokkuuden lisääminen on myös tulevaisuudessa yksi keskeisimmistä painopistealueista. Hoitokustannusyliäämää syntyi vuonna 2010 11,8 miljoonaa euroa eli 23,1 prosenttia hoitokustannustulosta. Siirto asiakasyhteyksiin oli 15,9 miljoonaa euroa, mikä on 0,35 prosenttia TyEL-palkkasummasta.

Sijoitusjakauma 2010

Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvo in 2006–2010

	Sijoitusten nettotuotto käyvin arvo in, milj. e 2010	Sitoutunut pääoma, milj. e 2010	Tuotto-% sitoutuneelle pääomalle 2010	Tuotto-% sitoutuneelle pääomalle			
				2009	2008	2007	2006
Korkosijoitukset	168,2	3 333,4	5,0	5,7	-2,0	1,3	2,4
Lainasaamiset	15,9	468,1	3,4	3,6	4,2	4,3	4,2
Joukkolainat ¹⁾	149,1	2 550,4	5,8	6,8	-6,0	0,5	2,0
OECD/ETA-julkisyhteisöjen joukkovelkakirjalainat	62,5	1 279,2	4,9				
Muiden yhteisöjen joukkovelkakirjat	86,6	1 271,2	6,8				
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset	3,2	314,9	1,0	2,3	5,6	4,2	2,9
Osakesijoitukset	322,8	1 433,1	22,5	33,7	-36,9	5,5	15,6
Noteeratut osakkeet	312,5	1 261,8	24,8	44,3	-40,1	3,7	15,8
Pääomasijoitukset	5,2	74,4	7,0	-18,8	-5,6	42,4	26,8
Noteeraamattomat osakesijoitukset	5,1	97,0	5,2	11,9	-15,7	24,4	-2,6
Kiinteistösijoitukset	60,9	746,6	8,2	3,3	6,4	11,1	15,0
Suorat kiinteistösijoitukset	44,4	629,0	7,1	6,9	9,5	11,0	15,8
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitusyritykset	16,5	117,6	14,0	-14,2	-9,8	11,9	-14,2
Muut sijoitukset	63,8	677,0	9,4	16,4	-19,4	3,8	6,4
Hedge-rahastosijoitukset	63,8	677,0	9,4	16,4	-19,4	3,8	6,4
Sijoitukset yhteensä	615,6	6 190,1	9,9	10,2	-12,0	4,1	8,3
Sijoitustoiminnan kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut ²⁾	5,1		0,1	0,0	-0,1	0,0	-0,1
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvo in	620,7		10,0	10,1	-12,1	4,0	8,2

1) 1.1.2010 alkaen joukkolainat on jaettu kahteen osaan.

2) Sisältää mm. sellaiset tuloslaskelman korkoerät, joita ei kirjata sijoitustoiminnan tuottoihin.

Vastuullisuus

on osa sijoitustoimintaamme

Eläkevarojen sijoittaminen tuottavalla ja turvaavalla tavalla ei poissulje vastuullisuuden huomioimista sijoitustoiminnassa. Eläke-Fenniassa vastuullisuus sisällytetään kiinteästi normaaliin sijoitustoimintaan.

Eläke-Fennian sijoitustoimintaa ohjaavat vuonna 2010 päivitettyt vastuullisen sijoittamisen periaatteet, joiden lähtökohtana on ympäristöön (Environment), sosiaaliseen vastuuseen (Social) sekä hallintotapaan (Governance) liittyvien asioiden (ESG) huomioiminen kaikessa sijoitustoiminnassa. Käytännössä tämä tarkoittaa, että vastuullisuus sisällytetään kiinteästi normaaliin sijoitustoimintaan ottamalla ESG-näkökulma osaksi sijoitusanalyysia, sijoituspäätösten tekoa ja sijoitusriskien hallintaa, kuitenkin kunkin omaisuuslajin erityispiirteet huomioiden. Viitekehyksenä toimivat YK:n vastuullisen sijoittamisen

periaatteet (UN Principles for Responsible Investment, PRI), jotka olemme allekirjoittaneet vuonna 2007.

Vastuullisella sijoittamisella pyrimme yhtäältä vastamaan yhtiön ja sen sidosryhmien odotuksiin sekä toisaalta tuomaan lisäarvoa sijoitustoiminnalle. Taustalla on näkemys siitä, että pitkällä aikavälillä ESG-asioiden huomioiminen osaltaan ohjaa yhtiön toimintatapoja kestävämpään suuntaan, suojaa riskeiltä ja luo mahdollisuuksia lisäarvoon. Samalla vastuullinen sijoitus- ja yritystoiminta edistävät ympäristön ja yhteiskunnan kestävää ja tasapainoista kehitystä.

Vastuullinen sijoittaminen Eläke-Fenniassa

2000	Ensimmäiset Eläke-Fennian hallituksen linjaamat vastuullisen sijoittamisen periaatteet
2007	YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteiden allekirjoittaminen
2009	Carbon Disclosure Projectin (CDP) allekirjoittaminen
2010	Eläke-Fenniasta Finsif ry:n perustajajäsen
2010	Vastuullisen sijoittamisen periaatteiden päivittäminen, siirtyminen ESG-integraatioon
2011	CDP Water Disclosuresin allekirjoittaminen

” Vastuullisella sijoittamisella pyrimme vastaamaan yhtiön ja sen sidosryhmien odotuksiin sekä tuomaan lisäarvoa sijoitustoiminnalle.

Vastuullisuus osana päätöksentekoa

Suorissa sijoituksissa sijoitukseen olennaisesti vaikuttavien ESG-asioiden arviointi ja seuraaminen on osa sisäistä toimintamalliamme. Periaatteiden noudattamista seurataan muun muassa ulkopuolisen arvioijan toteuttamilla tarkastuksilla.

Välillisissä sijoituksissa kiinnitämme huomiota rahaston sijoitustoiminnan vastuullisuuteen ja käymme keskustelua rahastonhoitajan kanssa. Rahastosijoittajana pyrimme aktiivisesti edistämään vastuullisen sijoittamisen periaatteiden

hyväksymistä ja käyttöönottoa laajemmin koko sijoitusyhteisössä.

Vastuullisen sijoittamisen integroiminen osaksi sijoituspäätöksiä vaatii paljon työtä, oppimista ja vaikuttamista. Olemme kuitenkin sitoutuneet tavoitteeseen. Vuoden 2010 aikana oman sijoitusprosessimme vastuullisen sijoittamisen osaamista syvennettiin koulutuksilla.

Yleisistä edellytyksistämme sijoituskohteille ja omistajaohjauksen periaatteistamme kerromme internet-sivuillamme.

FINSIF kannustaa vastuullisuuteen

Edistääkseen vastuullista sijoittamista suomalaiset PRI-allekirjoittajat perustivat kesäkuussa 2010 kansallisen Finsif-järjestön (FINSIF – Finland’s Sustainable Investment Forum ry).

”Yhdistys pyrkii edistämään vastuullista sijoittamista hankkimalla ja levittämällä aiheesta tietoa eri keinoin yhdistyksen jäsenten, laajemmin koko rahoitusalan sekä suuren yleisön tietoisuuteen”, kertoo Finsifin hallitukseen kuuluva Eläke-Fennian lakimies **Ulla Salomaa**.

Finsif kannustaa sijoittajia ja yrityksiä noudattamaan kansainvälisiä aloitteita ja käytäntöjä, kuten YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteita ja Global Compact -aloitetta, mutta ei arvota erilaisia tapoja toteuttaa vastuullista sijoittamista.

Vuoden 2010 lopussa Finsifissä oli jo 21 jäsentä, jotka ovat kaikki merkittäviä suomalaisia sijoittajia,

varainhoitajia tai palveluntarjoajia. Eläke-Fennia on yksi Finsifin perustajajäsenistä.

”Finsif yhdistää kilpailijoita yhteisen, tärkeäksi koetun asian taakse. Uskomme, että yhteistyö on vastuullisen sijoittamisen edistämiseksi yksilösuorituksia arvokkaampaa”, Ulla Salomaa kuvaa.

Yrityksille ja yrittäjille

laadukasta ja oikea-aikaista palvelua

Olemme vahva PK-sektorin ja yrittäjien työeläkevakuuttaja. Vuonna 2010 lähes joka viides uusi yrittäjä valitsi Eläke-Fennian. Tarjoamme asiakkaillemme asiantuntevaa palvelua ja kattavat verkkopalvelut, jotka tekevät vakuuttamisesta helppoa ja joustavaa.

Eläke-Fennia on Suomen neljänneksi suurin työeläke-vakuutusyhtiö: vuoden 2010 lopussa markkinaosuutemme TyEL-vakuutuksissa oli 10,0 prosenttia ja YEL-vakuutuksissa 18,0 prosenttia.

Vuodenvaihteessa yhtiössämme oli vakuutettuna 216 240 henkilöä, mikä on 2,7 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. TyEL-vakuutuksissa oli vakuutettuna 181 520 henkilöä ja YEL-vakuutuksissa 34 720 henkilöä. Asiakkaillemme olemme tehokas, joustava ja asiantunteva kumppani.

Kiitosta asiantuntemuksesta

Seuraamme säännöllisesti tutkimuksilla asiakkaidemme tyytyväisyyttä. Vuonna 2010 tehdyn toimialakohtaisen asiakastytyväisyystutkimuksen mukaan asiakkaamme ovat tyytyväisiä palveluumme.

Parhaat arviot saimme edellisvuoden tavoin asiantuntemuksesta, palvelualltiudesta ja lupauten pitämisestä. Kehittämistä on muun muassa vaikeaksi koettujen työeläkevakuuttamisasioiden yksinkertaistamisessa. Lisäksi asiakkaat toivoivat edelleen lisää aktiivisuutta yhteydenpitoon.

Tukena kattava kumppaniverkosto

Haluamme varmistaa, että asiakkaamme saavat aina vaivattomasti tarvitsemansa palvelun. Yhteistyökumppanimme Fennia ja Lähivakuutus myyvät Eläke-Fennian TyEL- ja

YEL-vakuutuksia ja palvelevat työeläkeasioissa yhteensä noin 300 toimipisteessä ympäri Suomen. Lisäksi teemme yhteistyötä Handelsbankenin ja Säästöpankkiryhmän kanssa.

Tuemme ja koulutamme yhteistyökumppaneitamme yrittäjien ja työntekijöiden lakisääteisen työeläketurvan järjestämiseen liittyvissä kysymyksissä alueellisen asiantuntijaverkoston avulla. Vuoden 2010 loppupuolella keskeinen aihe kumppaneiden koulutuksessa ja viestinnässä oli vuoden 2011 alusta voimaan tullut työeläkelainsäädännön yrittäjämääritelmän muutos.

Kumppanuuksien kehittämiseksi seuraamme vuosittaisella kyselyllä kumppaniemme tyytyväisyyttä toimintaamme ja meiltä saatuun tukeen. Vuonna 2010 kumppanit kiittivät meitä asiantuntemuksesta, nopeasta tiedon saannista ja heille tarjottavien työkalujen helppokäyttöisyydestä.

Sähköinen asiointi lisääntyy

Annamme vakuuttamisasioissa henkilökohtaista palvelua puhelimitse ja sähköpostitse. Yhä useampi asiakkaistamme hoitaa kuitenkin vakuutusasiansa sähköisesti Eläke-Fennia Online-palvelussa.

Eläke-Fennian sähköiset palvelut tarjoavat kattavat työkalut vakuutusasioiden hoitoon verkossa. Verkkopalveluasiointi on lisääntynyt erityisesti yrittäjäasiakkaiden keskuudessa. Vuoden 2010 loppuun mennessä yrittäjäasiakkaiden

”Luotaamme asiakkaiden tarpeita ja ympäristön muutoksia tarjotaksemme jatkossakin laadukasta palvelua.

online-sopimusten määrä oli kasvanut 20 prosenttia verrattuna vuoden takaiseen tilanteeseen. TyEL-asiakkaiden online-sopimusten määrä puolestaan kasvoi 13 prosenttia vuodesta 2009.

Vuonna 2010 uudistimme Eläke-Fennia Online-palvelun sisäänkirjautumissivua siten, että asiakkaille voidaan hyvissä ajoin tiedottaa ajankohtaisista asioista, kuten uusista ominaisuuksista sekä sähköisten palveluiden mahdollisista tulevista käyttökatkoista. Raportointivuonna otimme myös käyttöön sähköiset laskutuspalvelut yrittäjille. Sähköiselle laskulle oli tilausta, sillä moni yrittäjäasiakkaistamme otti sen heti käyttöön.

Kehitämme toimintaa pitkäjänteisesti

Keräämme aktiivisesti palautetta asiakkailta ja kumppaneilta. Palautteiden käsittelyä on tehostettu, joten vastaamme palautteisiin entistä nopeammin ja kehitämme niiden pohjalta toimintaamme.

Raportointivuoden aikana Eläke-Fenniassa on jatkettu loppuvuonna 2009 käynnistynyttä työnantajien ja yrittäjien asiakaspalveluun kytkeytyvien liiketoimintaprosessien kehittämisprojektia. Tavoitteena on varmistaa myös jatkossa kullekin asiakkaalle hänen tarvitsemansa palvelu ja palvelukanava erityisesti sähköistä asiointia helpottamalla ja lisäämällä. Lisäksi kehitämme asiakaspalveluprosesseja entistä kustannustehokkaammiksi ja omalle henkilöstölle mielekkäämmiksi.

Projekti on monivuotinen ja vaihteittain etenevä. Tavoitteena ei ole ainoastaan parantaa nykytilaa vaan myös luoda asiakkaiden tarpeita sekä toimintaympäristössä tapahtuvia muutoksia, jotta voimme tarjota asiakkaillemme laadukasta ja tarpeenmukaista palvelua.

Rahoituspalvelut kiinnostavat

Tarjoamme rahoitusvaihtoehtoja asiakasyritystemme investointeihin ja muihin rahoitustarpeisiin yksin tai yhdessä muiden rahoittajien kanssa. Yritysrahoituksen päätuotteet ovat TyEL-takaisinlainat sekä markkinaehtoiset sijoituslainat. Eläke-Fennian tarjoamat rahoitusvaihtoehdot monipuolistavat yrittäjien rahoitusvaihtoehtoja.

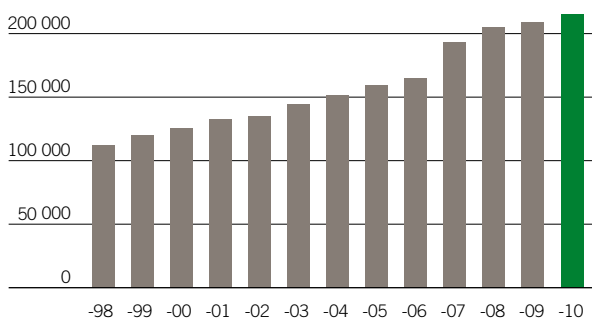
Finanssikriisin seurauksena lainojen kysyntä työeläkeyhtiöistä kasvoi vuosien 2008–2009 aikana huomattavasti. Lainojen kysyntä on edelleen pysynyt suhteellisen vilkkaana. Vuoden 2010 lopussa Eläke-Fennian lainakanta oli noin 450 miljoonaa euroa.

TyEL-maksuihin alennusta asiakashyvityksillä

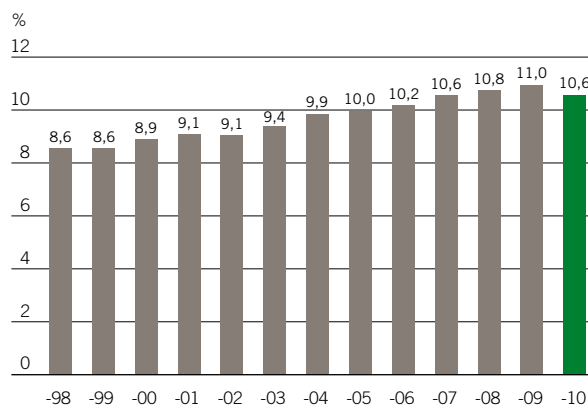
Asiakashyvitykset alentavat työnantajan maksamia työeläkemaksuja, jotka ovat muutoin samansuuruiset kaikissa työeläkeyhtiössä. Asiakashyvitysten vuotuisen määrään vaikuttavat työeläkeyhtiön toiminnan tehokkuus ja sijoitustoiminnan tuotot. Eläke-Fennia siirtää vuodelta 2010 asiakashyvityksiin 15,9 miljoonaa euroa, mikä on 0,35 prosenttia TyEL-palkkasummasta.

Vakuutetut 31.12.

Vakuutettua
250 000

Markkinaosuus maksutulolla mitattuna

Markkinaosuus laski vuonna 2010 poiketen pitkän aikavälin kasvutrendistä. Tähän vaikutti muun muassa se, että TyEL-vakuutusyhtiöiden kokonaismarkkina kasvoi useiden eläkesäätiöiden purkauduttua työeläkeyhtiöihin.

Pidempiin työuriin *työkyvyttömyysriskin hallinnalla ja kuntoutuksella*

Työntekijöiden ja yrittäjien työssä jaksaminen on niin yksilön, yrityksen, työeläkejärjestelmän kuin koko yhteiskunnankin etu. Eläke-Fennia on työeläkeyhtiönä keskeisessä asemassa työurien pidentämisessä.

Työkyvyttömyyksiä ennaltaehkäisy on yrityksille ennen kaikkea taloudellinen etu. Sairauspoissaoloista aiheutuu välittömiä ja välillisiä kustannuksia yritykselle. Lisäksi työntekijöille myönnetty työkyvyttömyyseläkkeet vaikuttavat suuryritysten työeläkevakuutusmaksuihin.

Efekti-palvelu tarjoaa Eläke-Fennian asiakasyrityksille työkyvyttömyysriskinhallinnan palveluja. Näitä ovat muun muassa työssä jaksamista ja työkyvyttömyysriskiä kartoittavat työkalut, tieto ammatillisen kuntoutuksen vaihtoehtoista sekä työkyvyttömyysriskin hallintaan liittyvä koulutus esimiehille, johdolle, henkilöstölle ja luottamusmiehille. Yrittäjäasiakkaamme saavat verkkopalvelusta käytännön tietoa oman työkykynsä ylläpitoon ja kehittämiseen.

Uudistimme Efekti-palvelun

Vuonna 2010 uudistimme Efekti-palvelun. Uudistukseen kuului palvelun määrittely ja palveluprosessin kuvaus. Tiivistimme yhteistyötä työeläkekuntoutuksen kanssa. Raportointivuoden aikana saimme myös valmiiksi Efekti-työyhteisökyselymallin, uudistimme koulutusmateriaalin

sekä suunnittelimme Efekti-koulutukset, jotka käynnistyvät vuonna 2011. Uusi palvelu otetaan käyttöön vuonna 2011.

Vuoden 2011 painopisteinä ovat uuden palvelumallin vakiinnuttaminen ja asiakaspalautteen kytkeminen entistä vahvemmin osaksi palvelua ja sen kehittämistä.

Työeläkekuntoutus – vastuunkantaa yksilölle

Työeläkekuntoutuksen tarkoituksena on parantaa työntekijän ja yrittäjän mahdollisuuksia jatkaa työelämässä työkyvyn heikentyessä.

Kuntoutushakemusten määrä pysyi edellisen vuoden tasolla, mutta käynnistettyjen kuntoutusohjelmien määrä kasvoi 25 prosenttia. Myönteisen päätöksen kuntoutusrahaa hakeneista sai 86 prosenttia.

Eläke-Fennian kuntoutusvaihtoehtoista työkokeilu ja työhönvalmennus olivat käytetyimpiä. Kuntoutusrahaa saaneista 72 prosenttia palasi kuntoutuksen jälkeen työmarkkinoiden käyttöön. Kiinnostus kuntoutukseen on lisääntynyt työnantajien keskuudessa, mikä on seurausta muun muassa Efekti-palvelun toiminnan tehostumisesta.

Tuemme työssä jaksamista

Efekti-palvelu tukee Eläke-Fennian asiakasyritysten työssä jaksamista edistävää työtä. Nimensä mukaisesti sen tarkoituksena on luoda vaikuttavuutta – saada yrityksissä aikaan toimenpiteitä, jotka ennaltaehkäisevät työkyvyttömyyden riskiä. Ensisijaista on ennaltaehkäisevä työ, joka vaatii yrityksen johdolta sitoutumista ja panostusta.

Muutimme Efekti-palvelua tuottavan toiminnon nimen työhyvinvoinnista työkyvyttömyysriskin hallinnaksi. Muutoksella haluamme kuvastaa, että työkyvyttömyyden riskin hallinta on palvelun ydin ja työhyvinvointityö keino sen toteuttamiseksi. Työhyvinvoinnin osa-alueita – johtamista, osaamista, terveyttä ja työympäristöä – kehittämällä voidaan päästä tavoitteisiin eli ehkäistä työkyvyttömyyksiä ja vaikuttaa työurien pituuksiin.

Laura Saurama, työkyvyttömyysriskinhallinnan päällikkö

Huolehdimme *eläkkeensaajistamme*

Eläkehakemusmäärät ovat korkealla tasolla suurten ikäluokkien siirtyessä eläkkeelle. Eläkeasiakkaillemme neuvonta ja palvelu on kuitenkin laadukasta asioinnin kaikissa vaiheissa. Vuonna 2010 panostimme edelleen asiakaspalvelun laadun ja eläkeprosessin tehokkuuden parantamiseen.

Eläke-Fennialla oli vuoden lopussa 83 000 eläkkeensaajaa. Vuoden 2010 aikana maksoimme eläkkeitä yhteensä noin 862 miljoonaa euroa 50 eri maahan.

Raportointivuoden aikana käsitelimme kaikkiaan 16 900 eläkeasiaa, joista uusia eläkehakemuksia oli 8 400. Hakemusmäärät pysyivät lähellä edellisvuoden tasoa kaikissa eläkelajeissa lukuun ottamatta työttömyyseläkkeitä. Työttömyyseläkehakemusten määrä laski ennakoitusti, sillä lakimuutosten vuoksi uusia työttömyyseläkkeitä ei myönnetä enää vuoden 2011 jälkeen.

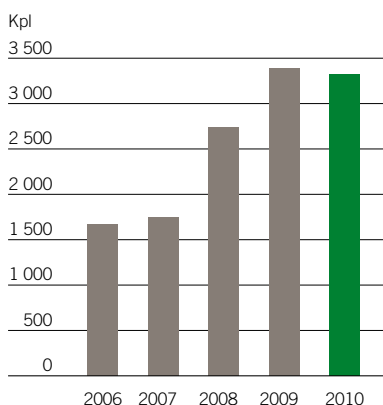
Suurten ikäluokkien siirtyessä eläkkeelle vanhuuseläkehakemusten määrä on vakiintunut viime vuosina korkealle tasolle. Yhtiössämme vakuutetut siirtyivät raportointivuonna vanhuuseläkkeelle keskimäärin 63,5-vuotiaina.

Vastuullista toimintaa asiakkaan parhaaksi

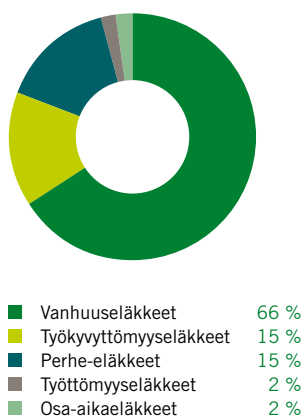
Asiakkaamme voivat luottaa siihen, että eläkepäätökset on tehty oikein ja lainmukaisesti. Kehitämme omaa ratkaisulinjaamme seuraamalla ratkaisutoiminnan yhdenmukaisuutta sekä vertailemalla sitä muutoksenhakuelinten päätöksiin. Vuonna 2010 työkyvyttömyyseläkettä hakeneista noin 74 prosenttia sai myönteisen eläkepäätöksen.

Eläkkeenhakijat voivat hakea muutosta eläkepäätökseen työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnasta ja sen jälkeen vakuutusosastoilta. Eläke-Fennia voi itseoikaista muutoksenhakulautakunnalle tehtyjä valituksia. Itseoikaistujen määrät vaihtelevat eläkelajeittain, vuonna 2010 esimerkiksi työkyvyttömyyseläkkeistä tehdyistä valituksista itseoikaistiin 4,6 prosenttia.

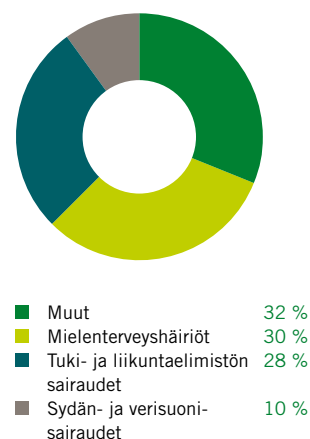
Vanhuuseläkehakemusten määrän kehitys 2006–2010, vireille tulleet uudet hakemukset

Eläkkeensaajat eläkelajin mukaan 2010

Myönnettyjen työkyvyttömyyseläkkeiden lääketehtäiset syyt 2010

” Eläkehakemusten käsittelyn nopeus on meille tärkeää, jotta asiakkaan toimeentuloon ei tule katkosta.

Eläkehakemusten käsittelyn nopeus on meille tärkeää, jotta asiakkaan toimeentuloon ei tule katkosta. Pyrimme jatkuvasti parantamaan käsittelyaikojamme. Vuonna 2010 esimerkiksi vanhuuseläkkeissä yhtiön sisäinen käsittelyaika oli 41 päivää.

Maksamme eläkkeet oikea-aikaisesti. Mahdollisiin poikkeustilanteisiin varaudumme ennakolta, jotta eläkkeiden maksaminen ei viivästy. Vuoden 2010 lokakuun eläkkeenmaksatuksessa oli meistä riippumaton häiriö, joka johtui pankin tietoyhteyksistä. Poikkeustilanteessa asiakaspalvelumme kykeni vastaamaan lähes kaikkiin asiakkaiden kyselyihin ja tiedottamaan tilanteen etenemisestä miltei reaaliaikaisesti.

Työeläkeotteella henkilökohtaista eläketietoa

Postitimme työeläkeotteen vuonna 2010 huhti–kesäkuun aikana noin 272 000 vakuutetulle. Otteen yhteydessä jaoimme kaikille vakuutetuille liitteen, jossa kerroimme työeläkejär-

jestelmässä vuonna 2010 käyttöön otetusta elinaikakertomesta ja sen vaikutuksista eläkkeisiin.

Työeläkeote on tärkeä viestintäväline vakuutetuille. Otteiden lähettämisen myötä asiakkaiden tarve lisätietoon on vähentynyt, mikä näkyy meille puhelimitse tulevien yhteydenottojen määrän laskuna. Otteisiin liittyvät yhteydenotot eläkepalveluihin vähenivät kolmasosalla edellisvuoteen verrattuna. Etsiessään tarkentavaa tietoa asiakkaat hyödyntävät myös yhä enemmän verkkosivustoamme, jossa annetaan ohjeita esimerkiksi otteen lukemiseen ja puutteellisten tietojen korjaamiseen.

Vuonna 2012 lähetetään ensimmäisen kerran kokonaisyöeläketurvan mukainen ote, jossa näkyvät myös julkisen sektorin työsuhteet. Uudistus edellyttää meiltä mittavia järjestelmämuutoksia, jotka saadaan päätökseen vuoden 2011 aikana. Vuonna 2011 valmistaudumme myös uudistuksen mukaiseen neuvontaan tarkentamalla prosesseja ja kouluttamalla henkilöstöä.

Laadukasta eläkepalvelua

Asiakaspalvelun laadun ja eläkeprosessin tehokkuuden parantaminen ovat osa jatkuvaa toimintaamme. Vuonna 2010 painopisteenä oli tehokkuuden ja laadun tasapainon varmistaminen, laatumittareiden työstäminen sekä tasalaatuisuuden hiominen. Osana laadun kehittämistä analysoimme puhelinpalveluamme tallentamalla ja kuuntelemalla asiakaspalvelupuheluja kaikissa eläkeprosessin toiminnoissa. Puhelinpalvelu on keskeinen palvelumuoto, sillä vuoden 2010 aikana asiakkaat ottivat Eläke-Fennian eläkepalveluihin puhelimitse yhteyttä noin 65 000 kertaa.

Seurannasta saatujen tulosten perusteella puhelinpalvelumme on yleisesti ottaen asiantuntevaa ja laadukasta. Vuoden 2011 aikana kehitämme edelleen palvelun laadun seurantaa ja mittaamista.

Osana laadun kehittämistä tallensimme ja kuuntelimme asiakaspalvelupuheluja vuoden 2010 aikana. Kuvassa eläkemaksaja Hanna Alakarhu.

Osallistumme *työeläkejärjestelmän* kehittämiseen

Tärkeä osa suomalaisten työntekijöiden ja yrittäjien sosiaaliturvaa on työstä ansaittava eläke. Lakisääteisen työeläketurvan kehittämisessä ja päätöksenteossa ovat mukana työnantajat ja työntekijät sekä maan eduskunta ja hallitus. Tällä hetkellä yhteinen tavoite on työurien pidentäminen.

Työnantajat ja työntekijät vastaavat yhdessä työeläkkeiden kustannuksista. Suurin osa työeläkkeistä rahoitetaan niin sanotulla jakojärjestelmäperiaatteella, jossa työssäkäyvä sukupolvi maksaa suurimman osan kunkin vuoden eläkkeistä. Työeläkejärjestelmämme on osittain rahastoiva: reilu neljännes maksettavista eläkkeistä rahoitetaan aiemmin rahastoiduilla varoilla ja niiden tuotoilla. Näin pystytään tasaamaan eläkkeistä aiheutuvia kustannuksia eri sukupolvien välille. Rahastoinnin avulla voidaan hillitä vakuutusmaksutason nousua.

Eläkemenojen ja maksutason kehitys

Suomen lakisääteiset kokonaiseläkemenot ovat tällä hetkellä 11 prosenttia BKT:sta. Korkeimmillaan eläkemenojen osuus nousee ennusteiden mukaan runsaaseen 14 prosenttiin 2030-luvulla. On arvioitu, että vakuutusmaksujen nousupaine vastaa alle 1,5 prosenttia BKT:sta. Työeläkemenojen nousu johtuu vanhuuseläkemenon kasvusta.

Tällä hetkellä arvioidaan, että TyEL-maksu nousisi nykyisestä runsaan 22 prosentin tasosta palkkasummasta laskettuna runsaaseen 25 prosenttiin 2020-luvulla ja jäisi tämän jälkeen tälle tasolle.

Eläketurvakeskuksen perusennuste TyEL-maksun kehityksestä pitkällä aikavälillä perustuu sijoitettujen eläkevaro-

jen neljän prosentin reaalituotto-oletukseen. Eläke-Fennian sijoitusten tuotto vuonna 2010 oli 10 prosenttia. Sekä 2000-luvun alun teknokuplan puhkeaminen että vuoden 2008 finanssikriisi aiheuttivat työeläkesijoitusten keski-tuottoon ison loven. Eläke-Fennian sijoitusten tuotto sen historian aikana vuodesta 1998 lähtien on ollut reaalisesti noin 3,7 prosenttia.

Eläkevarojen tuotto vaikuttaa työeläkemaksutason. Prosenttiyksikkö keskimääräisessä sijoitustuotossa vaikuttaa noin kaksi prosenttiyksikköä TyEL-maksuun, koska eläkevarojen määrä on noin kaksinkertainen suhteessa palkkasummaan laskentajakson aikana.

Vuoden 2005 eläkeuudistus toimii

Eläkkeellesiirtymisikä on uusimpien tilastotietojen perusteella noussut aiemmin asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Eläketurvakeskuksen mukaan vuonna 2010 eläkkeellesiirtymisiän odote oli 25-vuotiailla 60,4 vuotta. Tämä on ensimmäinen kerta, kun luku ylittää 60 vuoden rajapyykin.

Edellisvuonna vastaava eläkkeellesiirtymisiän odote oli 59,8 vuotta, joten nousua on runsaat puoli vuotta. Noin puolet muutoksesta selittyy työttömyyseläkkeen poistumisella: työttömyyseläke ei kuulu enää vuonna 1950 ja sen jälkeen syntyneiden eläke-etuuksiin. Vuonna 2010 työttömyyseläkkeelle siirtyikin vain runsaat 3 000 henkilöä.

Työurien pidentämiseen pohditaan keinoja

Työmarkkinajärjestöt ja Suomen hallitus ovat sopineet pyrkimyksestä nostaa keskimääräistä eläkkeellesiirtymisikää vähintään kolmella vuodella vuoteen 2025 mennessä. Tämä työ on edelleen kesken, ja tämänhetkinen arvio on, että pää- töksiä asiassa tehdään vasta seuraavan hallituskauden aikana.

Kuluneen vuoden aikana keskustelu vanhuuseläkeiän nostamisesta muuttui keskusteluksi työurien pidentämisestä. Työurien pidentyminen on tärkeää ennen kaikkea siksi, että saadaan enemmän verotuloja. Työurien pidentämistä pohtiva työryhmä kartoittaa parhaillaan keinoja, joilla tavoitteet työ- urien pidentämisestä voidaan saavuttaa. Keinoja ovat muun

Johtava eläkeasiantuntija Tuulikki Lepomäki-Lahtinen kertoi kansanedustajaehdokkaille työntekijän ja yrittäjän eläketurvasta.

Kansanedustajaehdokkaille työeläketietoa

Haluamme osaltamme lisätä tietoisuutta työeläkeasioista ja osallistua aiheesta käytävään keskusteluun. Erityisesti yrittäjien eläkejärjestelmän kehittämiseen osallistuminen yhtenä alan asiantuntijatahona on ollut meille asiakas- kuntamme kautta aina tärkeä asia.

Osallistuimme raportointivuonna Arkadia 2011 -koulu- tusohjelmaan, johon oli kutsuttu alle 30-vuotiaita kan-

sanedustajaehdokkaita kaikista eduskuntapuolueista. Ohjelman tavoitteena oli antaa uusille kansanedustaja- ehdokkaille tietoa yhteiskunnallisesti merkittävistä kysy- myksistä. Asiantuntijamme kouluttivat kansanedustaja- ehdokkaita suomalaiseen työeläkejärjestelmään, eläke- etuuksiin, sijoitustoiminnan periaatteisiin sekä alan ajan- kohtaisiin kysymyksiin.

” Haluamme osaltamme lisätä tietoisuutta työeläkeasioista.
Tällä hetkellä tärkeä, yhteinen tavoite on työurien pidentäminen.

muassa eläkkeiden ikärajat, karttumat, indeksit ja muut eläkkeiden myöntämiseen ja rahoitukseen liittyvät ehdot.

Työeläkejärjestelmän kehittämisessä vuosi 2011 on mielenkiintoinen. Kevään eduskuntavaalien jälkeen muodostettava hallitusohjelma linjaa eläkepoliittiset suuntaviivat seuraavan neljän vuoden ajalle.

Määräaikaishlaki sai jatkoaikaa

Eläkelaitosten sijoitustoimintaa ja vakavaraisuutta koskevia säännöksiä helpotettiin vuoden 2008 lopulla väliaikaisesti. Syynä tähän oli kansainvälinen rahoitusmarkkinakriisi. Määräaikaishlaki oli alun perin voimassa vuoden 2010 loppuun, mutta kesällä 2010 sitä jatkettiin vuoden 2012 loppuun asti.

Parhaillaan uudistetaan niin sanottua kate- ja vakavaraisuuslainsäädäntöä. Uudistusten tarkoituksena on lisätä työeläkelaitosten edellytyksiä tuottavaan ja nykyistä joustavampaan sijoitustoimintaan lähivuosina. Tavoitteena on myös parantaa työeläkelaitosten sijoitustoiminnan riskien arviointia. Asiaa pohtineen asiantuntijatyöryhmän mukaan uudistukset saatetaan voimaan kolmessa eri vaiheessa. Ensimmäisten, nopeasti toteutettavien parannusten on tarkoitus tulla voimaan 31. maaliskuuta 2011.

Aktiivista sidosryhmävuoropuhelua

Pyrimme omalla panoksellamme vaikuttamaan siihen, että eläkekustannukset kehittyvät tasaisesti ja ennustettavasti ja että kustannusten jako on oikeudenmukainen niin tulevien sukupolvien kuin aktiiviväestönkin kesken.

Eläke-Fennia on aktiivinen vaikuttaja suomalaisen työeläkejärjestelmän kehittämisessä. Yhtiön edustajat osallistuvat alan kehitystyöhön muun muassa Työeläkevakuutajien (TELA), Eläketurvakeskuksen (ETK) ja Finanssialan keskusliiton (FK) työryhmissä.

Työmarkkinajärjestöt ovat keskeisessä roolissa niin työeläkejärjestelmän kehittämisessä ja ylläpidossa kuin työeläkeyhtiöiden hallinnossakin. Lain mukaan yhtiön hallintoneuvostossa ja hallituksessa on oltava sekä vakuutuksenottajien että vakuutettujen edustajia, jotka valitaan keskeisten työnantajien ja palkansaajien edustavien keskusjärjestöjen ehdottomista henkilöistä. Eläke-Fenniassa on lisäksi kolme neuvottelukuntaa, joissa kahdessa on työmarkkinajärjestöjen edustajia ja yhdessä vakuutuksenottajien edustajia.

Eläkeasiain neuvottelukunta käsittelee muun muassa todellisia eläketapauksia siten, että asiakkaiden yksityisyyden suoja ei vaarannu. Näin työmarkkinajärjestöt voivat ottaa kantaa ja tehdä linjauksia työeläkelakien soveltamista koskeviin asioihin. Neuvottelukunnalla ei kuitenkaan ole päätösvaltaa.

Vakuutettujen neuvottelukunnan pääasiallisena tehtävänä on lisätä Eläke-Fenniassa vakuutettujen työntekijöiden ja Eläke-Fennian välistä vuorovaikutusta. Näin varmistetaan, että ajankohtaiset työntekijöiden eläkeasioihin ja niiden hoitamiseen liittyvät tiedot välittyvät toiselle osapuolelle.

Suuriasiakasneuvottelukunnan tavoitteena on puolestaan edistää Eläke-Fenniasta vakuutuksen ottaneiden suurempien yritysten ja Eläke-Fennian välistä tiedonkulkua ja yhteistyötä.

Tuemme yrittäjyyttä ja kulttuuria

Teemme yhteistyötä useiden yhteiskunnallisten toimijoiden kanssa. Yhteistyökumppaneiden valinnassa painotamme yhteiskunnallista merkitystä ja kaikkia osapuolia hyödyttävää toimintatapaa. Eläke-Fennia on sitoutunut yrittäjyyden tukemiseen. Haluamme osaltamme edistää pitkäjänteistä suomalaista yrittäjyyttä ja yritystoiminnan jatkuvuutta sekä tukea innovaatioiden hyödyntämistä liiketoiminnassa.

Olemme olleet yhteistyökumppanina menestyviä kasvu-yrittäjiä hakevan kansainvälisen Ernst&Young Entrepreneur of the Year -kilpailun Suomen kilpailussa sen perustamisesta lähtien. Olemme myös yhdessä muun Fennia-ryhmän kanssa vuosittain jakamassa Suomen Yrittäjien valtakunnallisilla Yrittäjäpäivillä Fennia-ryhmän perustamaa Valtakunnallista

yrittäjäpalkintoa. Palkinnon tarkoituksena on nostaa yrittäjyyden arvostusta Suomessa ja antaa kasvot menestyksekkäälle yrittämiselle. Lisäksi Design Forum Finland ja Fennia-ryhmä järjestävät joka toinen vuosi Fennia Prize -kilpailun, jolla pyritään tukemaan korkeatasoisten tuotteiden valmistusta sekä edistämään suomalaisen teollisuuden kilpailukykyä ja kansainvälistymistä.

Yrittäjyyden ohella olemme mukana tukemassa ja edistämässä kulttuuria. Vuonna 2010 olimme jo viidettä kertaa Kuopio tanssii ja soi -festivaalin pääyhteistyökumppani. Osana Fennia-ryhmää Eläke-Fennia on myös Sibelius-Akatemian yritys-yhteistyökumppani.

Kuva: Petri Laitinen/Kuopio Tanssii ja Soi

Eläke-Fennia oli vuonna 2010 jo viidettä kertaa Kuopio tanssii ja soi -festivaalin pääyhteistyökumppani. Kuvassa festivaalin taiteellinen johtaja Jorma Uotinen avajaisissa.

Hyvinvoiva *henkilöstö* tekee tuloksellista työtä

Huolehdimme henkilöstöstämme pitkäjänteisesti ja johdonmukaisesti. Panostamme jatkuvaan henkilöstön osaamisen kehittämiseen, esimiestyön tukemiseen sekä työkyvyn ja työhyvinvoinnin edistämiseen. Seuraamme henkilöstömme hyvinvointia säännöllisesti usealla eri mittarilla.

Eläke-Fenniassa viihdytään keskimäärin erittäin hyvin. Työtyytyväisyysindeksimme on kehittynyt myönteisesti jo usean vuoden ajan, vaikka työmäärä muun muassa suurten ikäluokkien eläkehakemusten korkean määrän vuoksi on kasvanut. Vertailussa suomalaisiin asiantuntijavaltaisiin yrityksiin kuuluimme vuonna 2010 viiden prosentin parhaimmistoon. Vuosittain tehtävän henkilöstötutkimuksen tulosten perusteella vahvuuksiamme olivat erityisesti sujuva tiedonkulku, työskentelyedellytykset, palkitseminen ja johtaminen.

Työtyytyväisyysindeksin lisäksi seuraamme henkilöstön hyvinvoinnin mittareina esimiestutkimuksen tuloksia ja sairauspoissaolojen määrää.

Tukea työssä jaksamiseen

Eläke-Fennia on kannustava ja joustava työnantaja, joka tukee työssä jaksamista erilaisissa elämäntilanteissa tarjoamalla esimerkiksi työaikajoustoja, työtehtävien räätälöintiä ja työnohjausta.

Henkilöstön työhyvinvoinnin edistämisessä keskeisessä roolissa on ennaltaehkäisevä työterveyshuolto, johon kuuluvat säännölliset terveystarkastukset, työpaikkaselvitykset, terveysneuvonta ja tarvittaessa kuntoutukseen ohjaus. Kannustamme henkilöstöä pitämään huolta terveydestään ja fyysisestä kunnostaan tukemalla liikuntaharrastuksia ja jakamalla tietoa terveellisistä elintavoista aiheeseen liittyvillä luentosarjoilla.

Vuoden 2010 aikana uudistimme varhaisen tuen mallin. Mallin tavoitteena on tukea työntekijän työkykyä ja -hyvinvointia sekä ehkäistä sairauslomia ja ennen aikaista eläköitymistä riittävän aikaisella, aktiivisella ongelmien havaitsemisella, puheeksi ottamisella ja ratkaisujen hakemisella. Uudistettu malli otetaan käyttöön vuonna 2011, jolloin järjestämme aiheesta valmennuksia esimiehille ja työntekijöille.

Mahdollisuuksia kehittymiseen

Eläke-Fenniassa kehitetään pitkäjänteisesti esimiestyötä ja johtamista. Vuonna 2010 käynnistimme esimiehille valmen-

”Pidämme esimiestyötä palveluammattina, jonka laadun haluamme olevan tasaista kaikkialla työyhteisössä.

tavan johtamisen kehittämisohjelman. Lisäksi esimiehet kokoontuvat säännöllisesti esimiesklubi-keskustelufoorumiin, jonka tarkoituksena on lisätä vuorovaikutusta ja yhteistyötä sekä jakaa tietoa. Seuraamme kehitystyön tuloksia henkilöstötutkimuksen lisäksi esimiesten 360-toimintatapa-arvioinnilla. Arvioinnin tulokset ovat vuosi vuodelta parantuneet, ja etenkin esimies-alaisviestinnän koetaan kehittyneen.

Koko henkilöstöä kannustetaan syventämään osaamistaan ja ammattitaitoaan. Tarjoamme opiskeluun palkallisia vapaa-päiviä ja kannustamme suorittamaan työnantajan kustantama vakuutusalan tutkintoja. Henkilöstön käytössä ovat monipuoliset verkko-opiskelumahdollisuudet. Vuoden 2010 aikana uudistimme uusien työntekijöiden perehdytysohjelman. Koko henkilöstö kuuluu myös vuosittain toteutettavien kehityskeskustelujen piiriin. Kehityskeskustelujen yhteydessä käydään palkkakeskustelu työehtosopimuksen mukaisesti.

Kannustava ja sitouttava palkitseminen

Palkitseminen on Eläke-Fenniassa laaja kokonaisuus, johon sisältyy rahallisen palkitsemisen lisäksi muu palkitseminen, eli työ ja sen organisointi, kasvu ja kehittyminen sekä henkilöstöedut.

Jokainen eläkefennialainen kuuluu joko kannuste-, tavoite- tai tulospalkkiojärjestelmän piiriin. Palkkiot maksetaan pääsääntöisesti kerran vuodessa ennalta sovittujen, yhtiön strategiasta johdettujen tavoitteiden saavuttamisesta.

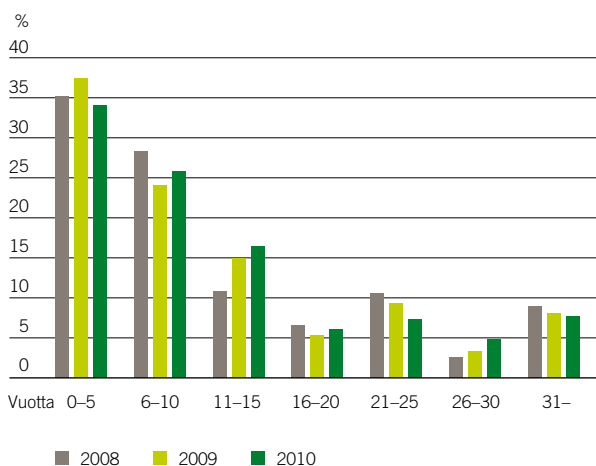
Tarjoamme erittäin kattavat henkilöstöedut, joilla pyrimme sitouttamaan ja kannustamaan, huomioimaan erilaiset elämäntilanteet, parantamaan työkykyä ja viihtyvyyttä sekä luomaan positiivista työnantajakuva.

Tasa-arvoinen työyhteisö

Eläke-Fenniassa seurataan tasa-arvon toteutumista ja kehittymistä vuosittain laadittavalla tasa-arvoraportilla sekä osana henkilöstötutkimusta. Seurannan kohteena ovat palkkaus, koulutus ja ammatillinen kehitys, sukupuoli- ja ikärakenne sekä työ- ja perhe-elämän yhteensovittaminen.

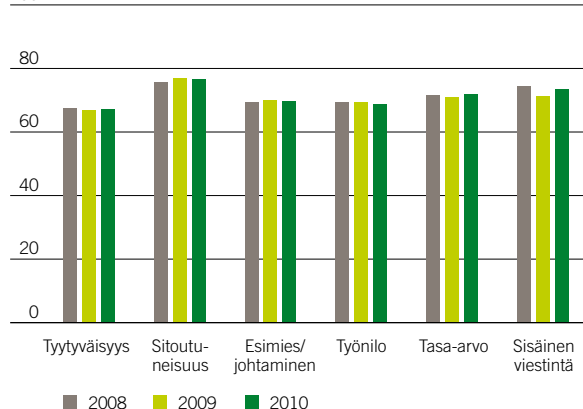
Eläke-Fennia koetaan tasa-arvoiseksi työyhteisöksi. Eri sukupuolten mahdollisuuksissa koulutukseen ja perhevapaiden käyttöön ei ole juurikaan eroja. Myöskään palkoissa eri sukupuolten tai ikäryhmien välillä ei ole havaittu perusteettomia eroja. Eniten kehitettävää on sukupuolijakaumassa ylemmillä organisaatiotasoilla.

Työsuhteen keskimääräisen pituuden kehitys vuosina 2008–2010

Työtyytyväisyyskyselyn indeksien kehitys vuosina 2008–2010

Asteikko 0–100, 100 = paras

Henkilöstön tunnusluvut

	2010	2009	2008
Henkilöstö keskimäärin	253	251	250
Naisten osuus, % *	68	69	69
Miesten osuus, % *	32	31	31
Määräaikaisessa työsuhteessa	14	12	11
Kokopäiväisiä työntekijöitä *	235	241	237
Osa-aikaisia työntekijöitä *	14	10	14
Työntekijöiden lähtövaihtuvuus, % *	5,0	4,4	6,4
Sairauspoissaolojen määrä, pvä/hlö	10,6	8,8	7,3

* vakinaisista työntekijöistä 31.12.

Tavoitteena alan parasta johtamista

Pidämme esimiestyötä palveluammattina, jonka laadun haluamme olevan tasaista kaikkialla työyhteisössä. Hyvä johtaminen on myös kilpailutekijä, jolla haluamme erottautua.

Osana jatkuvaa esimiestyön kehittämistä aloitimme syksyllä 2010 ihmisten johtamiseen päivittäisen työn näkökulmasta keskittyvän valmentavan johtamisen kehittämisohjelman. Taustalla oli vuonna 2009 toteutettu esimiesten 360-toimintatapa-arviointi, jonka perusteella eniten kehitettävää on esimiesten taidoissa tukea alaisten työhyvinvointia ja antaa korjaavaa palautetta.

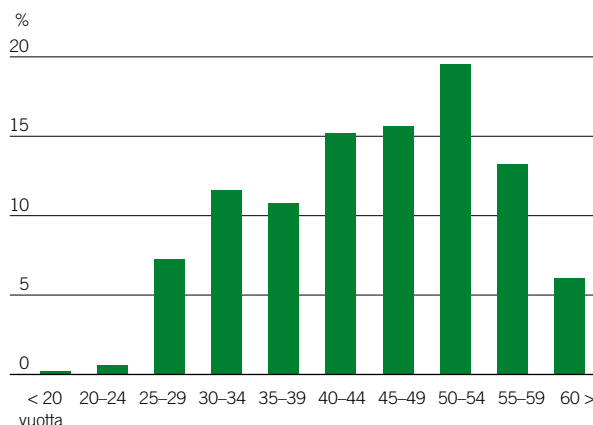
Valmennuksen tarkoituksena on antaa esimiehille eväitä niin oman työhyvinvoinnin kehittämiseen kuin alaisten työhyvinvoinnin johtamiseen. Valmennuksessa opastetaan myös konkreettisesti, kuinka esimies voi työssään viedä liiketoimintamme kannalta tärkeimpiä toimintatapoja käytäntöön.

Kevääseen 2011 jatkuvassa valmennusohjelmassa on mukana noin 20 esimiestä, eli yli puolet Eläke-Fennian esimiestehtävissä toimivista.

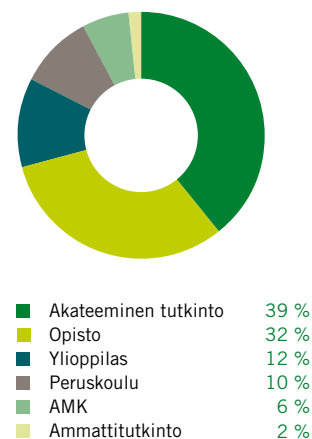

"Valmennus on antanut uusia ajatuksia esimiestyöhön", kertoo eläkekäsittelypäällikkö Jussi Kiuru.

Ikäjakauma 2010

Koulutusjakauma 2010

Ympäristövastuu

on kiinteä osa kiinteistösijoittamista

Olemme ekologisesti kestävä kiinteistösijoittaja. Tavoitteenamme on jatkuva energiankulutuksen pienentäminen oikeilla investoinneilla sekä tavoitteellisella ja tarkoituksenmukaisella kiinteistöjen huollolla ja ylläpidolla. Vuonna 2010 otimme kiinteistösijoituksissa käyttöön yhteiskuntavastuun johtamisjärjestelmän.

Kiinteistösijoittamisessa kohteen keskeinen sijainti on tärkeä osa ympäristövastuullisuutta. Eläke-Fennia sijoittaa kohteisiin, jotka sijaitsevat keskeisillä paikoilla ja joihin on hyvät julkisen ja kevyen liikenteen yhteydet. Rakennutamme vuokra-asuntoja lähinnä pääkaupunkiseudun halutuille asuinalueille. Olemme sijoittaneet tiiviisti yhdyskuntarakenteeseen liittyviin kauppakeskuksiin kaupunkien keskustoissa ja pääkaupunkiseudun liikenteellisissä solmukohdissa. Kansainvälisille kiinteistömarkkinoille sijoitamme pääasiassa kiinteistösijoitusrahastojen kautta.

Ympäristön huomioivat kiinteistösijoitukset ovat kannattavia hyvää sijoitustuottoa pitkällä aikavälillä hakevan sijoittajan näkökulmasta. Hajautamme kiinteistösijoitukset tehokkaasti erityyppisiin kohteisiin niin, että tuotto-riskisuhde muodostuu edulliseksi ja tuottojen vaihtelu pysyy alhaisena.

Kiinteistöistämme liiketiloja on 35 prosenttia, toimistoja 30 prosenttia ja asuntoja 25 prosenttia, loppuosa koostuu pääasiassa logistiikka- ja hotellikohteista.

Oma henkilöstömme vastaa strategisesta kiinteistöliiketoiminnasta, johon kuuluvat muun muassa sijoitus päätökset, riski- ja tuottoanalyysit, rakennuttamisen johtaminen sekä tavoitteiden asettaminen. Kiinteistöjohtamisen, kuten vuokrauksen, ylläpidon ja korjausrakennuttamisen, hoidamme yhteistyökumppaniemme avulla.

Vastuullisuus keskeinen valintakriteeri

Vuonna 2010 otimme kiinteistösijoitustoiminnassa käyttöön yhteiskuntavastuun johtamisjärjestelmän, jolla kuvataan tapamme toimia vastuullisena kiinteistösijoittajana sijoituksen elinkaaren eri vaiheissa. Kaikkiin suoriin kiinteistö-

Omistuskiinteistöjen energian ja veden kulutus

Asunnot

	2010	2009	2008
Lämpö, MWh	19 772	18 358	16 753
Normeerattu lämpö, MWh	18 613	18 910	18 940
Vedenkulutus, kuutioita	175 268	170 323	172 045
Sähkö, kWh	2 177 000	2 175 000	2 207 000

Liike- ja toimistokiinteistöt

	2010	2009	2008
Lämpö, MWh	11 023	8 952	8 080
Normeerattu lämpö, MWh	10 020	9 311	9 607
Vedenkulutus, kuutioita	25 556	25 012	26 759
Sähkö, kWh	5 977 000	5 584 000	5 962 000

Pääomavuokra-kohteiden kulutustietoja ei ole mukana taulukossa, sillä näissä kiinteistöissä vuokralainen vastaa itse ylläpidosta ja energiankulutuksesta.

sijoituksen investointiesityksiin liitetään jatkossa ESG-osio, jossa huomioidaan investoinnin kannattavuuden lisäksi ympäristöön (Environment), sosiaaliseen vastuuseen (Social) ja hallintotapaan (Governance) liittyvät näkökohdat (ESG). Kiinteistösijoitukset ovat pitkäaikaisia sijoituksia, mikä korostaa ostovaiheessa tehdyn huolellisen riskikartoituksen merkitystä.

Panostamme energiatehokkuuden kehittämiseen

Ympäristölainsäädäntö tuo vähimmäisvaatimukset ympäristön huomioimiseen sekä uudis- että korjausrakentamisessa. Pyrimme kuitenkin huolellisen suunnittelun avulla toteuttamaan rakennutettaviin ja saneerattaviin kohteisiin määräyksiä ympäristöystävällisempiä, tulevaisuuteen suuntautuvia ratkaisuja.

Kaikista tärkeimmistä kohteistamme tehdään jatkossa energia-analyysejä, joilla kartoitetaan kunkin kiinteistön ongelmakohdat ja keinot, joilla energiatehokkuutta voidaan parantaa. Vuonna 2010 teimme energia-analyysejä perusteella kohteisiin muun muassa lämmitysjärjestelmien säätöjä ja ilmanvaihdon käyttöaikojen tarkistuksia. Raportointivuoden merkittävin energiatehokkuutta parantava investointi oli Pitkäsillanrannan toimistokiinteistössä toteutettu julkisivuremontti, joka vähentää huomattavasti kiinteistön energiankulutusta.

Jatkamme energia-analyysejä sijoituskohteistamme vuoden 2011 aikana.

Vuonna 2010 lisäsimme myös ympäristöasioiden viestintää vuokralaisille, sillä merkittävä osa energiasäästöistä on riippuvaista käyttäjän toiminnasta. Yhteistyö käyttäjien kanssa onkin yksi tärkeimmistä osa-alueista tavoiteltaessa pienempää energiankulutusta. Asunto- ja kiinteistökohteissa olemme tiedottamisen lisäksi panostaneet jätteiden lajittelu- ja kierrätysmahdollisuuksien parantamiseen.

Ympäristöä huomioivia kumppaneita

Valitsimme rakennushankkeisiin luotettavia yhteistyökumppaneita. Odotamme yhteistyökumppaneiltamme innovatiivisia ratkaisuja, jotta voimme yhdessä saavuttaa kohteelle asetetut ympäristötavoitteet. Kiinnitämme huomiota rakennustyömaan turvalliseen toteuttamiseen, luonnonvarojen säästämiseen ja rakennusaikaisen jätehuollon järjestämiseen. Haluamme lisäksi olla mukana valitsemassa urakoitsijoiden alihankkijoita.

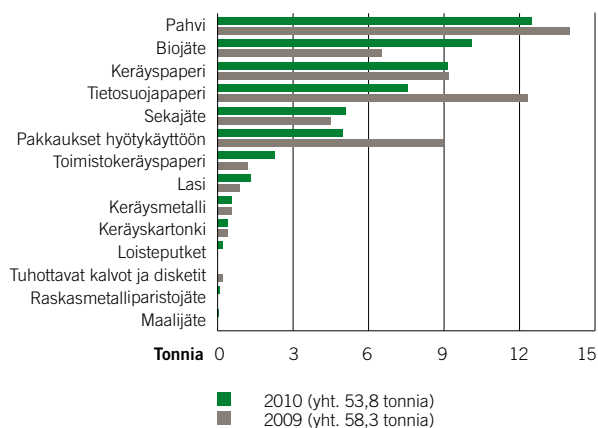
Myös valitsemillamme palveluntuottajilla on oltava ennakoiva ote oman erikoisalansa ympäristökysymyksiin. Kiinteistönhoidon kilpailutuksessa otimme vuonna 2010 käyttöön yhteiskuntavastuun periaatteet, joiden mukaisesti vertaamme kustannusten lisäksi käyttäjätyytyväisyyttä, energiankulutusta sekä huollon reagoitinopeutta ja vika- korjauksia.

Pääkonttorin energian ja veden kulutus

	2010	2009	2008
Lämpö, MWh	976	885	746
Normeerattu lämpö, MWh	976	925	897
Vedenkulutus, kuutioita	2 102	1 940	1 986
Sähkö, kWh	926 078	918 972	886 357

Seuraamme oman toimintamme ympäristövaikutuksia päätoimitalossa Kampissa, jossa valtaosa henkilöstöstä työskentelee.

Pääkonttorin jätemäärät

Ylläpidon tehtävänä on pitää rakennuskanta taloudellisesti ja teknisesti hyvässä kunnossa. Perustyökaluna seurannassa on kaikille kiinteistöille toteutettu huoltokirja. Huoltokirjat toimivat myös palvelutoimittajien toiminnan ohjaus- ja valvontavälineenä.

Asiakkaitamme varten

Olemme säännöllisesti mukana Kiinteistötalouden Instituutin toteuttamissa vertailututkimuksissa, kuten ylläpidon kustannusten mittaamisessa ja vuokralaisten asiakastyytyväisyystutkimuksissa, sekä osallistumme mahdollisuuksien mukaan kohdekohtaisesti Motivan energiansäästöhankeisiin. Seuraamme kattavasti niiden sijoituskohteiden energiankulutusta, joissa ylläpitovastuu on Eläke-Fennialla.

” Vanhojen kohteiden korjaaminen ja energia- tehokkuuden parantaminen ovat oleellinen osa ympäristöä huomioivaa kiinteistö- sijoittamista.

Kauppakeskus Sellolle kultatason LEED-sertifikaatti

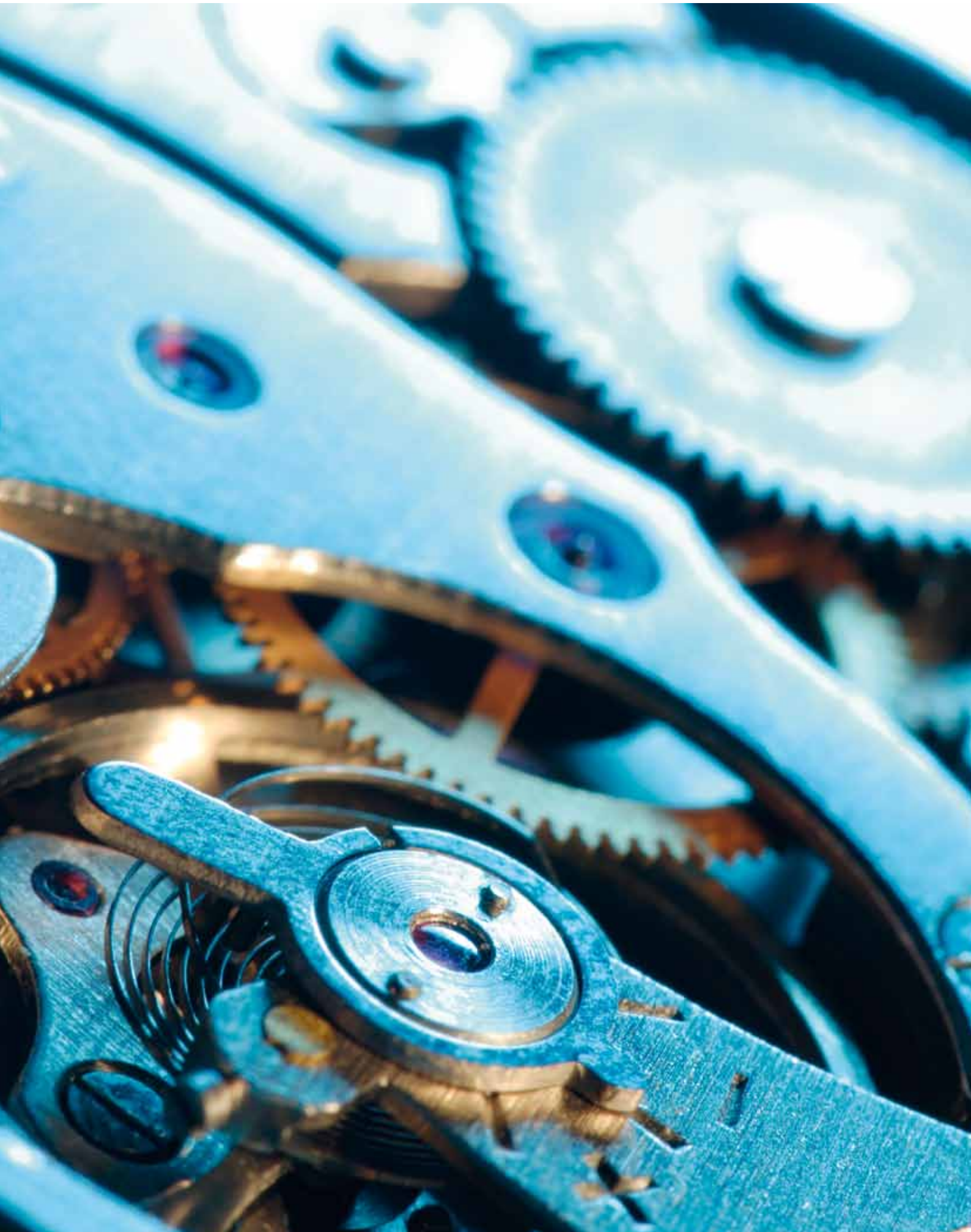
Kuva: Tuomas Leppänen/Kauppakeskus Sello

Espoossa sijaitsevalle Kauppakeskus Sellolle on myönnetty ensimmäisenä kauppakeskuksena Euroopassa kultatason ”LEED for Existing Buildings” -sertifikaatti ekologisesti kestävästä toiminnasta. Sello keräsi

vihreän rakennuksen pisteitä muun muassa erinomaisista julkisen liikenteen yhteyksistä, vihreästä sähköstä, energiankäytön hallinnasta, tehokkaasta vedenkäytöstä sekä niin yritysten kuin asiakkaidenkin käytössä olevista kierrätys- ja lajittelumahdollisuuksista. Sello on hyvä esimerkki sijoituksesta, joka täyttää Eläke-Fennian uusille kiinteistösijoituksilleen asettamat tavoitekriteerit. Eläke-Fennia on yksi Sello-kauppakeskuksen omistajista.

Lue lisää LEEDistä Sellon internet-sivuilta osoitteesta www.sello.fi/leed.

Eläke-Fennian *hallinto & johtaminen*

Eläke-Fennian hallintoa ja valvontaa säätelevät työeläkevakuutus-yhtiöistä annetun lain lisäksi vakuutusyhtiölaki ja osakeyhtiölaki sekä näiden nojalla annetut säädökset, määräykset ja ohjeet. Toimilupansa mukaisesti Eläke-Fennian harjoittama liiketoiminta voi olla ainoastaan lakisääteistä työeläkevakuuttamista.

Eläke-Fennia on keskinäinen vakuutusyhtiö, jonka osakkaita yhtiöjärjestyksen mukaisesti ovat asiakkaat eli vakuutuksenottajat, Eläke-Fenniassa vakuutetut työntekijät sekä takuupääoman omistajat.

Yhtiön hallintoelimiä ovat yhtiökokous, hallintoneuvosto, hallitus ja toimitusjohtaja. Yhtiön hallintoa koskevia säännöksiä ja määräyksiä sisältyy lakien lisäksi erityisesti yhtiön yhtiöjärjestykseen ja hallituksen työjärjestykseen.

Yksityiskohtaisempi esittely yhtiön hallintoelimistä ja niiden tehtävistä löytyy selvityksestä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä (Corporate Governance Statement, s. 94–100).

Yhtiökokous

Varsinainen yhtiökokous pidetään vuosittain ennen toukokuun loppua hallituksen määräämänä aikana. Ylimääräinen yhtiökokous pidetään, jos hallitus tai hallintoneuvosto katsoo sen aiheelliseksi.

Äänioikeus yhtiökokouksessa on osakkailla sekä vakuutettujen edustajilla siten kuin yhtiöjärjestyksessä tarkemmin määrätään. Yhtiökokouksen tehtävistä ja kokouksessa käsiteltävistä asioista kerrotaan tarkemmin Eläke-Fennian yhtiöjärjestyksessä ja selvityksessä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä.

Hallintoneuvosto

Työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain mukaisesti Eläke-Fennialla on hallintoneuvosto, jonka tehtävänä on valvoa hallituksen ja toimitusjohtajan vastuulla olevaa yhtiön hallintoa. Hallintoneuvostoon kuuluu 28 jäsentä. Jäsenet valitaan varsinaisessa yhtiökokouksessa kolmeksi vuodeksi kerrallaan siten, että vuosittain on erovuorossa enintään kymmenen jäsentä. Hallintoneuvoston jäsenistä seitsemän valitaan keskeisten työnantajia edustavien keskusjärjestöjen ja seitsemän keskeisten palkansaajia edustavien keskusjärjestöjen nimeämistä ehdokkaista.

Hallintoneuvoston puheenjohtajiston valinta, kokoonpano, tehtävät ja hallintoneuvoston kokouksen järjestämiseen liittyvät asiat on todettu laissa ja yhtiöjärjestyksessä sekä kuvattu erikseen hallintoneuvoston työjärjestyksessä ja selvityksessä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä. Hallintoneuvoston jäsenet esitellään sivulla 44.

Vaalivaliokunta

Hallintoneuvosto valitsee kalenterivuodeksi kerrallaan hallintoneuvoston vaalivaliokunnan, johon kuuluu neljä hallintoneuvoston ja kaksi hallituksen jäsentä. Puolet jäsenistä valitaan vakuutuksenottajien ja puolet vakuutet-

tujen hallintoneuvostoedustajien ehdottamista henkilöistä. Vaalivaliokunnan tehtävänä on valmistella valinnan tekeville hallintoelimille esitykset hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenvalinnoista ja palkkioista.

Hallitus ja sen valiokunnat

Hallituksen yleisenä tehtävänä on huolehtia yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä sekä siitä, että kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty. Työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain mukaan hallituksen ja toimitusjohtajan tulee johtaa yhtiötä ammattitaitoisesti, terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden sekä luotettavaa hallintoa koskevien periaatteiden mukaisesti. Hallituksen tehtävistä ja työskentelystä kerrotaan tarkemmin Eläke-Fennian yhtiöjärjestyksessä ja hallituksen työjärjestyksessä sekä selvityksessä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä.

Eläke-Fennian hallitukseen kuuluu 10 varsinaista jäsentä ja neljä varajäsentä. Hallintoneuvosto valitsee hallituksen jäsenet ja varajäsenet kolmeksi vuodeksi kerrallaan siten, että vuosittain enintään neljä varsinaista jäsentä on ero-vuorossa. Hallituksen kokoonpanosta, jäsenten kelpoisuusehdoista ja puheenjohtajiston valinnasta kerrotaan tarkemmin yhtiöjärjestyksessä ja selvityksessä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä. Eläke-Fennian hallituksen jäsenet esitellään sivuilla 40–43.

Hallituksen apuna tehtävien hoidossa ovat nimitys- ja palkitsemisvaliokunta sekä tarkastusvaliokunta.

Nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan tehtävänä on yhtiön toimitusjohtajan ja hänen sijaisensa sekä yhtiön hallituksen nimittämien johtajien palkitsemis- ja nimittämisasioiden valmistelu, suunnittelu ja kehittäminen. Valiokunnan muodostavat hallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat.

Tarkastusvaliokunnan tehtävänä on yhtiön taloudellisen tilanteen, taloudellisen raportoinnin sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan riittävyyden ja asianmukaisuuden seuranta sekä sisäisen tarkastuksen suunnitelmien ja raporttien käsittely. Valiokuntaan kuuluu kolme hallituksen keskuudesta valitsemaa jäsentä, joista yksi valitaan työnantajia edustavien keskusjärjestöjen ja yksi palkansaajia edustavien keskusjärjestöjen nimeämistä hallituksen jäsenistä sekä yksi muista hallituksen jäsenistä.

Toimitusjohtaja, johtoryhmä, sijoituskomitea ja operatiivinen johtoryhmä

Hallitus nimittää toimitusjohtajan, hänen sijaisensa, varatoimitusjohtajat ja johtajat yhtiöjärjestyksen mukaisesti. Toimitusjohtajan ollessa estynyt hänen sijaisensa toimii toimitusjohtajana.

Toimitusjohtaja hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtajan on annettava hallitukselle ja sen jäsenille

tiedot, jotka ovat tarpeen hallituksen tehtävien hoitamiseksi. Toimitusjohtaja vastaa siitä, että yhtiön kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Toimitusjohtajaa avustaa yhtiön operatiivisissa toiminnassa ja toiminnan suunnittelussa hallituksen nimittämistä johtajista muodostuva johtoryhmä. Johtoryhmä on mukana muun muassa yhtiön strategiaan, budjetointiin ja organisaatioon liittyvien asioiden valmistelussa hallitukselle.

Eläke-Fennian sijoituskomiteassa käsitellään keskeiset toimitusjohtajan päätettäväksi tulevat sijoitusasiat sekä valmistellaan hallituksen päätettäväksi tulevat sijoitusten päätösesitykset ja sijoitussuunnitelma.

Eläke-Fennian operatiivinen johtoryhmä käsittelee useimmiten yli yksikkörajojen meneviä, laajavaikutteisia kysymyksiä, joilla on periaatteellista tai resursseihin vaikuttavaa merkitystä. Asiakaslinjan johtohenkilöiden lisäksi operatiivisessa johtoryhmässä on jäseniä myös muista linjoista sekä henkilöstön edustajia.

Palkitseminen

Hallitus hyväksyy vuosittain Eläke-Fennian koko henkilöstöä koskevan palkkapolitiikan nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan esityksestä. Lisäksi nimitys- ja palkitsemisvaliokunta valmistelee hallituksen päätettäväksi johtoryhmän palkkauksen ja palkkioperiaatteet. Hallitus vahvistaa johtoryhmän ja henkilöstön kannuste- ja tavoitepalkkion periaatteet vuosittain. Hallituksella on kuitenkin oikeus päättää maksettavien palkkioiden määrästä vahvistetuista perusteista poiketen. Hallitus ei kuulu palkkiojärjestelmien piiriin.

Palkitsemisesta kerrotaan tarkemmin Eläke-Fennian palkka- ja palkkioselvityksessä. Palkka- ja palkkioselvityksessä annetaan tiedot hallituksen, hallintoneuvoston ja vaalivaliokunnan jäsenten palkitsemisesta, toimitusjohtajan ja muun johdon palkitsemisjärjestelmän periaatteista sekä toimitusjohtajan taloudellisista etuuksista.

Säännöllisesti päivitettävä palkka- ja palkkioselvitys on nähtävillä yhtiön internet-sivustolla. Hallituksen ja hallintoneuvoston euromääräiset palkkiot kerrotaan myös selvityksessä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Yhtiön sisäisen valvonnan avulla pyritään varmistamaan muun muassa

- asetettujen päämäärien ja tavoitteiden saavuttaminen sekä voimavarojen taloudellinen ja tehokas käyttö
- toimintaan liittyvien riskien riittävä hallinta
- taloudellisen ja muun johtamisinformaation luotettavuus ja oikeellisuus
- lakien, määräysten ja ohjeiden noudattaminen sekä hallintoelinten päätösten, sisäisten suunnitelmien, sääntöjen ja menettelytapojen noudattaminen.

Eläke-Fennian hallitus arvioi vuosittain, onko yhtiön sisäinen valvonta järjestetty asianmukaisesti. Hallituksen tekemä arvio perustuu yhtiön sisäisen tarkastuksen laatimaan kirjalliseen selvitykseen. Lisäksi hallitus kuulee yhtiön ulkoista tilintarkastajaa vuosittain sisäisen valvonnan tilasta.

Riskienhallinta on osa sisäistä valvontaa ja sillä tarkoitetaan liiketoiminnasta aiheutuvien ja siihen olennaisesti liittyvien riskien tunnistamista, arviointia, rajoittamista ja valvontaa. Eläke-Fennian hallitus hyväksyy yhtiön koko toiminnan kattavan riskienhallintasuunnitelman. Eläke-Fennian hallituksella ja johdolla on ensisijainen vastuu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Sen lisäksi jokainen Eläke-Fennian linjajohtaja on vastuussa oman toimintansa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta.

Eläke-Fennian keskeiset riskit liittyvät sijoitustoimintaan, vakuutusteknisiin riskeihin ja operatiivisiin riskeihin. Hallitus hyväksyy sijoitustoiminnan riskienhallintasuunnitelman vuosittain yhtiön sijoitussuunnitelman hyväksymisen yhteydessä.

Hyvää vakuutustapaa koskeva ohjeistus

Eläke-Fennian hallitus on hyväksynyt hyvää vakuutustapaa koskevan ohjeistuksen. Ohjeistus koskee Eläke-Fennian ja vakuutuksenottajien välisissä liiketoimissa ja sopimussuhteissa noudatettavia periaatteita. Yhtiön on kohdeltava vakuutuksenottaja-asiakkaita oikeudenmukaisesti ja tasapuolisesti. Yhtiö ei myöskään käytä yhtiön toimintaan kuuluttamattomia järjestelyjä eikä estä vakuutuksenottajia käyttämästä oikeuttaan valita elinkeinonharjoittajaa. Yhtiö tarjoaa toimitilunsa mukaisia palveluja tasapuolisesti asiakkailleen.

Lahjonnan vastaiset periaatteet

Eläke-Fenniassa on annettu sisäinen ohjeistus erilaisten lahjojen, matkojen sekä tarjoilujen antamisesta ja vastaanottamisesta. Ohje koskee koko henkilöstöä ja sen tarkoituksena on varmistaa, että yrityksen palveluksessa olevat tai muutoin yrityksen puolesta toimivat henkilöt eivät tarjoa, vaadi tai ota vastaan lain vastaisia etuuksia toimiessaan viranomaisen tai toisten yritysten kanssa. Ohjeessa linjataan se, mitä Eläke-Fenniassa pidetään tavanomaisena ja hyväksyttävänä yhteydenpitona muihin yrityksiin ja viranomaisiin.

Ohjeen noudattamista valvotaan osana yhtiön sisäistä valvontaa. Lain mukaisten seuraamusten lisäksi ohjeessa on määritelty sanktiot voimassa olevan ohjeen rikkomisesta.

Osallistuminen yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen

Eläke-Fennia osallistuu työeläkejärjestelmän ja vakuutusalan kehittämiseen ja lainsäädäntömuutosten valmisteluun. Yhtiö tekee tarpeen mukaan aloitteita lainsäädäntömuutosten aikaansaamiseksi ja näin ollen ylläpitää keskus-

teluyhteyksiä prosessiin osallistuviin toimijoihin kuten lainsäädännön valmistelusta vastaaviin virkamiehiin ja eri edunvalvontajärjestöihin. Yhtiö on itse Työeläkevakuuttajat TELA ry:n ja Finanssialan Keskusliiton jäsenyhteisö.

Yhtiö ei tue suoraan rahallisesti poliittisia puolueita tai poliitikkoja. Eläke-Fennia osallistuu työeläkeyhtiönä yhteiskunnalliseen keskusteluun. Tähän liittyen yhtiön edustajat voivat osallistua myös poliittisten puolueiden järjestämiin yhteiskunnallisiin tilaisuuksiin ja seminaareihin, jotka ovat tarkoituksenmukaisia yhtiön ja työeläkejärjestelmän kehittämisen kannalta.

Kilpailun rajoitukset

Eläke-Fennian lakiin perustuva päätehtävä on hoitaa eläketurvan toimeenpanoa ja yhtiölle tätä varten kertyviä varoja vakuutusten käsittämät edut turvaavalla tavalla. Työeläkejärjestelmän kilpailulla tavoitellaan kustannustehokkuutta ja parempia tuottoja työeläkevaroille. Kilpailu myös osaltaan tukee työeläkevarojen sijoittamiseen liittyvää riskien hajauttamista. Työeläkejärjestelmän kilpailu ei saa kuitenkaan vaarantaa yhtiön päätehtävän toteuttamista.

Eläke-Fennian toiminnassa painotetaan kilpailulainsäädännön mukaista ennakoivaa kilpailulainsäädännön noudattamista. Erityisesti kiinnitetään huomiota työeläkejärjestelmän ja vakuutusalan sisällä tapahtuvaan eri toimijoiden väliseen yhteistyöhön ottaen huomioon, että muun muassa työeläkelainsäädännössä on säädetty työeläkevakuuttajien velvollisuudesta toimia yhteistyössä erityisesti vakuutusehtojen ja laskuperusteiden valmistelussa. Osallistumista alan sisäiseen yhteistyöhön ohjaavat muun muassa Finanssialan Keskusliiton ja Työeläkevakuuttajat TELA ry:n hyväksymät kilpailuoikeudelliset menettelysäännöt.

Määräystenmukaisuus

Yhtiössä on vuoden 2009 alusta otettu käyttöön compliance-toimintamalli. Compliance-toiminnan tavoitteena on osana yhtiön sisäistä valvontaa varmistaa, että yhtiö noudattaa ulkoista sääntelyä ja sisäisiä menettelytapaoheitaan, ja siten pyrkiä ehkäisemään oikeudellisten riskien toteutumista. Yhtiössä on kirjallisesti määritelty compliance-toiminnan tavoitteet ja tehtävät, toiminnan organisaatorakenne, periaatteet ja se, kuinka säännönmukainen raportointi toteutetaan. Compliance-toimintaa koordinoi yhtiön lakiasiatyksikkö.

Hallitus

Timo Vallittu

1. varapuheenjohtaja

Pekka Sairanen

puheenjohtaja

Heimo Aho

varapuheenjohtaja

Heikki Ropponen

Eero Lehti

Ralf Wickström

Rauno Mattila

Reija Lilja

Nikolas Elomaa

Antti Kuljukka

Jukka Ahtela

Olavi Nieminen

Heikki Kauppi

Antti Rinne

Hallitus

Puheenjohtaja:

Pekka Sairanen

s. 1957, kauppatieteiden maisteri hallituksen puheenjohtaja, Domus Yhtiöt Oy
Elinkeinoelämän keskusliitto EK:n yrittäjävaltuuskunnan jäsen, Rakennustuoteteollisuus RTT:n varapuheenjohtaja, Puusepänteollisuus ry:n puheenjohtaja, Metsäteollisuus MT:n hallituksen jäsen, Suomalaisen työn liiton johtokunnan puheenjohtaja, Perheyrittäjien liiton perheyrittäjävaltuuskunnan jäsen
 jäsenyys alkanut 1.7.1998
 erovuorossa 31.12.2011

Varapuheenjohtajat:

Timo Vallittu

s. 1953, kansakoulu puheenjohtaja, TEAM Teollisuusalojen ammattiliitto ry
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry:n hallituksen jäsen, Hyvinkään kaupunginvaltuuston varajäsen, Finnveran hallintoneuvoston jäsen
 palkansaajajärjestöjen edustaja
 jäsenyys alkanut 1.1.2004
 erovuorossa 31.12.2012

Heimo Aho

s. 1949, diplomiekonomi, kauppaneuvos hallituksen puheenjohtaja, SKS Group Oy ja SKS Group:n tytäryhtiöt
Elfving Oy:n hallituksen jäsen, Kaupan Liiton hallituksen jäsen, EK:n yrittäjävaltuuskunnan jäsen, Nordean neuvottelukunnan puheenjohtaja, Perheyrittäjien liiton hallituksen varapuheenjohtaja, Liikesivistysrahaston kannatusyhdistyksen hallituksen jäsen, Finnveran neuvottelukunnan puheenjohtaja, Linturanta-säätiön puheenjohtaja, Helsingin Seudun Kauppakamarin valtuuskunnan jäsen, Keskuskauppakamarin valtuuskunnan jäsen, Helsingin Kauppakorkeakoulun tukisäätiön jäsen, Tekniikan Akatemian Elinkeinoneuvoston hallituksen jäsen
 työnantajajärjestöjen edustaja
 jäsenyys alkanut 31.3.2009
 erovuorossa 31.12.2012

Muut työmarkkinajärjestöjen edustajat:

Jukka Ahtela

s. 1952, varatuomari, ekonomi johtaja, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
Eläketurvakeskuksen edustajiston jäsen, Maanpuolustusopetuksen neuvottelukunnan varajäsen, Japanin instituutin säätiön valtuuskunnan varapuheenjohtaja, Yritysturvallisuus EK Oy:n hallituksen puheenjohtaja, EK-Tieto Oy:n hallituksen puheenjohtaja, Kansainvälinen kauppakamari ICC Finlandin hallituksen jäsen, Suomen Messusäätiön hallituksen jäsen, Suomalais-ruotsalaisen kauppakamarin hallituksen varapuheenjohtaja
 työnantajajärjestöjen edustaja
 jäsenyys alkanut 1.1.2010
 erovuorossa 31.12.2012

Heikki Kauppi

s. 1955, diplomi-insinööri toiminnanjohtaja, Tekniikan Akateemisten Liitto TEK ry
AKAVA ry:n hallituksen jäsen, Ylemmät Toimihenkilöt YTN ry:n hallituksen puheenjohtaja
 palkansaajajärjestöjen edustaja
 jäsenyys alkanut 1.7.1998
 erovuorossa 31.12.2011

Antti Rinne

s. 1962, oikeustieteen kandidaatti puheenjohtaja, Ammattiliitto Pro
Toimihenkilökeskusjärjestö STTK:n varapuheenjohtaja, STTK:n hallituksen jäsen, STTK:n hallituksen työvaliokunnan jäsen, Toimihenkilöiden työttömyyskassan hallituksen puheenjohtaja, Teollisuuden Palkansaajat -neuvottelukunnan (TP) varapuheenjohtaja, VVO-yhtymä Oy:n hallituksen jäsen
 palkansaajajärjestöjen edustaja
 jäsenyys alkanut 1.1.2006
 erovuorossa 31.12.2011

Heikki Ropponen

s. 1948, oikeustieteen kandidaatti, kauppatieteiden maisteri varatoimitusjohtaja, Kaupan Liitto ry
Helsingin Kauppiaitten yhdistys ry:n puheenjohtaja, Markkinointi-instituutin hallituksen puheenjohtaja, Koulutusrahaston hallintoneuvoston jäsen, Kauppiaitten kauppaoppilaitos Oy:n hallituksen varapuheenjohtaja
 työnantajajärjestöjen edustaja
 jäsenyys alkanut 1.7.1998
 erovuorossa 31.12.2011

Hallituksen muut jäsenet:

Eero Lehti

s. 1944, valtiotieteiden maisteri, kauppaneuvos, kunniatohtori (Vaasan yliopisto)
 kansanedustaja
Taloustutkimus Oy:n hallituksen puheenjohtaja, Suomen Lehtiyhtymä Oy:n hallituksen puheenjohtaja, Fennian hallituksen puheenjohtaja, Henki-Fennian hallituksen puheenjohtaja, Talentum Oyj:n hallituksen jäsen, Eilakaisla Oy:n hallituksen puheenjohtaja, Itella Oy:n hallintoneuvoston puheenjohtaja, Tekesin hallituksen jäsen, Biohit Oyj:n hallituksen jäsen
 jäsenyys alkanut 1.7.1998
 erovuorossa 31.12.2012

Olavi Nieminen

s. 1952, optikko, hakanomi hallituksen puheenjohtaja, Piiliset by
 Finnsusp Oy
Suomen Yrittäjien työmarkkinavaltuuskunnan puheenjohtaja, Suomen Optisen Alan Tukku Kauppiat ry:n puheenjohtaja
 jäsenyys alkanut 1.7.1998
 erovuorossa 31.12.2013

Ralf Wickström

s. 1949, kauppaopisto, VTS,
vakuutusneuvos
hallituksen puheenjohtaja,
Lähivakuutus osk
Lähivakuutus Keskinäinen Yhtiön hallituksen puheenjohtaja
jäsenyys alkanut 1.1.2007
erovuorossa 31.12.2013

Varajäsenet:**Nikolas Elomaa**

s. 1968, oikeustieteen kandidaatti
edunvalvontajohtaja, Suomen Ammatti-
liittojen Keskusjärjestö SAK ry
Vates-säätiön hallituksen jäsen,
Henkilöstöpalveluyritysten auktorisoin-
tilautakunnan jäsen, Työeläkeasioiden
muutoksenhakulautakunnan varajäsen
palkansaajajärjestöjen edustaja
jäsenyys alkanut 1.1.2010
erovuorossa 31.12.2012

Antti Kuljukkan

s. 1961, valtiotieteiden maisteri, eMBA
toimitusjohtaja, Keskinäinen Vakuutus-
yhtiö Fennia
Henki-Fennian hallituksen jäsen,
Finanssialan Keskusliiton hallituksen
jäsen, Suomen Yrittäjien hallituksen
jäsen, Helsingin seudun kauppakamarin
valtuuskunnan jäsen, Kadettikunnan
talousjaoston jäsen, Helsinki Mission
valtuuskunnan jäsen, Liikennevakuutus-
keskuksen puheenjohtaja, Jääkärisäätiön
hallituksen jäsen
jäsenyys alkanut 1.1.2007
erovuorossa 31.12.2012

Reija Lilja

s. 1954, Ph.D., The London School of
Economics and Political Science (kan-
santaloustiede)
tutkimusjohtaja, Palkansaajien tutkimus-
laitos
Aalto-yliopiston kauppakorkeakoulun
kansantaloustieteen laitoksen dosentti
1991–, Veronmaksajain Keskusliiton
hallituksen jäsen 2001–, Samanpalkkai-
suusohjelman korkean tason seuranta-
ryhmän jäsen, Sosiaali- ja terveystoimi-
nisteriö, 2007–, Kansantaloudellinen
aikakausikirja, toimitusneuvoston jäsen,
2007–
jäsenyys alkanut 1.1.2007
erovuorossa 31.12.2013

Rauno Mattila

s. 1946, tekniikko, teollisuusneuvos
hallituksen puheenjohtaja *Trafotek Oy,*
Teknoware Oy ja Teknopower Oy,
Fennian hallituksen jäsen
työnantajajärjestöjen edustaja
jäsenyys alkanut 1.1.2004
erovuorossa 31.12.2012

Hallintoneuvosto

Puheenjohtaja:

Taisto Lehti, s. 1954
hallituksen puheenjohtaja
Oy Odensö Ab

Varapuheenjohtajat:

Marjaana Valkonen, s. 1952
1. varapuheenjohtaja
johtaja
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö
SAK ry

Klaus Saarikallio, s. 1955
toimitusjohtaja
Normek Oy

Työnantajajärjestöjen edustajat:

Jyrki Kaskinen, s. 1961
hallituksen puheenjohtaja
Respicio Oy

Heikki Nikku, s. 1956
toimitusjohtaja
Logica Suomi Oy

Marja Rantanen, s. 1943
toimitusjohtaja
Lahden Lounaspörssi Oy

Jukka Tikka, s. 1953
toimitusjohtaja
Länsi-Savo Oy

Pentti Virtanen, s. 1964
toimitusjohtaja
FSP Finnish Steel Painting Oy

Kalevi Vuorisalo, s. 1945
teollisuusneuvos
Teknikum Yhtiöt Oy

Palkansaaajajärjestöjen edustajat:

Timo Korpijärvi, s. 1962
viestintäpäällikkö
Metallityöväen Liitto ry

Håkan Nystrand, s. 1955
puheenjohtaja
METO - Metsäalan Asiantuntijat ry

Markku Palokangas, s. 1957
teollisuussektorin johtaja
Ammattiliitto Pro

Tuula A. Paunonen, s. 1955
pääkirjanpitäjä
Länsi-Savo Oy

Pertti Porokari, s. 1964
puheenjohtaja
Uusi Insinööriliitto UIL ry

Anssi Vuorio, s. 1965
johtaja
Ammattiliitto Pro

Hallintoneuvoston muut jäsenet:

Kaj Ericsson, s. 1943
sijoitusneuvoston jäsen
Harry Schaumans Stiftelse

Oiva Iisakka, s. 1956
toimitusjohtaja
Nooa Säästöpankki Oy

Tauno Jalonen, s. 1945
toimitusjohtaja
Suomen Yrittäjien Sympoint Oy

Pentti Jussila, s. 1949
johtaja
Kuljetusliike I Lehtonen Oy

Pertti Karjalainen, s. 1969
toimitusjohtaja
Attendo Oy

Jari Kostamo, s. 1957
toimitusjohtaja
MDC Group Oy

Tauno Maksniemi, s. 1959
toimitusjohtaja
RTK-Palvelu Oy

Erkki Moisander, s. 1953
toimitusjohtaja
Lähivakuutus-ryhmän Keskusliitto ry

Lasse Murto, s. 1943
professori
A-klinikkasäätiö

Lasse Savonen, s. 1951
kauppaneuvos

Stefan Wentjärvi, s. 1967
toimitusjohtaja
Blue1 Oy

Jarkko Wuorinen, s. 1951
toimitusjohtaja
Savonlinnan Viisaudenhammas Oy

TILINTARKASTAJAT

Varsinaiset tilintarkastajat:

Per-Olof Johansson
KHT

Ulla Nykky
KHT

Varatilintarkastajat:

Tuija Korpelainen
KHT

Pekka Hietala
KHT

Johtoryhmä

Lasse Heiniö

toimitusjohtaja
s. 1951, filosofian maisteri, SHV
Fennian hallituksen varajäsen,
Työeläkevakuuttajat TELA ry:n
hallituksen jäsen,
AEIP:n hallituksen jäsen
Johtoryhmän jäsen vuodesta 1998

Eeva Grannenfelt

sijoituslinjasta vastaava johtaja
s. 1958, kauppatieteiden maisteri, CEFA
Henki-Fennian hallituksen jäsen,
Fountain Park Oy:n hallituksen jäsen,
SEB Gyllenberg Rahastoyhtiön hallituksen
jäsen, Terveysrahasto Oy:n hallituksen
jäsen, Nanten Oy:n hallituksen jäsen,
Helsingin kauppatieteiden ylioppilaiden
säätiön hallituksen jäsen, European
Batteries Oy:n hallituksen jäsen
Johtoryhmän jäsen vuodesta 2002

Mikko Karpoja

aktuaaritoimesta ja riskienhallinta-
yksiköstä vastaava johtaja
s. 1962, valtiotieteiden maisteri, SHV
Johtoryhmän jäsen vuodesta 2007

Matti Carpén

varatoimitusjohtaja
asiakaslinjasta vastaava johtaja
s. 1960, diplomi-insinööri
Henki-Fennian hallituksen jäsen,
Aina Group Oyj:n hallituksen jäsen,
Aalto-yliopiston ylioppilaskunnan
taloustoimikunnan puheenjohtaja
Johtoryhmän jäsen vuodesta 2004

Irmeli Heino

talous- ja HR-yksiköstä vastaava johtaja
s. 1951, filosofian maisteri
Johtoryhmän jäsen vuodesta 1998

Mika Ahonen

lakiasiat-, suunnittelu- ja viestintä-
yksiköstä vastaava johtaja
s. 1967, oikeustieteen kandidaatti
Johtoryhmän jäsen vuodesta 2008

Laajennettu johtoryhmä, johon kuuluvat lisäksi seuraavat johtajat:

Sakari Kalske

johtaja, IT-palvelut ja kehitys
s. 1964, sosionomi, eMBA
Arek Oy:n hallituksen jäsen, Tietoenator
Esy Oy:n hallituksen jäsen

Seppo Mattila

johtaja, ylilääkäri
ratkaisutoiminta
s. 1943, LKT
TELAn työeläkekuntoutuksen
neuvottelukunnan jäsen

Timo Stenius

johtaja, kiinteistösijoitukset,
pääomarahastot ja yritysrahoitus
s. 1956, diplomi-insinööri
Avara Oy:n hallituksen jäsen, Avara
Management Oy:n hallituksen jäsen,
Tyvene Oy:n hallituksen puheenjohtaja,
KTI Oy:n hallituksen jäsen

Asiantuntijalääkärit:**Seppo Mattila**

ylilääkäri
LKT, sisätautien erikoislääkäri,
vakuutuslääketieteen erityispätevyys

Hans Fredriksson

apulaisylilääkäri
LKT, yleislääketieteen, työterveyshuollon
ja psykiatrian erikoislääkäri, vakuutus-
lääketieteen erityispätevyys

Timo Honkanen

asiantuntijalääkäri
LL, sisätautien erikoislääkäri,
vakuutuslääketieteen erityispätevyys

Tapio Ropponen

asiantuntijalääkäri
LL, YTM, työterveyslääkäri,
vakuutuslääketieteen erityispätevyys

Jyrki Varjonen

asiantuntijalääkäri
LL, psykiatrian erikoislääkäri

**Vastuullinen vakuutus-
matematiikko:****Mikko Karpoja**

valtiotieteiden maisteri, SHV

Neuvottelukunnat

**Eläkeasiain
neuvottelukunta:****Puheenjohtaja:****Seppo Mattila**

johtaja, ylilääkäri
Eläke-Fennia

Varapuheenjohtaja:**Hans Fredriksson**

apulaisylilääkäri
Eläke-Fennia
asiantuntijajäsen

Juri Aaltonen

lakimies
Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry

Ralf Forsén

varatuomari
Tekniikan Akateemisten Liitto TEK ry

Mikko Räsänen

asiamies
Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Helena Larnos (1.9.2010 alkaen)

palvelupäällikkö
Puu- ja erityisalojen työttömyyskassa

Hannu Saimanen (31.8.2010 asti)

johtaja
Puu- ja erityisalojen työttömyyskassa

Kari Vilkmán

työsuojelusihteeri
Metallityöväen Liitto ry

Markus Äimälä

varatuomari
Elinkeinoelämän keskusliitto EK

**Vakuutettujen
neuvottelukunta:****Puheenjohtaja:****Helena Saarinen**

hinnoittelufaktori
Libris Oy

Jaakko Cederberg

lentäjä
Blue 1 Oy

Esa Ikkela

projektipäällikkö
Are Oy

Jarkko Jokinen

koestaja
Kemppi Oy

Juha Järvenpää

yhteyspäällikkö
Vattenfall Verkko Oy

Jari Kauppinen

koneryhmänhoitaja
Hella Lighting Finland Oy

Minna Kettunen

myyjä
H&M Hennes & Mauritz Oy

Lassi Tapio Kirjavainen

kiviyömiies
Tulikivi Oyj

Jouko Malinen

pääsuunnittelija
Logica Suomi Oy

Jukka Mandelin

henkilöstöohjaaja
Kemppi Oy

Markku Manninen

sosiaaliterapeutti
Espoon A-klinikka

Päivi Murto-Väistö

röntgenhoitaja
Helsingin Lääkärikeskus

Heli Mäkinen

leipuri
Primulan Herkkutehdas Oy

Jaana Niittyviita

lasittaja
Tulikivi Oyj

Harri Nikulainen

myyntipäällikkö
Libris Oy

Jari Pihkoluoma

projektipäällikkö
Empower Oy

Raimo Rautanen

autonkuljettaja
Suomen Kiitoautot Oy

Päivi Räikkönen

laskuttaja
Loval Oy

Hannu Taponen

metallityöntekijä
Treston Oy

Kai Väliälo

lasivarastonhoitaja
Domus Yhtiöt Oy

**Suurasiakas-
neuvottelukunta:****Puheenjohtaja:****Antti Aho**hallituksen puheenjohtaja
Helsingin Lääkärikeskus Oy**Varapuheenjohtaja:****Juha Valkamo**toimitusjohtaja
Oy Primula Ab**Raimo Anjala**CFO
Teknos Oy**Leif Enberg**hallituksen puheenjohtaja
Oy Mapromec Ab**Kimmo Fischer**toimitusjohtaja
Sito Oy**Jarmo Halonen**toimitusjohtaja
Elecster Oyj**Markku Holm**toimitusjohtaja
RTV-Yhtymä Oy**Pekka Hongisto**toimitusjohtaja
Oy Matkahuolto Ab**Reijo Jokela**toimitusjohtaja
Suomen Broiler Oy**Tero Jussila**talousjohtaja
Maintpartner Oy**Erkki Kaijasilta**toimitusjohtaja
T-Drill Oy**Jouko Karttunen**toimitusjohtaja
Tiliaktiiva Oy**Esko Keskinen**johtaja
Teknologiaoteollisuus ry**Heimo Keskinen**hallituksen puheenjohtaja
Ravintolakolmio-ryhmä**Tapio Kuittinen**toimitusjohtaja
Clas Ohlson Oy**Kalle Kujanpää**talousjohtaja
MSK Group Oy**Timo Leinonen**talousjohtaja
Ixonos Oyj**Jan Långbacka**toimitusjohtaja
Proffice Finland Oy**Ulla Matsi-Koistinen**talousjohtaja
Taloustutkimus Oy**Reijo Mesimäki**toimitusjohtaja
TNS-Gallup Oy**Kari Onnisekä**toimitusjohtaja
Talent Partners Oy**Rolf Paulow**hallituksen puheenjohtaja
Finnkarelia Virke Oy**Martti Paunu**toimitusjohtaja
Väinö Paunu Oy**Antti Peltonen**toimitusjohtaja
Oy Kolster Ab**Aki Puska**toimitusjohtaja
Are Oy**Kyösti Pöyry**toimitusjohtaja
Paperinkeräys Oy**Juha Rostedt**toimitusjohtaja
Canncolor Oy**Ansu Saarela**toimitusjohtaja
Bauhaus Oy**Pentti Salonen**Varatoimitusjohtaja
Rocla Oyj**Harri Savolainen**talousjohtaja
Logica Suomi Oy**Pentti J. Siikarla**toimitusjohtaja
Yrittäjien Oikeussuoja Oy**Kaj Ström**hallituksen puheenjohtaja
Oy Motoral Ab**Timo Suominen**toimitusjohtaja
Empower Oy**Kimmo Suupohja**toimitusjohtaja
Hella Lighting Finland Oy**Seppo Suuriniemi**hallituksen puheenjohtaja
Lojer Oy**Esko Torssonen**toimitusjohtaja
Suomen Kiitoautot Oy**Heikki Vahkonen**toimitusjohtaja
Tulikivi Oyj**Göran Weber**toimitusjohtaja
Selecta Oy**Olli Vilppunen**toimitusjohtaja
LSK Electrics Oy

Toimintakertomus ja tilinpäätös

50 Hallituksen toimintakertomus

Tilinpäätös

- 61 Tuloslaskelma
- 62 Tase
- 64 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet
- 67 Tuloslaskelman liitetiedot
- 70 Taseen liitetiedot
- 79 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta
- 86 Tunnusluvut
- 89 Tunnuslukujen opas
- 90 Hallituksen ehdotus voittovarojen käytöstä
- 91 Tilintarkastuskertomus

Hallituksen toimintakertomus

Sijoitusympäristö vuonna 2010

Vuonna 2010 finanssikriisistä elpyvä maailmantalous kasvoi lähes 5 prosentin vauhdilla. Kehittyneistä talouksista USA:n talous kasvoi lähes 3 prosenttia, Euroopan 1,7 prosenttia ja Japanin 4,3 prosenttia. Kehittyvien maiden talous kasvoi vauhdikkaammin yli 7 prosentin vuosivauhdilla. Maailmantalouden voimakasta kasvua voidaan pitää merkittävältä osalta onnistuneiden rahapolitiittisten elvytystoimien tuloksena.

Euroopan valtioiden talouskehitys oli vuonna 2010 hyvin kahtia jakautunutta. Pohjoisen Euroopan taloudet, kuten Saksa ja osittain myös Suomi, hyötyivät vientinsä kautta kehittyvien maiden talouskasvusta. Etenkin Saksan talous näyttää kehittyvän hyvin pitkäaikaisen talousrakenteiden uudistuskurin ja finanssikriisin jälkeen. Toisaalta monet euroalueen maat ajautuivat vuonna 2010 akuuttiin velkakriisiin. Kreikan, Irlannin, Portugalin ja osin Espanjankin velanhoitokyky asetettiin kyseenalaiseksi ja muut euroalueen maat joutuivat tukemaan näiden maiden velkamarkkinoita takuutoimillaan useaan otteeseen pitkin vuotta.

Inflaatio pysyi eräitä kehittyviä markkinoita lukuun ottamatta maltillisena, alle kahden prosentin tasolla. Kiinassa mittavia inflaatiota kiihdyttäviä talouden elvytystoimia purettiin rahapolitiikkaa kiristämällä. Muissa kehittyvissä maissa talouden ylikuumeneminen ja hintojen nousu näkyivät lähinnä ruuan hinnassa. Kehittyneissä talouksissa runsas käyttämätön tuotantokapasiteetti hillitsi hintojen nousua.

Vaikka työttömyys väheni vuoden 2010 aikana koko maailmassa, ei työllisyys ole vielä palannut finanssikriisiä edeltäneelle tasolle. Aikaisempaa alemmalle tasolle jäänyt työllisyys kertoo globaalien työmarkkinoiden edelleen jatkuvasta uusjaosta sekä siitä, että kehittyneiden maiden kotimaan taloudet elpyvät hitaasti, koska säästämis- tarpeet painavat kulutuskysyntää.

Keskuspankkien ohjauskorot pidettiin kehittyvissä maissa poikkeuksellisen alhaisina. Kehittyneiden maiden keskuspankit joutuivat käynnistämään loppuvuonna 2010 uudelleen niin sanotun määrällisen rahapolitiittisen elvytyksen, mikä on taloushistoriallisesti hyvin poikkeuksellista ja kertoo taloustilanteen epävarmuudesta.

Pohjois-Euroopan osakemarkkinoilla sijoitustuotot olivat globaalin talouskasvun imussa korkeat. Myös kehittyvien markkinoiden osakesijoitukset tuottivat koko vuoden hyvin, mutta Pohjois-Amerikka pääsi nousuun vasta vuoden toisella puoliskolla. Joukkolainamarkkinat tuottivat viitekorkojen alennuttua varsinkin alkuvuonna varsin hyvin ja luottomarginaalit tukivat tyypillisiä joukkolainasijoituksia merkittävästi. Rahamarkkinatuotot olivat viime vuonna hyvin vaatimattomat. Kaiken kaikkiaan vuosi 2010 oli kaltaisillemme instituutiosijoittajille suotuisa.

Toimintaympäristön muutoksia

Vuoden 2010 alussa tulivat voimaan niin sanotussa sosiaalilupossa sovitut lainmuutokset. Työmarkkinajärjestöt sopivat sosiaalilupossa muun muassa työeläkemaksun tasosta vuosille 2010–2014, osa-aikaeläkkeen ikärajan nostamisesta 60 vuoteen vuoden 1952 jälkeen syntyneille ja karttuman poistamisesta niin sanotusta ansionalenemasta. Lisäksi sovittiin, että elinaikakertoimen eläketasoa alentavaa vaikutusta lievennetään työkyvyttömyyseläkkeensaajien osalta ja työttömyyspäivärahan lisäpäivöityksen ikärajaa nostetaan vuodelle 60 vuoteen vuoden 1954 jälkeen syntyneillä.

Työmarkkinajärjestöt ja maan hallitus ovat sopineet pyrkimyksistä nostaa keskimääräistä eläkkeellesiirtymisikää vähintään kolmella vuodella vuoteen 2025 mennessä. Tämä työ on edelleen kesken, ja tämänhetkinen arvio on, että päätöksiä asiassa tehdään vasta seuraavan hallituskauden aikana kevään 2011 eduskuntavaalien

jälkeen. Keskustelu aiheen ympärillä muuttui vanhuuseläkeiän nostamisesta työurien pidentämiseen.

Eläkelaitosten sijoitustoimintaa ja vakavaraisuutta koskevia säännöksiä muutettiin vuoden 2008 lopulla väliaikaisesti. Syy tähän oli kansainvälinen rahoitusmarkkinakriisi. Määräaikaislaki oli alun perin voimassa vuoden 2010 loppuun, mutta kesällä 2010 sitä jatkettiin vuoden 2012 loppuun asti. Laki sisältää vaikutukseltaan niin todellista toimintapääomaa tukevia toimia kuin myös vakavaraisuusvaatimuksia määräaikaisesti pienentäviä toimia.

Yrittäjän, maatalousyrittäjän, työntekijän ja merimiesten eläkelakia muutettiin 1.1.2011 alkaen muutoksella, joka laajentaa työeläkelakien yrittäjämääritelmää. Jatkossa yrittäjänä pidetään myös sellaista osakeyhtiössä johtavassa asemassa työskentelevää osakasta, joka omistaa yksin yli 30 prosenttia yhtiön osakkeista tai hänellä yksin on yli 30 prosenttia yhtiön osakkeiden tuottamasta äänimäärästä. Yrittäjänä pidetään myös muussa yhteisössä johtavassa asemassa työskentelevää henkilöä, jos hänellä yksin on edellä tarkoitettua vastaava määräamisvalta yhteisössä. Yrittäjien eläkejärjestelmissä on vakuutettuina noin 220 000 yrittäjää ja 79 000 maatalousyrittäjää. Lainmuutoksen myötä YEL-vakuutettujen määrän arvioidaan kasvavan 8 000 ja MYEL-vakuutettujen määrän enintään 400 uudella vakuutetulla. Lisäksi noin 10 000 TyEL:n mukaisesti vakuutetun henkilön arvioidaan siirtyvän YEL-vakuutetuiksi vuoteen 2014 mennessä.

Hallitusohjelman mukaisesti työeläkealalla edistetään kilpailua työeläkejärjestelmän kilpailuolosuhteista tehdyn selvityksen pohjalta ja selvitetään mahdollisuudet kaikkien välisiin kannan siirtoihin ja niihin liittyviin toimintapääomien siirtoihin. Asia ei ole kuitenkaan tällä hallituskaudella edennyt, ja sosiaali- ja terveysministeriöltä odotetaan linjausta jatkosta.

Sosiaali- ja terveysministeriössä on valmisteilla niin sanotun kate- ja vakavaraisuuslain uudistaminen. Uudis-

tukset lisäisivät työeläkelaitosten edellytyksiä tuottavaan ja nykyistä joustavampaan sijoitustoimintaan lähivuosina, jolloin talouskasvu saattaa olla hidasta. Tavoitteena olisi myös parantaa työeläkelaitosten sijoitustoiminnan riskien arviointia. Asiaa pohtineen asiantuntijatyöryhmän mukaan uudistukset voidaan saattaa voimaan kolmessa eri vaiheessa.

Ensimmäisen vaiheen uudistuksista tärkeimmät ovat euromääräisten joukkovelkakirjalainojen luokittelun perustuminen luottoluokituksiin, vakavaraisuusrajoitteiden uusiminen, johdannaisten käyttöä koskevien rajoitteiden täsmentäminen sekä eläkevastuun täydennyskertoimen vahvistaminen neljännesvuosittain. Ensimmäisen vaiheen uudistusten on tarkoitus tulla voimaan 31. maaliskuuta 2011.

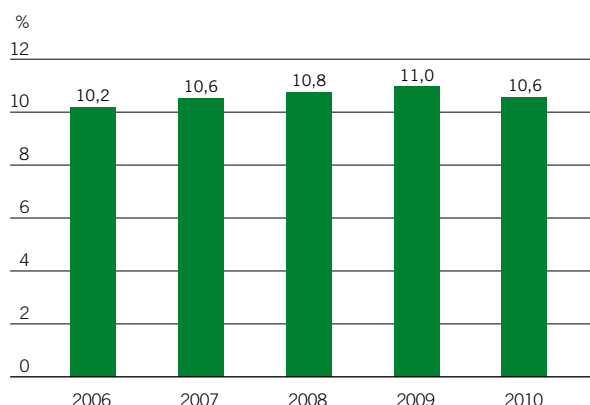
Uudistuksen toisessa vaiheessa tehtäisiin ne muutokset, joiden valmistelu vaatii lisäselvityksiä, mutta jotka olisi perusteltua saada voimaan ennen määräaikaisen vakavaraisuuslainsäädännön voimassaolon päättymistä 1. tammikuuta 2013. Tällaisia olisivat esimerkiksi menetytävät erillisen vakavaraisuussäännösten käyttöönotoksi poikkeusoloja varten sekä uudet säännöt sijoitustoiminnan hallinnointia ja valvontaa varten.

Kolmannessa vaiheessa toteutettaisiin vakavaraisuusmekanismien ja katesäännösten pitkän aikavälin uudistukset, jotka voisivat tulla voimaan vuonna 2014.

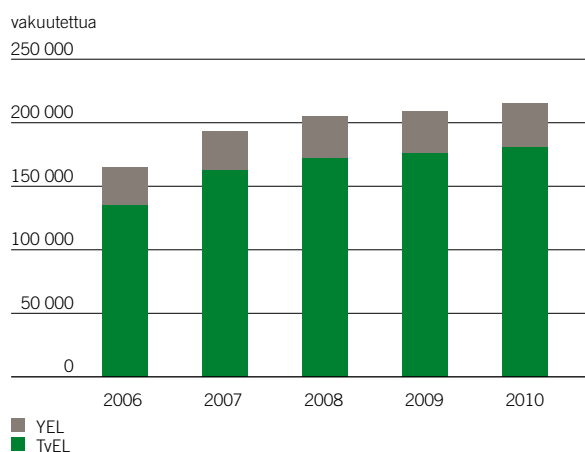
Tavoitteiden saavuttaminen

Sijoitustoiminnan keskeisenä tavoitteena on vuonna 2010 ollut vakavaraisuuden turvaaminen kaikissa olosuhteissa. Eläke-Fennian sijoitustulos oli hyvällä tasolla. Sijoituksille saatu tuotto käyvin arvoin liikekulut, sijoitustoiminnan kohdistumattomat tuotot ja kulut sekä tuloslaskelman muut korkoerät huomioiden oli tilivuonna 10,0 prosenttia. Toimintapääoman määrä oli tilinpäätöshetkellä 2,8-kertainen vakavaraisuusrajaan verrattuna. Toimintapääoman

Eläke-Fennian markkinaosuus maksutulolla mitattuna 31.12.

Eläke-Fennian vakuutetut 31.12.

määrä kasvoi 35 prosenttia eli 907 miljoonasta eurosta 1 226 miljoonaan euroon ja oli 21,4 prosenttia vastuuvelasta.

Kustannustehokkuutta painotettiin koko vuoden ajan kaikessa toiminnassa. Hoitokustannusläämää syntyi 11,8 miljoonaa euroa eli 23,1 prosenttia hoitokustannustulosta. Eläke-Fennian liikekulut koostuvat pääasiassa kahdesta suuresta erästä, henkilöstökuluista ja IT-kuluista. Kulujen optimointi on ollut avainasemassa tehokkuutta parannettaessa.

Eläke-Fennia vahvisti edelleen asemaansa PK-sektorin ja yrittäjien työeläkevakuuttajana. Yhtiö oli vuonna 2010 siirtoliikenteessä ykkönen YEL-vakuutusten kappalemäärällä ja kolmantena TyEL-vakuutusten kappalemäärällä mitattuna. Uusmyynnillä saatiin TyEL-vakuutuksia noin 3 250 kappaletta ja YEL-vakuutuksia lähes 4 000 kappaletta. Työsuhteita näissä TyEL-vakuutuksissa oli noin 6 800. Fennia-ryhmän ja Lähivakuutus-yhdistysten vahvan paikallisen läsnäolon ansiosta markkinaosuus uusmyynnissä on säilynyt huomattavasti suhteellista markkina-asemaa korkeampana.

Eläke-Fennian markkinaosuus on kasvanut tasaisesti toiminnan alusta alkaen. Huolimatta kasvusta PK-sektorin ja yrittäjien työeläkevakuuttajana yhtiön kokonaismarkkinaosuus laski hieman vuonna 2010. Tähän vaikutti muun muassa se, että TyEL-vakuutus-yhtiöiden kokonaismarkkina kasvoi, kun useat eläkesäätiöt purkautuivat työeläkeyhtiöihin.

Toiminnan kehittäminen

Keväällä 2010 tarkasteltiin vakuutustoiminnan asiakasprosesseja. Prosessien kokonaistarkastelulla on tarkoitus vastata uusiin ulkoisiin ja sisäisiin vaatimuksiin, joita toimintaympäristön muutokset väistämättä tuovat mukanaan. Vakuutustoiminnan sähköisiä palveluja kehittämällä halutaan helpottaa ja lisätä sähköistä asiointia ja näin taata asiakastytyväisyys. Tavoitteena on myös parantaa asiakaspalveluprosesseja kustannustehokkaammiksi ja virtaviivaisemmiksi sekä hoitaa kasvavat asiakasmäärät henkilökuntaa lisäämättä. Asiakaspalvelun kehittämisessä keskeistä on luoda asiakkaille ja kumppaneille mahdollisuus helppoon ja nopeaan asiakaspalveluun sekä puhelimen että verkon kautta.

Vuoden 2010 lopulla tehdyn toimialakohtaisen asiakastytyväisyystutkimuksen mukaan Eläke-Fennian asiakkaiden tyytyväisyys on pysynyt erittäin hyvällä tasolla. Toimialan yhtiöiden keskinäisessä vertailussa Eläke-Fennian asiakastytyväisyys on keskiarvon yläpuolella ja sijoitus toimialan toiseksi paras. Parhaat arviot Eläke-Fennia saa asiantuntemuksesta, palvelualltiudesta, asioiden hoidon nopeudesta ja lupausten pitämisestä. Myös asiakkaiden suositteluväilyys on erittäin korkealla tasolla ja toimialan toiseksi paras.

Asiakkaiden palvelussa Eläke-Fennia panostaa edelleen voimakkaasti monikanavaisuuteen. Yhteistyökumppaneiden laaja toimintaverkosto takaa vahvan paikallisen läsnäolon ja asiakkaiden palvelun. Työeläkevakuuttamisen vahva asiantuntemus sekä puhelin- ja verkkopalvelut takaavat puolestaan asiantuntevan ja joustavan palvelun.

Eläke-Fennia tekee tiivistä yhteistyötä Fennia-ryhmän ja Lähivakuutus-ryhmän kanssa. Yhteistyötä kehitetään edelleen myös Handelsbankenin ja Säästöpankki-ryhmän kanssa. Alueellisen tukiverkoston ja yhteistyön jatkuva kehittäminen on toiminnan kannalta erittäin keskeistä.

Eläkekäsittelyssä pitkäjänteinen perustoiminnan kehittämistyö tuottaa tuloksia ja näkyy toiminnan sujuvuutena ja tehostumisena. Asiakaspalvelun laadun ja tasalaatuisuuden varmistamiseksi kuluneena vuonna kehitettiin laadun seurantaa ja mittaamista. Pohjatyönä laatumittareiden asettamista varten toteutettiin puheluiden kuuntelua ja analysoitiin tuloksia jatkotoimenpiteitä varten. Puhelinpalvelun kehittämistyö jatkuu edelleen vuoden 2011 aikana. Myös neuvonnan kirjallisen palvelun laatua arvioitiin ja määriteltiin kriteeristöä, jonka mukaisesti laatua jatkossa arvioidaan.

Vuoden aikana on käynnistetty kehityshankkeita, jotka tähtäävät vuodenvaihteessa 2012 voimaantulevan viimeisen laitoksen periaatteen, Vilman, kokonaissoveltaamiseen. Muutos edellyttää mittavia tietojärjestelmämuutoksia sekä neuvontatyön ohjeistusta, kouluttautumista ja prosessimuutoksia. Nämä kehitystyöt ovat edelleen käynnissä ja jatkuvat koko vuoden 2011 ajan.

Työeläkeotopalvelussa tavoitteena on siirtää painopistettä sähköiseen asiointiin. Tämän vuoksi eläkealueella on käynnistetty sähköisen otteen kehittämistyö.

Eläkkeiden maksamisessa valmistauduttiin vuoden aikana sekä tietojärjestelmien että prosessien osalta SEPA-maksatuksen käynnistymiseen.

Vuonna 2009 toteutetun johtajuusarvioinnin keskeisiä johtopäätöksiä oli, että esimiesten vahvuutena on asioiden johtaminen, mutta ihmisten johtamistaitoja tulisi kehittää. Eniten parannettavaa nähtiin esimiesten taidoissa tukea henkilöstön työhyvinvointia ja antaa korjaavaa palautetta. Näistä lähtökohdista esimiehille suunniteltiin valmentavan johtamisen kehittämisohjelma, joka käynnistettiin vuoden 2010 syksyllä. Kehittämisohjelma jatkuu vuoden 2011 kevääseen asti.

Vuoden 2010 aikana kehitettiin myös henkilöstösuunnitteluprosessia. Tavoitteena on ollut kytkeä henkilöstösuunnittelu entistä tiiviimmin yhtiön strategiaan tavoitteisiin ja kehittää suunnittelun pitkäjänteisyyttä ja ennakoitavuutta. Kaikkien esimiesten kanssa käytiin tarkentavat keskustelut henkilöstömäärään ja laatuun liittyvistä tarpeista sekä muista henkilöstöön liittyvistä tulevaisuudennäkymistä ja niihin varautumisesta. Prosessin kehittäminen jatkuu edelleen.

Eläke-Fenniassa tehtiin vuoden 2010 aikana laaja skenaariotyö, jonka tavoitteena oli luoda työkaluja strategiseen suunnitteluun ja malleja toimintaympäristön muutosten ennakkointiin. Skenaariotyöhön osallistui asian-
tuntijaprojektiryhmän lisäksi laajasti yhtiön asiantuntijoita ja johtoa. Skenaariotyössä luotiin vaihtoehtoisia malleja siihen, mitä toimintaympäristössämme voi tapahtua ja mitkä muutosvoimat vaikuttavat Eläke-Fenniaan ja koko työeläkealaan. Muutosvoimat, kuten esimerkiksi sijoitus-
markkinoiden edelleen jatkuva volatiilisuus ja kustannustehokkuuden korostuminen, tulevat vaatimaan myös Eläke-Fennialta uudenlaista ketteryttä ja kykyä reagoida tulevaan ennakoivasti.

Vakuutuskanta ja vakuutusmaksutulo

Vuoden 2010 lopussa Eläke-Fenniassa oli vakuutettuna 216 240 henkilöä. TyEL-vakuutusten määrä kasvoi noin 450 vakuutuksella 22 950 kappaleeseen, ja niissä oli vakuutettuna 181 520 henkilöä. Työsuhteita oli vuoden 2010 lopussa vakuutettuna noin 4 600 enemmän kuin edellisvuonna. YEL-vakuutettujen määrä kasvoi vuoden aikana noin 1 140 yrittäjällä ja vuoden lopussa YEL-vakuutuksia oli voimassa 34 720 kappaletta.

Keskimääräinen peritty TyEL-vakuutusmaksu oli 21,6 prosenttia palkoista/työtuloista. Työntekijöiden maksuosuus oli keskimäärin 4,7 prosenttia. Vakuutusmaksutulo vuonna 2010 oli 1 126,2 miljoonaa euroa. Tästä TyEL-vakuutusten osuus ennen luottotappioiden vähentämistä oli 996,4 miljoonaa euroa ja YEL-vakuutusten 137,7 miljoonaa euroa. Luottotappiot vakuutusmaksusaamisista olivat 7,8 miljoonaa euroa.

TyEL-vakuutusmaksujen luottotappioita kirjattiin 6,3 miljoonaa euroa vuodelle 2010. YEL-vakuutusmaksujen luottotappioiden määrä oli 1,5 miljoonaa euroa.

Erääntyneiden maksamattomien vakuutusmaksusäämisten määrä oli 31.12.2010 noin 41,5 miljoonaa euroa. Luottotappioiden määrä pieneni edellisvuodesta 2,4 miljoonalla eurolla ja avointen vakuutusmaksujen määrä pysyi edellisvuoden tasolla.

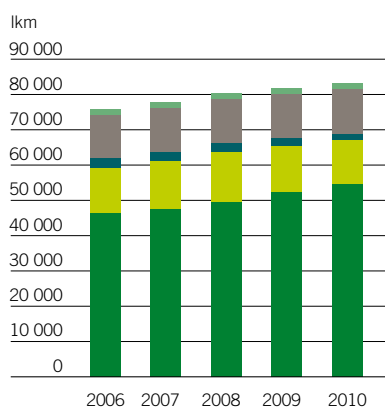
Eläkkeet ja työhyvinvointi

Vuoden 2010 aikana käsiteltiin kaikkiaan 16 900 eläke-asiaa, joista uusia eläkehakemuksia oli 8 400. Uusien hakemusten määrä väheni edelliseen vuoteen verrattuna noin 9 prosenttia. Vähennys johtuu pääosin työttömyyseläkehakemusten määrän odotetusta pienenemisestä, sillä uusia työeläkelakien mukaisia työttömyyseläkkeitä ei enää myönnetä vuodesta 2012 alkaen. Muiden eläkelajien osalta hakemusmäärät pysyivät lähes edellisen vuoden tasolla, muun muassa vanhuuseläkehakemusten määrä oli samalla korkealla tasolla kuin vuonna 2009. Työssä jatkaminen vanhuuseläkeiän täyttämisen jälkeen näyttää asteittain lisääntyvän. Vuonna 2010 vanhuuseläkkeelle jääneistä tehdyn otannan perusteella yhtiömme asiakkaat jäävät vanhuuseläkkeelle keskimäärin 63,5-vuotiaina. Kuntoutushakemusten määrä ei ole vielä merkittävästi lisääntynyt, vaikka yhteiskunnallisessa keskustelussa korostetaan kuntoutuksen merkitystä yhtenä keinona pidentää työuria.

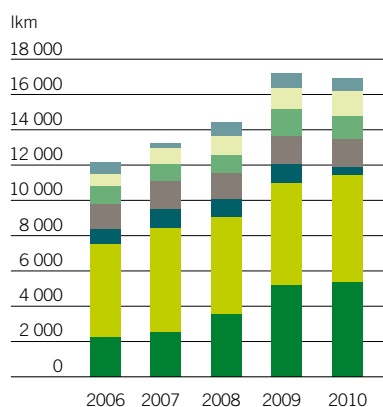
Eläkkeensaajia oli vuoden 2010 lopussa 83 000. Vuoden 2010 aikana eläkkeitä maksettiin kaikkiaan 846 miljoonaa euroa perusturvan mukaisena ja 16 miljoonaa euroa lisäturvan mukaisena. Eläkkeitä maksettiin 50 eri maahan, aina Zimbabween, Bahamasarille ja Indonesiaan asti.

Eläkeneuvonnassa tärkeä osa-alue oli tänäkin vuonna työeläkeotteen tuottaminen noin 272 000 asiakkaalle. Asiakaspalvelussa on saavutettu työeläkeotteen hyödyntämiselle asetetut tavoitteet. Etsiessään tarkentavaa tietoa

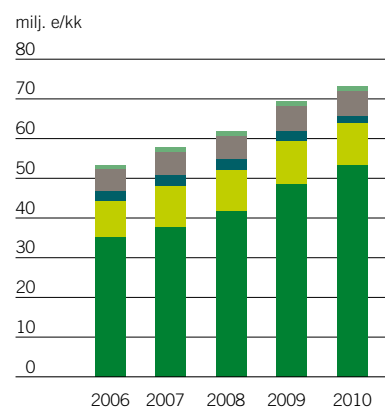
Eläkeläiset 31.12.

Käsitellyt eläkehakemukset 31.12. (uudet ja muutoshakemukset)

Maksussa olevat eläkkeet 31.12.

■ Työkyvyttömyyseläkkeet ■ Perhe-eläkkeet ■ Kuntoutukset ■ Muut
■ Vanhuuseläkkeet ■ Työttömyyseläkkeet ■ Osa-aika-eläkkeet

Vastuuvelka, milj.e

	31.12.2010	31.12.2009
Vakuutusmaksuvastuu		
Vastaiset eläkkeet	3 248,5	3 291,9
Ositettu lisävakuutusvastuu	15,9	12,1
Osittamaton lisävakuutusvastuu	218,7	140,8
Osaketuottosidonnainen	58,6	-45,2
	3 541,6	3 399,6
Korvausvastuu		
Alkaneet eläkkeet	2 398,0	2 132,4
Tasotusvastuu	261,0	236,6
	2 659,0	2 369,0
Yhteensä	6 200,6	5 768,6

asiakkaat hyödyntävät myös yhä enemmän Eläke-Fennian verkkosivustoa, jossa annetaan ohjeita esimerkiksi otteen lukemiseen ja puutteellisten tietojen korjaamiseen.

Asiakaspalvelussa näkyy aiempaa enemmän tiedustelujen kahtiajakautuminen peruskysymyksiin ja laaja-alaisiin selvittelyihin ja neuvontaan. Työsuhteiden monimuotoisuus, useat työsuhteet ja eri lakien mukaiset työskentelyt lisäävät kokonaistilanteen kartoittamisen ja asiakkaalle sopivien vaihtoehtojen selvittämisen haasteellisuutta.

Kokonaisuudessaan eläkepalvelu sujui vuonna 2010 suunnitellusti ja tasapainossa perustyön ja järjestelmäkehityksen välillä. Asiakaspalvelutaso säilyi hyvänä.

Efekti-palvelun tavoitteena on auttaa Eläke-Fennian asiakasyrityksiä rakentamaan ja kehittämään yrityksissä tehtävää työssä jaksamista edistävää työtä. Eläke-Fennian asiakkailleen tarjoamissa palveluissa vuosi 2010 oli kehittämisen aikaa, mikä näkyy asiakasyrityksille uusittuna palvelumallina vuonna 2011.

Suurtyönantajien palvelumallissa keskeisellä sijalla on työkyvyttömyysriskien kartoitus. Vuodesta 2011 alkaen Eläke-Fennia tuottaa suurtyönantajille vuosittain Efekti-tökyvyttömyysriskikartoituksen, jolla tarjotaan Eläke-Fennian asiantuntijoiden osaamista entistä tehokkaammin asiakasyritysten käyttöön. Tärkeä osa työkyvyttömyysriskinhallintaa on aktiivinen yhteistyö asiakasyrityksen ja sen työterveyshuollon palveluntuottajan sekä eläkeyhtiön kesken. Tässä yhteistyössä Efekti-palvelun asiantuntijat toimivat konsultoivassa roolissa ja valmentavat tarvittaessa asiakasyritysten esimiehiä.

Verkkoon rakennetut palvelut on suunnattu ensisijaisesti pienemmille työnantajille. Erilaisista asiakasyrityksille tarjottavista kartoitustyökaluista Efekti-työyhteisökysely saavutti vuonna 2010 merkittävän roolin nimenomaan työyhteisön työssä jaksamista kartoittavana työkaluna. Verkkoon rakennettuja palveluita ja asiakasyrityksille tarjottavia koulutuksia kehitetään edelleen vuonna 2011.

Vastuuvelka ja sen kate

Eläke-Fennian vastuuvelka oli vuoden 2010 lopussa 6 200,6 miljoonaa euroa. Vastuuvelkaan sisältyi työntekijöiden maksuosuudesta kertynyttä vastuuta 681,2 miljoonaa euroa.

Korvausvastuuseen kuuluu myös tasotusvastuu, jonka määrä vuoden 2010 lopussa oli 261,0 miljoonaa euroa. Perusedun osuus tästä on 255,4 miljoonaa euroa. Tasotusvastuun määrä oli turvaava. Vakuutusliikkeen tulos oli vuonna 2010 kokonaisuutena positiivinen tilapäisestä maksun alentamisesta huolimatta.

Vastuuvelkaan siirrettävä eläkejärjestelmän keskimääräinen osaketuotto 31.12.2010 oli noin 20,7 prosenttia ja osaketuottosidonnaisen lisävakuutusvastuun määrä oli 31.12.2010 noin 58,6 miljoonaa euroa.

Vastuuvelan kate täyttää kateasetuksen ja Finanssivalvonnan määräykset. Luetteloitua katetta oli 6 808 miljoonaa euroa eli 9,5 prosenttia yli katettavan vastuuvelan. Eläke-Fennian avoin valuuttapositio eli valuuttakurssin muutoksilta suojaamaton omaisuus oli 486 miljoonaa euroa.

Sijoitustoiminta

Sijoitustoiminnassa tavoitteena on saavuttaa pitkällä aikavälillä mahdollisimman korkea reaalityttö pitäen riskit hallituksen vahvistamalla tasolla. Vuonna 2010 sijoitustoiminnassa korostui vakavaraisuuden turvaaminen kaikissa tilanteissa.

Koko sijoitustoiminnan tuotto sitoutuneelle pääomalle oli 9,9 prosenttia ennen liikekuluja ja sijoitustoiminnan kohdistumattomia tuottoja ja kuluja. Perustekorko määrätään puolivuositain työeläkelaitosten keskimääräisen vakavaraisuuden perusteella. Vuonna 2010 perustekorko oli 30.6.2010 asti 3,5 prosenttia ja 1.7.2010–31.12.2010 välisen ajanjakson 4,5 prosenttia.

Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa oli 395,9 miljoonaa euroa. Osake-, korko- ja kiinteistösijoitus-

Sijoitusjakauma 2010

Sijoitusomaisuus käyvin arvoin (sisältää kertyneet korot)	31.12.2010		Tuotto	31.12.2009		Tuotto
	milj. e *)	%	%	milj. e *)	%	%
Korkosijoitukset	3 627,3	53,6	5,0	3 608,2	58,5	5,7
Lainasaamiset	453,6	6,7	3,4	492,6	8,0	3,6
OECD/ETA-julkisyhteisöjen joukkovelkakirjalainat	1 208,0	17,9	4,9	1 822,0	29,6	5,6
Muiden yhteisöjen joukkovelkakirjalainat	1 377,1	20,4	6,8	987,8	16,0	8,9
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset	588,6	8,7	1,0	305,8	5,0	2,3
Osakesijoitukset	1 686,9	24,9	22,5	1 153,5	18,7	33,7
Noteeratut osakkeet	1 488,7	22,0	24,8	983,8	16,0	44,3
Pääomasijoitukset	98,3	1,5	7,0	66,6	1,1	-18,8
Noteeraamattomat osakesijoitukset	99,9	1,5	5,2	103,2	1,7	11,9
Kiinteistösijoitukset	799,4	11,8	8,2	754,4	12,2	3,3
Suorat kiinteistösijoitukset	653,0	9,7	7,1	646,9	10,5	6,9
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitusyritykset	146,5	2,2	14,0	107,5	1,7	-14,2
Muut sijoitukset	648,3	9,6	9,4	649,3	10,5	16,4
Hedge-rahastosijoitukset	648,3	9,6	9,4	649,3	10,5	16,4
Sijoitukset yhteensä	6 761,9	100,0	10,0	6 165,5	100,0	10,1

*) Sisältää taseen ulkopuolisia johdannaisia -2,7 miljoonaa euroa.

ten myynneissä syntyi tappiota yhteensä 47,0 miljoonaa euroa ja voittoa 314,5 miljoonaa euroa. Arvonlennuksen palautuksia tehtiin osakkeisiin 49,9 miljoonaa euroa, joukkolainoihin 4,5 miljoonaa euroa ja kiinteistöihin 8,2 miljoonaa euroa. Osakkeiden, joukkolainojen ja kiinteistöjen arvonlennuksia tehtiin 23,4 miljoonaa euroa. Arvostuserot kasvoivat tilivuoden aikana 224,8 miljoonaa euroa. Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin oli 620,7 miljoonaa euroa.

Vuosi 2010 oli osakemarkkinoilla jo toinen peräkkäinen tuottoisa sijoitusvuosi. Osakemarkkinoiden sisällä kehitys oli kuitenkin epäyhtenäistä. Parhaiten tuottivat Pohjoismaihin sekä kehittyville markkinoille suuntautuneet sijoitukset. Huonoiten tuottivat puolestaan markkinat, jotka kärsivät talousvaikeuksissa olevien euromaiden ongelmista. Eläke-Fennian noteerattujen osakesijoitusten tuotto vuonna 2010 oli 24,8 prosenttia. Noteeraamattomat osakkeet tuottivat 5,2 prosenttia.

Hedge-rahastojen tuotot saavuttivat omaisuuslajilta odotetun tavoitetuottotason. Eläke-Fennian hedge-rahastojen tuotto vuonna 2010 oli 9,4 prosenttia. Tuotot jakautuivat varsin tasaisesti eri hedge-rahastostrategioiden välillä.

Pääomarahastoissa kotimainen yrityskauppa-markkina ei vielä päässyt parhaaseen mahdolliseen vauhtiin vuoden 2010 aikana. Pääomarahastosalkun suuresta kotimaan painotuksesta ja rahastojen hieman yleistä markkinaa pienemmästä kohdeyhtiökoosta johtuen sijoitusten tuotto jäi maltilliseen 7,0 prosenttiin.

Myös korkosijoitukset tuottivat hyvin. Vaikka korot loppuvuodesta nousivat, pitkät korot jäivät silti vuoden alkua

alemmalle tasolle. Vuoden 2010 aikana Eläke-Fennian korkosalkussa pienennettiin korkoriskiä ja kasvatettiin luottoriskin osuutta. Lisäksi joukkolainasijoituksissa alipainotettiin euroalueen ongelmamaiden velkakirjoja.

Joukkolainasijoitusten tuotto sitoutuneelle pääomalle johdannaiset ja korkorahastot mukaan lukien oli 5,8 prosenttia. Luottoriskimarginaalien kaventumisesta johtuen vuoden aikana parhaiten tuottivat riskillisimmät yrityslainat. Rahamarkkinasalkun tuotto oli 1,0 prosenttia. Joukkolainasalkun modifioitu duraatio 31.12.2010 oli 3,46 vuotta.

Kiinteistöjen vuokrausmarkkinat olivat kahtiajakautuneet: asuntojen vuokrausaste oli historiallisesti korkealla ja toimistotilojen puolestaan ennätyksellisen matalalla tasolla. Asuntojen vuokrat jatkoivat nousua ja toimitilojen vuokrat alkoivat lyhyehkön laskun jälkeen vakiintua aiempaa alemmalle tasolle. Tilanne ei toimitilojen kohdalla oletettavasti parane lähiaikoina, kun yritykset siirtyvät uudempiin ja tehokkaampiin rakennuksiin. Liiketoimissa parhaat kauppakeskukset pysyivät täysinä liikkeiden myynnin jatkaessa kasvuaan.

Sijoittajien kiinnostus parhaisiin kiinteistöihin oli suuri, ja niiden hinnat kääntyivät yleisesti nousuun tuottovaikeuksien laskiessa. Riskillisempiin kohteisiin ei sen sijaan löytynyt edelleenkaan riittävä kysyntää, ja niiden arvot laskivat edelleen hieman. Kiinteistökauppavolyymi kasvoi Euroopan kasvukeskuksissa, mutta Suomessa pysyttiin lähes edellisen vuoden tasolla.

Vuoden aikana ei tehty suuria uusia kiinteistöhankintoja tai -myyntejä. Merkittävin käynnissä oleva kehityshanke on Espoon Leppävaaran asuntotorni, jota rakennu-

tetaan yhdessä Kevan ja Eteran kanssa. Kohde valmistuu vuoden 2011 aikana.

Kiinteistösijoitusten tuotto sitoutuneelle pääomalle laskettuna oli 8,2 prosenttia.

TyEL-takaisinlainojen kysyntä on rauhoittunut talouden elpymisen ja rahamarkkinoiden vakautumisen myötä. Rahoituksen kysyntä on kuitenkin säilynyt vilkkaana ja kohdistunut erityisesti käyttöpääomatarpeisiin ja yritysjärjestelyihin. Yritykset hajauttavat nyt rahoitustaan.

Tilivuonna lainoista kirjattiin nettomääräisesti 1,2 miljoonan euron ennakoivat luottotappiot. Lainojen tuotto luottotappioiden jälkeen sitoutuneelle pääomalle oli 3,4 prosenttia. Jatkorahoituksen saamiseksi vuosi 2011 on ongelmallisille tai velkaisille yrityksille haasteellinen.

Kokonaisliikekulut ja henkilöstö

Kokonaisliikekulut vuodelta 2010 olivat 54,0 miljoonaa euroa. Hoitokustannustulolla katettavat liikekulut olivat 39,4 miljoonaa euroa ja sijoitustoiminnan tuotoilla katettavat liikekulut olivat 8,4 miljoonaa euroa. Vakuutusmaksun työkyvyttömyysosalla kustannettiin työkyvyn ylläpitoon liittyviä liikekuluja 1,8 miljoonaa euroa. Kokonaisliikekuluihin sisältyi lakisääteisiä maksuja 4,4 miljoonaa euroa, jotka katetaan omalla maksuosuudellaan. Henkilöstökulujen osuus vakuutus- ja sijoitustoiminnan kuluista oli 38 prosenttia ja IT-kulujen osuus 34 prosenttia. IT-kuluissa korvausjärjestelmän uusimiseen tehty panostus oli vuonna 2010 edelleen merkittävä. Hoitokustannustuloa kertyi koko vuodelta 50,6 miljoonaa euroa ja muita tuottoja 0,6 miljoonaa euroa. Hoitokustannustulos oli 11,8 miljoonaa euroa ja hoitokustannustulosta käytettiin 76,9 prosenttia vakuutustoiminnan liikekuluihin.

Yhtiön palveluksessa oli vuonna 2010 keskimäärin 253 henkilöä. Vuoden 2010 lopussa vakinaisessa työsuhteessa oli 249 henkilöä ja määräaikaisessa 14. Vanhempain- tai hoitovapaalla oli 10, osa-aikaeläkkeellä 3 ja osatyökyvyttömyyseläkkeellä 2 henkilöä. Uusia henkilöitä palkattiin 21 ja määräaikaisia vakinaistettiin yhteensä 3 henkilöä. Työsuhteita päättyi yhteensä 17, joista 5 päättyi eläkkeelle siirtymisen vuoksi.

Työkyvyn ylläpitoon ja työssä jaksamiseen on panostettu kannustamalla henkilöstöä pitämään huolta niin psyykkisestä kuin fyysisestäkin hyvinvoinnistaan. Henkilöstöä on motivoitu liikkumaan järjestämällä liikuntatapahtumia, tarjoamalla mahdollisuuksia kuntokartoituksiin ja

-seurantaan sekä jakamalla tietoa terveellisistä elintavoista työkyvyn ja terveyden ylläpitämiseksi.

Eläke-Fennian työterveyshuollon toimintasuunnitelmaan sisältyvät säännöllisin välein toistuvat ikäkausi-tarkastukset. Näiden ohella tehtiin muutamassa työyhteisössä niin sanottuja työyhteisökohtaisia terveys-tarkastuksia, joihin sisältyi henkilökohtaisten terveys-tarkastusten lisäksi kokonaisvaltainen kartoitus työyhteisön tilasta ja kehittämistarpeista. Yhteistyössä työterveyshuollon kanssa laadittiin varhaisen tuen malli, jonka tavoitteena on ennaltaehkäistä tekijöitä, jotka saattavat aiheuttaa työntekijän työkyvyn laskua ja jopa uhata hänen työkykyään.

Palkitsemisen periaatteet

Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta valmisteli vuoden 2010 aikana hallitukselle hyväksyttäväksi päivitetyn palkka- ja palkkiopolitiikan ja linjasi tarkemmin Eläke-Fenniassa käytettävät palkitsemisen periaatteet koko henkilöstön osalta. Eläke-Fenniassa on käytössä valtaosaa henkilöstöstä koskeva tavoitepalkkiojärjestelmä, johtoryhmän kannustepalkkiojärjestelmä, laajennettua johtoryhmää, controller-toimintoa ja osaa sijoitusorganisaatiosta koskeva kannustepalkkiojärjestelmä sekä myyntihenkilöstöä koskeva tulospalkkiojärjestelmä. Hallituksen jäsenet eivät kuulu minkään Eläke-Fennian palkkiojärjestelmän piiriin.

Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta valmistelee vuosittain hallitukselle hyväksyttäväksi johtoryhmän kannustimittarit ja tavoitepalkkiojärjestelmän periaatteet sekä maksettavat palkkiot. Muiden henkilöstöryhmien osalta toimitusjohtaja hyväksyy palkkiomittarit ja maksettavat palkkiot nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan linjausten mukaisesti.

Valtaosa henkilöstöstä (86 %) kuuluu hallituksen hyväksymän tavoitepalkkiojärjestelmän piiriin. Tavoitepalkkio muodostuu kahdesta osasta, yhtiön tulosesuudesta (30 % palkkiosta) ja prosesseille asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen perustuvasta osuudesta (70 % palkkiosta). Vuonna 2010 mahdollisen maksimi-palkkion määrä oli 10 prosenttia vuosipalkasta. Mittareiksi on asetettu pääprosessien toiminnan ja tehokkuuden kehitystä kuvaavat tunnusluvut, ja näitä mittareita sovelletaan erilaisina yhdistelminä kaikille järjestelmän piiriin kuuluville. Mittarit ovat olleet

pääsääntöisesti samoja vuodesta toiseen, jotta pystytään havainnoimaan toiminnan kehittyminen ja tehokkuuden lisääntyminen.

Myyntiorganisaation tulospalkkiojärjestelmässä palkkiot määräytyvät asetettujen myyntitavoitteiden saavuttamisen perusteella.

Johtoryhmässä kullekin johtajalle on asetettu yhtiön strategisista tavoitteista johdetut henkilökohtaiset tavoitteet. Lisäksi palkkiossa huomioidaan kunkin johtajan tuloskortin tavoitteet ja arvioidaan johtamistyöskentelyä. Sijoitustoiminnassa salkunhoitajilla on sijoitustoiminnan strategisista tavoitteista ja omaisuuslaji/tiimikohtaisista sekä henkilökohtaisista tavoitteista johdettu kannustepalkkiojärjestelmä. Vuonna 2010 controller-toiminto siirrettiin tavoitepalkkiojärjestelmän piiristä kannustepalkkiojärjestelmään. Controller-toiminnon tavoitteet on johdettu hallituksen talousjohtajalle asettamista tavoitteista sekä henkilökohtaisista tavoitteista.

Kaikille kannustepalkkiojärjestelmien piiriin kuuluville on vahvistettu palkkion maksimimäärä, ja palkkioista osa maksetaan viivästettynä kolmelle vuodelle. Hallitus on varannut itselleen mahdollisuuden jättää palkkiot maksamatta. Asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta kannustinjärjestelmässä maksetaan puolet maksimipalkkiosta. Vuodesta 2010 lähtien kannustepalkkioita rajoitetaan myös huomioimalla yhtiön vakavaraisuuden riskiasema ja yhtiön taloudellinen tilanne.

Eläke-Fennian internet-sivuilla on nähtävillä säännöllisesti päivitettävä palkka- ja palkkioselvitys, jossa kuvataan tarkemmin toimitusjohtajan, muun johdon ja hallinnon palkkoja, palkkioita ja muita etuuksia.

Tulos ja vakavaraisuus

Vastuuvelan tuottovaade määräytyy vastuuvelan laskennassa käytettävän rahastokoron, eläkevastuiden täydennyskertoimen ja eläkelaitosten keskimääräisen osaketuoton perusteella.

Sijoitustoiminnan nettotuotot kirjanpidossa, mukaan lukien sellaiset tuloslaskelman korkoerät, joita ei kirjata sijoitustoiminnan tuottoihin, olivat 395,9 miljoonaa euroa. Vastaavalta ajalta laskettu vastuuvelalle hyvitettävä korko oli 209,1 miljoonaa euroa. Osaketuottosidonnainen vastuuvelka kasvoi 103,8 miljoonaa euroa. Näin ollen sijoitustoiminnan kirjanpidollinen tulos oli 83,0 miljoonaa euroa. Arvostuserot kasvoivat 224,8 miljoonaa euroa.

Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvoin mukaan lukien muut tuloslaskelman korkoerät oli 307,8 miljoonaa euroa. Hoitokustannustulos oli 11,8 miljoonaa euroa. Vakuutusliikkeen tulos oli 24,7 miljoonaa euroa. Eläke-Fennian yhteenlaskettu kokonaistulos oli 344,3 miljoonaa euroa.

Osittamaton lisävakuutusvastuu kasvoi 77,9 miljoonaa euroa. Vakuutusmaksualennuksiin käytettäväksi siirrettiin 15,9 miljoonaa euroa.

Toimintapääoman määrä vuoden lopussa oli 1 225,6 miljoonaa euroa eli 21,4 prosenttia vastuuvälästä. Arvostuserojen osuus toimintapääomasta oli 734,2 miljoonaa euroa. Toimintapääoman vähimmäismäärä on 114,6 miljoonaa euroa.

Luvuissa on huomioitu poikkeuslain 853/2008 mukainen toimintapääomaan rinnastettava osuus tasausvastuusta (EMU-rinnastus). Toimintapääoman määrä ilman EMU-rinnastusta on 986,8 miljoonaa euroa ja 16,5 prosenttia vastuuvälästä.

Tuloslaskelma osoittaa 1 306 492,23 euron ylijäämää.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Hallituksen velvollisuus on arvioida vuosittain yhtiön sisäisen valvonnan tila. Tämä arvio perustuu sisäisen tarkastuksen laatimaan selvitykseen. Vuoden 2010 osalta hallitus arvioi, että yhtiön sisäinen valvonta on asianmukaisesti järjestetty. Hallituksen apuna toimi tarkastusvaliokunta, jonka tehtävänä on muun muassa yhtiön taloudellisen tilanteen, taloudellisen raportoinnin, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan riittävyyden ja asianmukaisuuden seuranta.

Hallitus on hyväksynyt Eläke-Fennian koko toiminnan kattavan riskienhallintasuunnitelman, joka yhtiössä on jaettu kahteen osaan: sijoitussuunnitelman yhteydessä hyväksyttävään sijoitustoiminnan riskienhallintasuunnitelmaan ja muun toiminnan kattavaan riskienhallintasuunnitelmaan. Riskienhallintaprosessi on integroitu toiminnan suunnitteluun ja prosessin keskeisenä tehtävänä on varmistaa yhtiön strategisten tavoitteiden ja muiden tärkeiden toimintaan liittyvien tehtävien toteutuminen. Hallitus saa vuosittain riskejä ottavista toiminnoista riippumattoman riskienhallintayksikön laatiman selvityksen riskienhallintasuunnitelman mukaisten toimenpiteiden etenemisestä ja sijoitustoiminnan osalta controller-toiminnon laatiman arvion sijoituksiin liittyvistä riskeistä.

Johtoryhmän jäsenten vastuulla on valvoa omien toimintojensa osalta, että sisäinen valvonta toteutuu ja linjakohtaiset riskienhallintaprosessit ovat asianmukaiset. Kukin linja ja tarvittaessa yksikkö laatii oman riskienhallintasuunnitelmansa operatiivisesta toiminnasta. Keskeisimmät operatiiviset riskit liittyvät muun muassa henkilöriskeihin, tietojärjestelmiin, prosesseihin, turvallisuuteen sekä juridiikkaan. Operatiivisen toiminnan riskienhallintasuunnitelmat pohjautuvat menettelyyn, jossa toimintaan liittyvät riskit tunnistetaan, niiden vaikutus arvioidaan, riskien hallinnointikeinot määritellään ja toimenpiteiden seuraamiseksi sovitaan valvontakeinot.

Sijoitustoiminnan riskeihin varaudutaan toimintapääoman avulla. Sijoitustoiminnan kokonaisriskiaseman seurannassa ja arvioinnissa käytetyt tunnusluvut ovat toimintapääoman suhde vastuuvélkaan ja säädösten mukaiseen vakavaraisuusrajaan. Toimintapääomaa, vakavaraisuusarvoa ja eri omaisuuslajien riskitunnuslukuja seurataan jatkuvasti. Poikkeuslain aikana seurataan myös vakavaraisuutta ilman poikkeuslain huojennusten vaikutusta.

Vakuutusliikkeen riskit liittyvät vakuutusmaksun ja vastuuvélan riittävyteen lyhyellä ja pitkällä aikavälillä. Vakuutusliikkeen riskienhallinta perustuu turvaamisvaatimukset täyttäviin maksu- ja vastuuvélkaperusteisiin, jotka ovat kaikille yhtiöille samat. Vakuutusliikkeen heilahteluihin on varauduttu vastuuvélkaan sisältyvän tasoitusvastuun avulla. Yhtiölle on nimetty lain vaatimusten mukaisesti vakuutusmatemaatikko, jonka tehtävänä on huolehtia yhtiön sisällä muun muassa vakuutusmatemaattisten menetelmien asianmukaisuudesta.

Tilinpäätöksen liitetiedoissa ja yhtiön internet-sivuilla on tarkemmin kuvattu riskienhallintaa.

Sisäinen ja ulkoinen tarkastus

Eläke-Fennian sisäisen tarkastuksen tehtävänä on tuottaa yhtiön liiketoiminnan valvonta-, riskienhallinta-, johtamis- ja hallintoprosessien arviointi-, varmistus- sekä konsultointipalveluja. Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on edistää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toiminta- ja kontrollimallien käyttöönottoa yhtiössä. Sisäinen tarkastus laatii vuosittain toimintasuunnitelman, jonka hallitus hyväksyy. Tarkastushavainnot raportoidaan johtoryhmälle ja tarkastusvaliokunnalle sekä niistä laaditaan vuosittain toimintakertomus yhtiön hallitukselle.

Sisäinen tarkastus on laatinut vuosittain yhtiön johtoryhmälle ja hallitukselle yhtiön sisäistä valvontaa koskevan arvon.

Toiminnan ulkoista valvontaa suorittavat yhtiökokouksen valitsevat tilintarkastajat. Lisäksi yhtiön toimintaa valvoo Finanssivalvonta.

Hallinto

Eläke-Fennian varsinaisessa yhtiökokouksessa 19.4.2010 hallintoneuvostoon valittiin keskeisten työnantajia edustavien keskusjärjestöjen ehdotuksesta uudelleen toimitusjohtaja Heikki Nikku, toimitusjohtaja Marja Rantanen ja toimitusjohtaja Jukka Tikka. Keskeisten palkansaajia edustavien keskusjärjestöjen ehdotuksesta valittiin uudeen puheenjohtaja Håkan Nystrand ja uusina jäseninä viestintäpäälikkö Timo Korpijärvi ja teollisuussektorin johtaja Markku Palokangas. Lisäksi hallintoneuvostoon valittiin uudelleen toimitusjohtaja Pentti Jussila, hallituksen puheenjohtaja Taisto Lehti ja toimitusjohtaja Lasse Savonen. Lisäksi uutena jäsenenä hallintoneuvostoon valittiin toimitusjohtaja Pertti Karjalainen. Antti Tiitola erosi 29.3.2010 päivätyllä ilmoituksella hallintoneuvoston jäsenyydestä.

Yhtiökokouksessa valittiin varsinaisiksi tilintarkastajiksi KHT Per-Olof Johansson ja KHT Ulla Nykky sekä varatilintarkastajiksi KHT Tuija Korpelainen ja KHT Pekka Hietala.

Hallintoneuvosto valitsi kokouksessaan 23.11.2010 uudelleen hallituksen varsinaisiksi jäseniksi Piiloset by Finnsusp Oy:n hallituksen puheenjohtaja Olavi Niemisen ja Lähivakuutus-ryhmän Keskusliiton hallituksen puheenjohtaja Ralf Wickströmin sekä varajäseneksi Palkansaajien tutkimuslaitoksen tutkimusjohtaja Reija Liljan. Hallituksen puheenjohtajana toimi vuonna 2010 Domus Yhtiöt Oy:n hallituksen puheenjohtaja Pekka Sairanen, ensimmäisenä varapuheenjohtajana puheenjohtaja Timo Vallittu ja toisena varapuheenjohtajana kauppaneuvos Heimo Aho. Vuodeksi 2011 hallitus valitsi keskuudestaan puheenjohtajaksi uudelleen Pekka Sairasen, ensimmäiseksi varapuheenjohtajaksi uudelleen Timo Vallitun ja toiseksi varapuheenjohtajaksi uudelleen Heimo Ahon.

Hallituksen nimitys- ja palkitsemisvaliokuntaan kuuluivat vuonna 2010 hallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat. Hallituksen tarkastusvaliokunnan jäseninä toimivat vuonna 2010 varatoimitusjohtaja

Heikki Ropponen, toiminnanjohtaja Heikki Kauppi ja hallituksen puheenjohtaja Olavi Nieminen.

Hallintoneuvoston puheenjohtajana toimi vuonna 2010 hallituksen puheenjohtaja Taisto Lehti, hallintoneuvoston ensimmäisenä varapuheenjohtajana johtaja Marjaana Valkonen ja toisena varapuheenjohtajana toimitusjohtaja Klaus Saarikallio. Hallintoneuvosto päätti kokouksessaan 23.11.2010 valita Taisto Lehden hallintoneuvoston puheenjohtajaksi, Marjaana Valkosen ensimmäiseksi varapuheenjohtajaksi ja Klaus Saarikallion toiseksi varapuheenjohtajaksi kalenterivuodeksi 2011.

Hallintoneuvoston vaalivaliokunnan jäseninä toimivat vuonna 2010 vakuutusosastajien ehdottamina jäseninä Eläke-Fennian hallituksesta kauppaneuvos Eero Lehti sekä hallintoneuvostosta Taisto Lehti ja Klaus Saarikallio. Vakuutettujen ehdottamina jäseninä toimivat hallituksesta puheenjohtaja Antti Rinne ja hallintoneuvostosta puheenjohtaja Pertti Porokari ja Marjaana Valkonen. Vaalivaliokunnan puheenjohtajana vuonna 2010 toimi Taisto Lehti ja varapuheenjohtajana Marjaana Valkonen. Hallintoneuvoston 23.11.2010 tekemän päätöksen mukaisesti vaalivaliokunnan jäseniksi kalenterivuodeksi 2011 valittiin uudelleen vakuutusosastajien ehdottamina jäseninä hallituksesta Eero Lehti sekä hallintoneuvostosta Taisto Lehti ja Klaus Saarikallio. Vakuutettujen ehdottamina jäseninä valittiin uudelleen hallituksesta Antti Rinne sekä hallintoneuvostosta Pertti Porokari ja Marjaana Valkonen. Vaalivaliokunnan puheenjohtajaksi kalenterivuodeksi 2011 valittiin Taisto Lehti ja varapuheenjohtajaksi Marjaana Valkonen.

Hallituksen kokouksia pidettiin vuoden aikana 10 kertaa, ja niiden osallistumisprosentti oli 98. Yhtiökokous kokoontui kerran. Hallintoneuvosto ja hallintoneuvoston vaalivaliokunta kokoontuivat kaksi kertaa.

Johtoryhmään kuuluvat toimitusjohtaja Lasse Heiniö, asiakaslinjasta vastaava varatoimitusjohtaja Matti Carpen, sijoituslinjan johtaja Eeva Grannenfelt, talous ja HR -yksikön johtaja Irmeli Heino, aktuaaritoimen ja riskienhallintayksikön johtaja Mikko Karpoja sekä viestinnästä, strategisesta suunnittelusta ja lakiasioista vastaava johtaja Mika Ahonen. Johtoryhmä kokoontuu laajennettuna suunnittelukierroksen yhteydessä tai muuten erikseen kokoon kutsuttaessa. Laajennettuun johtoryhmään kuuluvat edellisten lisäksi IT-palvelut ja kehitys -yksikön johtaja Sakari Kalske, yritysrahoituksesta ja kiinteistöistä

vastaava johtaja Timo Stenius ja ylläkkäri Seppo Mattila. Sijoituskomiteaan kuuluvat puheenjohtajana toimivan toimitusjohtajan lisäksi Eeva Grannenfelt, Timo Stenius ja Irmeli Heino.

Eläke-Fennia antaa tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yhteydessä erillisen selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä.

Eläke-Fennia ja sen konserni

Eläke-Fennia on keskinäinen vakuutusyhtiö, jonka yhtiökokouksissa äänivaltaa käyttävät vakuutuksenottajat, vakuutetut ja takuupääoman omistaja yhtiöjärjestyksessä määrättyllä tavalla. Vakuutusosastajat käyttävät äänivallasta noin 80 prosenttia ja vakuutetut noin 20 prosenttia.

Vuoden 2010 lopussa Eläke-Fennian konserniin kuului tytäryhtiöinä 39 kiinteistöyhtiötä. Eläke-Fennia omistaa osakkuusyhtiöidensä Tyvene Oy:n osakkeista 40 prosenttia ja Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennian osakkeista 40 prosenttia.

Eläke-Fennian oma pääoma ja hallituksen ehdotus voiton käytöstä

Eläke-Fennian oma pääoma muodostuu sidotusta omasta pääomasta, johon kuuluvat takuupääoma 1 681 879,26 euroa ja pohjarahasto 3 363 758,53 euroa sekä vapaasta omasta pääomasta, johon kuuluvat varmuusrahasto 635 750,36 euroa, käyttörahasto 26 693 869,58 euroa ja tilikauden ja edellisten tilikausien voitto 1 528 356,87 euroa.

Takuupääoma jakaantuu kymmeneen numeroilla 1–10 merkittyyn takuuosuuteen. Takuupääomalle suoritetaan vuosittain yhtiökokouksen päättämä korko. Korko saa olla enintään työntekijän eläkelain mukaisessa vakuutuksessa sovellettavan perustekorona suuruinen lisätynä yhdellä prosenttiyksiköllä. Takuupääoman takaisinmaksu tapahtuu takuuosuuden arvosta, joka saadaan jakamalla takuupääoman määrä takuuosuuksien lukumäärällä samassa suhteessa kunkin takuuosuuden omistajan takuupääomasta.

Hallitus ehdottaa, että tilikauden ylijäämästä 1 306 492,23 eurosta varataan yleishyödylliseen tai siihen verrattavaan tarkoitukseen 25 000 euroa, käyttörahastoon siirretään 1 275 000 euroa ja voitto- ja tappiotilille jätetään 6 492,23 euroa. Takuupääomalle ei makseta korkoa vuonna 2010.

Olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Vuoden ensimmäisinä viikkoina saadut taloustiedot viittaavat ainakin jonkin aikaa hyvänä jatkuvaan talouskasvun vaiheeseen. Markkinakorkojen kohoaminen on antanut huolestuttavia viitteitä inflaation kohoamisesta. Tilannetta pidetään kuitenkin toistaiseksi rauhallisena. Euroopan velkakriisin hoidossa on otettu aikalisä, ja markkinoilla odotellaan talouspäättäjien maaliskuun lopulle tähdätyjä esityksiä ja päätöksiä Euroopan valtioiden velkaongelmien ratkaisemiseksi.

Eläke-Fennian toimintapääoma on edelleen turvaavalla tasolla.

Taloudesta ja HR:stä vastaavan johtajan Irmeli Heinin vastuualueeseen kuuluu 15.2.2011 alkaen myös riskienhallinta. Riskienhallintajohtajaksi nimitettiin controller-toiminnon johtaja Sarianne Kirvesmäki. Johtaja Mikko Karpojan vastuualueeseen kuuluu 15.2.2011 alkaen aktuaaritoimen lisäksi sisäinen tarkastus.

Tulevaisuuden näkymät

Talouspolitiikkaa säädettiin vuoden 2010 lopulla etenkin USA:ssa elvyttävään suuntaan. Elvytystoimien synnyttämä hyvä taloudellinen vire näyttää toistaiseksi jatkuvan, ja globaalin talouden ennakoitaan kehittyvän myös vuonna 2011 varsin positiivisesti.

Kuluvan vuoden merkittävimmät riskit sijoitusmarkkinoilla muodostunevat euroalueen velkaongelmista, kehittyvien talouksien ylikuumenemisesta ja markkinoilla leviävistä inflaatiopeloista, jotka voisivat nostaa korkoja edelleen. Pidemmän aikavälin kehitykseen vaikuttaa se, että suuri velkataakka rajoittanee useiden kehittyneiden maiden talouskasvua vielä pitkään.

Yritysten tulostaso näyttää tällä hetkellä hyvältä, ja niillä arvioidaan olevan jopa poikkeuksellisia reservejä investointeja varten. Palkankorotuspaineet ovat toistaiseksi pysyneet globaalissa työmarkkinakilpailussa hyvin maltillisina, joten kysynnän kasvu näkyy melko suoraan yritysten voitoissa. Yritysten hyvien tulosten odotetaan näkyvän positiivisesti myös instituutiosijoittajien portfolioiden tuotoissa.

Elvyttävä raha- ja finanssipolitiikka lienee tällä erää päättyneessä. Talouden elvytystoimien varovaisen purkamisen odotetaan alkavan Euroopassa ja USA:ssa vuoden 2011 aikana. Työllisyyskehitys jatkunee elvytyksen jälkeen

edelleen hyvänä. Valtioiden velanhoitoon odotetaan saatavan uskottavia ja kestäviä pitkän aikavälin suunnitelmia.

Suomen lähiaikojen talouskehitys näyttää varsin positiiviselta, eikä näkyvissä ole merkittäviä inflaatiopaineita. Lähes kaikkien kehittyneiden maiden tapaan Suomen talouden pidemmän aikavälin ongelmat liittyvät julkisen talouden kestävyYTEEN.

Työeläkejärjestelmän kehittämisessä vuosi 2011 on mielenkiintoinen. Keväällä käytävien eduskuntavaalien jälkeen muodostettava hallitusohjelma linjaa eläkepoliittiset suuntaviivat seuraavan neljän vuoden ajalle.

Vuoden 2010 aikana keskustelu vanhuuseläkeiän nostamisesta muuttui keskusteluksi työurien pidentämisestä. Työurien pidentämistä pohtiva työryhmä kartoittaa parhaillaan keinoja, joilla työuria voitaisiin pidentää. Keinoja ovat muun muassa eläkkeiden ikärajat, karttumat, indeksit ja muut eläkkeiden myöntämiseen ja rahoitukseen liittyvät ehdot. Ne edellyttävät eduskuntakäsittelyä, joten mahdolliset lainmuutokset tulevat vasta seuraavan hallituskauden aikana.

Julkisen talouden kestävyYden näkökulmasta pidetään tärkeänä, että työuria saadaan pidennettyä ja siten pidettyä huolta palkkasumman kehityksestä. Eläketurvakeskukseen julkaiseman tiedon mukaan suomalaisten työllisen ajan odote oli 33,5 vuotta vuonna 2010. Luku on viidestätoista EU-maasta kuudenneksi korkein. Palkkasumman kehityksen ratkaisee Suomen työllisyystilanne. Koska työeläkkeistä noin kolme neljäsosaa rahoitetaan suoraan kunkin vuoden maksutulolla, eläkejärjestelmän kannalta on olennaista, että maassa on riittävästi työtä, jonka avulla eläkkeitä voidaan rahoittaa.

Tarkoituksena on myös valmistautua yksityisalojen työeläkelaitosten vakavaraisuussääntelyn pysyviin muutoksiin. Sosiaali- ja terveysministeriö asettanee työryhmiä selvittämään tarvittavia muutoksia, kunhan maassa on uusi hallitus.

Kilpailuolosuhteita kehittämällä vaikutetaan siihen, millaisia vakuutuslaitoksia markkinoilla toimii. Suuri haaste on luoda kaikille markkinoiden toimijoille tasapuolet olosuhteet.

Eläke-Fennian hallitus kiittää koko henkilökuntaa ja toimivaa johtoa tilikauden 2010 aikana hyvin tehdystä työstä.

Tuloslaskelma

1 000 euroa	Konserni 2010	Konserni 2009	Emoyhtiö 2010	Emoyhtiö 2009
Vakuutustekninen laskelma				
Vakuutusmaksutulo	1 126 247	1 096 254	1 126 247	1 096 254
Sijoitustoiminnan tuotot	693 533	661 705	699 882	667 429
Sijoitusten arvonorotukset				
Korvauskulut				
Maksetut korvaukset	-1 045 852	-993 067	-1 045 852	-993 067
Korvausvastuun muutos	-289 988	-91 570	-289 988	-91 570
	-1 335 840	-1 084 637	-1 335 840	-1 084 637
Vakuutusmaksuvastuun muutos	-142 015	-295 424	-142 015	-295 424
Liikekulut	-31 364	-30 543	-31 364	-30 543
Sijoitustoiminnan kulut	-310 611	-347 206	-315 557	-352 288
Vakuutustekninen tulos/kate	-50	148	1 354	790
Muu kuin vakuutustekninen laskelma				
Muut tuotot	3	135	3	135
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	5 639	4 187		
Voitto varsinaisesta toiminnasta	5 592	4 470		
Tilinpäätössiirrot				
Poistoeron muutos			-50	27
Tuloverot				
Laskennalliset verot	100	132		
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta	280	310		
Tilikauden voitto/tappio	5 972	4 912	1 306	952

Tase

1 000 euroa	Konserni 2010	Konserni 2009	Emoyhtiö 2010	Emoyhtiö 2009
VASTAAVAA				
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet	99	167	99	167
	99	167	99	167
Sijoitukset				
Kiinteistösijoitukset				
Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet	431 207	437 373	286 891	284 255
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä			213 219	218 825
Lainasaamiset kiinteistöiltä	60 347	60 782		
	491 554	498 155	500 110	503 079
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja omistusyhteisy yrityksissä				
Osakkeet ja osuudet osakkuusy yrityksissä	28 024	22 386	16 654	16 655
		22 386	16 654	16 655
Muut sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet	2 799 005	2 088 475	2 798 100	2 087 569
Rahoitusmarkkinavälineet	2 214 192	2 490 769	2 214 192	2 490 769
Kiinnelainasaamiset	221 933	253 984	221 933	253 984
Muut lainasaamiset	228 563	235 407	228 563	235 407
Talletukset	16 800	28 000	16 800	28 000
	5 480 494	5 096 634	5 479 588	5 095 729
	6 000 072	5 617 176	5 996 352	5 615 463
Saamiset				
Ensivakuutustoiminnasta				
Vakuutuksenottajilta	116 995	85 374	116 995	85 374
Muut saamiset				
Saamiset omistusyhteisy yrityksiltä			2	1
Saamiset osakkuusy yrityksiltä	2	1		
Saamiset omilta kiinteistöyhtiöiltä			2 599	4 524
Saamiset yhteisöintayrityksiltä	4		4	3
Muut saamiset	113 046	57 981	113 046	57 980
	113 052	57 982	115 652	62 508
Muu omaisuus				
Aineelliset hyödykkeet				
Koneet ja kalusto	1 923	1 979	1 923	1 979
Muut aineelliset hyödykkeet	353	353	353	353
	2 277	2 332	2 277	2 332
Rahat ja pankkisaamiset	19 931	7 117	19 682	6 895
	22 208	9 449	21 958	9 228

1 000 euroa	Konserni 2010	Konserni 2009	Emoyhtiö 2010	Emoyhtiö 2009
Siirtosaamiset				
Korot ja vuokrat	43 670	55 042	43 670	55 042
Muut siirtosaamiset	4 279	23 980	4 095	23 713
	47 950	79 022	47 766	78 755
Vastaavaa yhteensä	6 300 376	5 849 169	6 298 822	5 851 494

1 000 euroa	Konserni 2010	Konserni 2009	Emoyhtiö 2010	Emoyhtiö 2009
VASTATTAVAA				
Oma pääoma				
Pohjarahasto	3 364	3 364	3 364	3 364
Takuupääoma	1 682	1 682	1 682	1 682
Arvonkorotusrahasto	84	84		
Muut rahastot	27 648	26 718	27 330	26 455
Edellisten tilikausien voitto/tappio	-17 008	-20 971	222	220
Tilikauden voitto/tappio	5 972	4 912	1 306	952
	21 741	15 789	33 904	32 672
Vähemmistöosuus	12 646	13 180		
Tilinpäätössiirtojen kertymä				
Poistoero			154	104
Vakuutustekninen vastuuvélka				
Vakuutusmaksuvastuu	3 541 637	3 399 622	3 541 637	3 399 622
Korvausvastuu	2 659 013	2 369 025	2 659 013	2 369 025
	6 200 650	5 768 646	6 200 650	5 768 646
Velat				
Ensivakuutustoiminnasta	3 905	4 346	3 905	4 346
Laskennallinen verovelka	499	599		
Muut velat	26 724	23 836	26 608	23 537
	31 128	28 781	30 513	27 883
Siirtovelat	34 212	22 773	33 602	22 188
Vastattavaa yhteensä	6 300 376	5 849 169	6 298 822	5 851 494

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet 2010

Tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain ja -asetuksen, osakeyhtiölain, työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain ja vakuutusyhtiölain mukaisesti. Tilinpäätöksessä on noudatettu sosiaali- ja terveysministeriön asetusta vakuutusyhtiön tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä sekä sosiaali- ja terveysministeriön ja Finanssivalvonnan antamia määräyksiä ja ohjeita.

Konsernitilinpäätös

Eläke-Fennian konsernitilinpäätökseen on yhdistelty tytäryhtiöt, joissa konsernin osuus äänivallasta on yli puolet. Eläke-Fennian konserniin vuonna 2010 kuuluneet tytäryhtiöt ovat kiinteistöyhtiöitä.

Konsernitilinpäätös on laadittu emoyrityksessä noudatettujen tilinpäätösperiaatteiden mukaisesti emo- ja tytäryhtiöiden tuloslaskelmien ja taseiden yhdistelminä. Sisäiset tuotot ja kulut, voitonjako, saamiset, velat sekä keskinäinen osakeomistus on eliminoitu. Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty tilikauden aikana hankitut tytäryhtiöt hankintahetkestä lähtien. Tilikauden aikana myydyt tytäryhtiöt on yhdistelty konsernitilinpäätöksessä luovutushetkeen saakka. Vähemmistön osuus tuloksesta ja omasta pääomasta on erotettu omaksi eräkseen.

Konsernin sisäinen osakeomistus on eliminoitu hankintamenomenetelmää käyttäen. Syntynyt konserniaktiiva on jaettu tytäryhtiöiden omaisuuserille niiden käypien arvojen sallimissa rajoissa. Konserniaktiivan poistossa noudatetaan vastaavan omaisuuserän suunnitelman mukaisia poistoja. Konserniosakkeisiin aikaisempina tilikausina tehdyt arvonnkorotukset on konsernitaseessa merkitty tytäryhtiön omistaman kiinteistön arvonnkorotukseksi.

Eläke-Fennian osakkuusyhtiöt Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia ja Tyvene Oy on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Asunto- ja kiinteistöyhtiömuotoisia osakkuusyhtiöitä ei ole yhdistelty

konsernitilinpäätökseen, koska niiden vaikutus konsernin tulokseen ja vapaaseen omaan pääomaan on vähäinen.

Konsernitilinpäätöksen jäljennökset on saatavissa emoyhtiön pääkonttorista Kansakoulukuja 1, 00100 Helsinki.

Vakuutusmaksutulo

TyEL-maksutulo määräytyy vakuutettujen TyEL-kokonaispalkkasumman ja maksuprosentin mukaan. Tilikauden aikana perittyä, palkkasumma-arvioon perustuvaa ennakkomaksua on oikaistu tilinpäätöksessä tarkistusmaksuarviolla. Tilikauden maksutuloon on kirjattu myös edellisen vuoden arvioidun ja toteutuneen tarkistusmaksun aiheuttamat erot.

YEL-vakuutusmaksutulo määräytyy yrittäjien työtulojen ja maksuprosentin perusteella.

Korvauskulut

Korvauskulut muodostuvat eläkkeensaajille maksetuista eläkkeistä, kuntoutuskuluista, vastuunjakokorvauksista, korvaustoimintaan kohdistuvista liikekuluista sekä korvausvastuun muutoksesta.

Sijoitusten ja saamisten arvostus taseessa ja sijoitusten käypien arvojen määrittäminen

Kiinteistösijoitukset on kirjattu tehdyillä poistoilla vähennettyyn hankintahintaan arvonnkorotuksilla lisätyn tai sitä alempan käypään arvoon. Kiinteistöjen ja kiinteistöosakkeiden käyvät arvot on määritelty kohteittain Finanssivalvonnan edellyttämällä tavalla. Pääasiassa käypien arvojen määrittelyn perustana ovat olleet ulkopuolisen, auktorisoidun kiinteistöarvioijan lausunnot.

Kiinteistöihin tehdyt arvonalennukset on kirjattu tulosaikutteisesti sijoitusten arvonalennuksiin. Myytyihin kiinteistöihin on tehty tulosaikutteiset arvonalennusten palautukset ennen myyntivoittojen kirjaamista. Tilivuonna

2010 kiinteistöjen kirjanpitoarvoihin ei ole tehty arvonorotuksia.

Osakkeet ja osuudet on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan käypään arvoon. Osakkeisiin ja osuuksiin aiempina vuosina tehdyt arvonalennukset on palautettu osakkeiden arvoon siltä osin kun käypä arvo ylittää kirjanpitoarvon, kuitenkin korkeintaan aiemmin tehtyjen arvonalennusten suuruisena. Osakkeet ja osuudet on merkitty kirjanpitoon keskihintamenetelmää käyttäen. Käyttöomaisuusosakkeet on arvostettu taseessa hankintamenoon, koska tämän katsotaan vastaavan niiden käypää arvoa. Noteerattujen osakkeiden ja osuuksien käypinä arvoina on käytetty tilivuoden viimeistä saatavilla olevaa kaupankäyntikurssia. Noteeraamattomien osakkeiden ja osuuksien käypänä arvona on käytetty hankintahintaa tai todennäköistä luovutushintaa. Henki-Fennian ja muiden merkittävien noteeraamattomien osakkeiden käypänä arvona on käytetty ulkopuolisen arvioijan laskemaa markkina-arvoa.

Rahoitusmarkkinavälineisiin kuuluvat joukkolainat ja rahamarkkinainstrumentit. Rahoitusmarkkinavälineiden tasearvona on hankintameno, jota on oikaistu nimellisarvon ja hankintamenon jaksotetulla erotuksella. Nimellisarvon ja hankintamenon erotus jaksotetaan korkotuoton vähennykseksi tai lisäykseksi rahoitusmarkkinavälineen juoksuaikana. Hankintameno sisällytetty vastaerien määrää on ilmoitettu taseen liitetiedoissa. Kuitenkin muusta kuin yleisestä korkotason muutoksesta johtuvat arvonalennukset kirjataan tulokseen.

Ulkomaanrahanmääräiset saamiset on muutettu euroiksi Euroopan keskuspankin 31.12.2010 noteeraamaan kurssiin. Ulkomaanrahanmääräiset muut sijoitukset on merkitty taseeseen hankinta-ajankohdan kurssia käyttäen. Laskettaessa käypiä arvoja on käytetty 31.12.2010 noteerattuja kurssieja. Mikäli tilinpäätöspäivän käypä arvo on alkuperäistä hankintamenoa alempi, on sijoituksesta tehty arvonalennus. Tilikaudella syntyneet kohdistamattomat kurssierot on kirjattu sijoitustoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin ja kohdistettavat kurssierot on käsitelty kyseisten tulojen ja menojen oikaisuinä.

Lainasaamiset, muut saamiset ja talletukset on arvostettu nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Vakuutusmaksusaamiset koostuvat tarkistusmaksuarviosta ja tilivuoden päättyessä maksamattomina olevista erääntyneistä vakuutusmaksuista. Erääntyneistä vakuutusmaksuista on kirjattu luottotappioiksi maksusteelliseksi todetut saamiset sekä sellaisten yhtiöiden saamiset, joiden konkurssi on alkanut. Lisäksi luottotappioihin on kirjattu vahvistettujen yrityssaneerauksien leikatut saamiset. Lisäksi vuoden vaihteessa kesken olevista merkittävistä saneerauksista kirjataan arvioperusteisesti luottotappio.

TyEL-maksujärjestelmässä vakuutusmaksusaamiset ryhmitellään vakuutuksen vahvimman perintämenettelyn mukaisesti ryhmiin konkurssi, ulosotto, velkasaneeraus ja muut.

YEL:n vakuutusmaksusaamisista luottotappiot kirjataan pääsääntöisesti vanhenemisen johdosta.

Johdannaisopimuksia Eläke-Fennia on käyttänyt lisätuottojen tavoittelemiseen, allokaatiomuutosten tekemiseen, salkunhoidon tehostamiseen sekä suojaustarkoituksessa.

Kirjanpidollista suojauslaskentaa sovelletaan vain niihin johdannaisopimuksiin, jotka täyttävät Finanssivalvonnan ohjeistuksen tälle asettamat edellytykset. Johdannaisopimukset, joihin on sovellettu suojauslaskentaa, on arvostettu kokonaisuutena suojattavan erän kanssa. Jos suojattavasta tase-erästä ei ole kirjattu arvomuutosta, ei myöskään suojaavasta sopimuksesta ole tehty tulosvaikutteista kirjausta tilinpäätökseen ellei sen negatiivinen arvomuutos ole ylittänyt suojattavan erän positiivista muutosta. Kun suojattavasta kohteesta on kirjattu arvonalennuksen palautusta, on käytetyn johdannaisen arvomuutos kirjattu kokonaisuudessaan kuluksi. Johdannaisopimuksesta syntyvät tuotot ja kulut on kirjattu pääsääntöisesti samaan tuloslaskelman erään kuin suojattavasta tase-erästä tai positiosta kirjattavat tuotot ja kulut.

Muiden johdannaisopimusten negatiivinen arvomuutos on kirjattu tulosvaikutteisesti. Tilikauden aikana sopimusten sulkemisesta tai raukeamisesta toteutuneet voitot ja tappiot on kirjattu tilikauden tuotoksi tai kuluksi.

Katetta, toimintapääomaa ja vakavaraisuusvaadetta laskettaessa sijoitusriskiä pienentävinä johdannaisina on käsitelty valuuttajohdannaiset. Niitä osake- ja luottoriski-johdannaisia sekä korkojohdannaisia, joihin suojauslaskentaa ei sovelleta, ei ole käsitelty kate- ja vakavaraisuuslaskennassa sijoitusriskiä pienentävinä. Vastapuoliriskin osalta on noudatettu, mitä Finanssivalvonnan ohjeistuksessa on mainittu riskikeskittymien rajoittamisesta.

Varaukset ja verovelka

Sijoitusten arvostuseroista, jotka on esitetty liitetietona, ei ole laskettu laskennallista verovelkaa. Tuloutetut arvonorotukset ovat veronalaista tuloa. Konsernitilinpäätöksessä kertynyt poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on jaettu laskennallisen verovelan muutokseen ja tilikauden tulokseen sekä laskennalliseen verovelkaan ja omaan pääomaan.

Poistot ja laskentaperiaatteet

Kuluvan omaisuuden hankintameno on aktivoitu ja se kirjataan vaikutusaikanaan suunnitelman mukaisina poistoinä kuluksi. Myös kuluvan omaisuuden tuloutetut arvonorotukset poistetaan suunnitelman mukaisesti.

Aineettomina oikeuksina on esitetty tietokoneohjelmien lisenssit ja muina pitkävaikutteisina menoina valmisohjelmien hankintaan liittyvät suunnittelu- ja konsultointimenot. Järjestelmähankkeisiin liittyvät muut pitkävaikutteiset menot kirjataan vuosikuluksi KPL 5:5a§ mukaan.

Tasapoistoina lasketut poistot alkuperäisestä hankintahinnasta seuraavien taloudellisten käyttöaikojen mukaan:

Asuin-, toimisto- ja liikerakennukset	50 v
Teollisuus- ja varistorakennukset	40 v
Aineettomat oikeudet	5 v
Autot	5 v
Atk-laitteet	4 v
Kalusto	10 v
Konttorikoneet	7 v
Muut pitkävaikutteiset menot	5 v

Menojäännöspoistoina lasketut poistot alkuperäisestä hankintahinnasta:

Rakennusten tekniset laitteet	20 %
-------------------------------	------

Osassa rakennuksista on tehty elinkeinotulon verottamisesta annetun lain mukaiset enimmäispoistot.

Liikekulut

Yhtiön liikekulut on jaettu toiminnoille Finanssivalvonnan määräysten mukaisesti liitetiedoissa esitetyllä tavalla. Lakisääteiset maksut on sisällytetty hallintokuluihin.

Välittömät verot ja tilikauden ylijäämä

Tilikauden verotettavan tulon perusteella määräytyvä laskennallinen vero on negatiivinen.

Laskennallista verosaamista ei ole kirjattu taseeseen, sillä sitä ei pystytä tulevaisuudessa hyödyntämään.

Eläke-Fennian tilikauden ylijäämä määräytyy sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien Eläke-Fennian hakemien laskuperusteiden mukaisesti.

Eläkejärjestelyt

Henkilöstön lakisääteinen eläketurva on järjestetty TyEL-vakuutuksiin. Lisäeläketurva on järjestetty osalle henkilöstöstä TEL-lisäeläkevakuutuksella ja sijoitusjohtajille vapaamuotoisella eläkejärjestelyllä. Toimitusjohtajalla on oikeus siirtyä TEL-lisäeläkevakuutuksen tai vastaavan muun lisäeläkejärjestelyn perusteella vanhuuseläkkeelle 60 vuotta täytettyään. Eläkevakuutusmaksut on kirjattu suoriteperusteisesti.

Hallituksen päätöksen mukaisesti niille hallituksen nimittämille johtajille, joiden työsopimuksen mukainen tavoite-eläke ei täyty vanhuuseläkkeelle siirtymishetkellä, ostetaan kertamaksulla lisäeläke TEL:n lisäturvaan. Lisäksi samalla ryhmällä on eläkesääntö, jolla kompensoidaan mahdollinen läkisääteisen lisäeläkkeen pienentymä peruseläkkeen kasvamisen johdosta palveltaessa

yli eläkeiän. Tilinpäätöksessä on tehty tältä osin varaus tulevien maksujen osalta. Varauksen määrä tarkistetaan vuosittain.

Hallintoelinten jäsenet on vakuutettu työntekijän eläkelain 8 §:n mukaisesti, jonka perusteella luottamustehtävästä kertyy eläkettä ja luottamustoimipalkkiosta maksetaan TyEL-vakuutusmaksu.

Vakuutustekninen vastuuvélka

Vakuutus sopimuksista aiheutuva vastuu on kirjattu vastuuvélaksi. Se koostuu vakuutusmaksuvastuusta ja korvausvastuusta. Vastuuvélka lasketaan sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien laskuperusteiden mukaisesti. Vakuutusmaksuvastuuseen sisältyy osittamaton lisä-vakuutusvastuu, joka luetaan mukaan toimintapääomaan sekä osaketuotoista riippuva vastuuvélkan osa. Taseessa vastuuvélka esitetään tässä muodossa. Vakavaraisuusvastuuvélkaa laskettaessa vastuusta vähennetään osittamaton lisä-vakuutusvastuu, yrittäjän eläkelain vakuutusmaksuvastuu ja poikkeuslain (853/2008) voimassa ollessa (vuoden 2012 loppuun asti) toimintapääomaan vastuuvélkasta rinnastettava erä.

Toimintapääoma

Vakuutusyhtiön toimintapääoma muodostuu käypään arvoon arvostettujen varojen ja velkojen erotuksesta. Velkaan ei tällöin lueta osittamatonta lisä-vakuutusvastuuta. Toimintapääoman on täytettävä työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa säädetyt vaatimukset sekä syksyllä 2008 vahvistetun poikkeuslain (853/2008) määräykset. Alun perin laki hyväksyttiin määräaikaisena päättymään 31.12.2010. Lakia jatkettiin kesällä 2010 muutoin muuttamattomana päättymään 31.12.2012.

Tuloslaskelman liitetiedot

1 000 euroa	2010	2009
VAKUUTUSMAKSUTULO		
Ensivakuutus		
TyEL:n mukainen perusvakuutus		
Työnantajan osuus	770 169	759 459
Työntekijän osuus	218 540	209 565
	988 709	969 025
TEL:n mukainen lisäeläkevakuutus	1 349	1 591
YEL:n vähimmäisturvan mukainen vakuutus	136 189	125 637
YEL:n mukainen lisäeläkevakuutus		1
Vakuutusmaksutulo	1 126 247	1 096 254
Vakuutusmaksutulosta vähennetyt erät		
Luottotappiot vakuutusmaksusaamisista		
TyEL	6 346	8 947
YEL	1 496	1 329
	7 842	10 277
MAKSETUT KORVAUKSET		
Ensivakuutus		
Maksettu eläkkeensaajille		
TyEL:n mukainen perusvakuutus	729 974	681 977
TEL:n mukainen lisäeläkevakuutus	15 445	15 717
YEL:n vähimmäisturvan mukainen vakuutus	115 782	108 946
YEL:n mukainen lisäeläkevakuutus	635	653
	861 836	807 294
Maksettu/saatu vastuunjakokorvauksia		
TyEL-eläkkeet	199 123	200 832
YEL-eläkkeet	30 836	27 252
Osuus työttömyysvakuutusrahaston (TVR) vakuutusmaksuista ja palkattomien aikojen perusteella karttuneiden eläkeosien kustannusten jaosta	-41 319	-40 800
YEL:n valtion osuus	-18 841	-15 061
VEKL:n valtion korvaus	20	14
	169 820	172 236
	1 031 656	979 530
Korvaustoiminnon hoitokulut	12 440	12 160
Työkyvyn ylläpitotoiminnon hoitokulut	1 756	1 377
Maksetut korvaukset yhteensä	1 045 852	993 067

1 000 euroa	Konserni 2010	Konserni 2009	Emoyhtiö 2010	Emoyhtiö 2009
SIIJOITUSTOIMINNAN NETTOTUOTON ERITTELY				
Sijoitustoiminnan tuotot				
Tuotot sijoituksista saman konsernin yrityksiin				
Osinkotuotot			308	88
Tuotot kiinteistösijoituksista				
Korkotuotot				
Saman konsernin yritykset			9 557	10 607
Muut	1 350	2 171	26	23
Muut tuotot	59 226	56 914	57 753	55 708
	60 576	59 086	67 336	66 338
Tuotot muista sijoituksista				
Osinkotuotot	26 909	17 296	26 909	17 296
Korkotuotot	98 403	139 900	98 403	139 900
Muut tuotot	117 726	134 080	117 726	134 080
	243 038	291 276	243 038	291 276
Yhteensä	303 615	350 362	310 682	357 702
Arvon alentumisten palautukset	62 606	164 305	62 606	164 305
Myyntivoitot	327 312	147 038	326 594	145 422
Yhteensä	693 533	661 705	699 882	667 429
Sijoitustoiminnan kulut				
Kulut kiinteistösijoituksista	-21 527	-21 582	-34 816	-35 299
Kulut muista sijoituksista	-152 705	-77 681	-152 705	-77 681
Korkokulut ja muut vieraan pääoman kulut	-1 415	-1 667	-1 415	-1 667
	-175 647	-100 929	-188 937	-114 646
Arvon alentumiset ja poistot				
Arvon alentumiset	-26 076	-55 252	-24 626	-54 034
Rakennusten suunnitelmapoistot	-8 232	-8 620	-1 344	-1 204
	-34 307	-63 872	-25 970	-55 237
Myyntitappiot	-100 656	-182 405	-100 650	-182 405
Yhteensä	-310 611	-347 206	-315 557	-352 288
Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa	382 922	314 499	384 326	315 141

1 000 euroa	2010	2009
TULOSLASKELMAN ERÄ LIIKEKULUT		
Vakuutusten hankintamenot		
Ensivakuutuksen palkkiot	1 667	1 672
Muut vakuutusten hankintamenot	7 927	7 184
	9 594	8 856

1 000 euroa	2010	2009
Vakuutusten hoitokulut	11 713	11 346
Hallintokulut		
ETK:n kustannusosuus	3 848	3 989
Oikeushallintomaksu	301	279
FIVA:n valvontamaksu	160	162
Muut erät		
	4 308	4 430
Muut hallintokulut	5 748	5 911
Yhteensä	31 364	30 543
KOKONAISLIIKEKULUT TOIMINNOITTAIN		
Maksetut korvaukset		
Korvaustoiminnon hoitokulut	12 440	12 160
Työkyvyn ylläpitotoiminnon hoitokulut	1 756	1 377
	14 196	13 537
Liikekulut	31 364	30 543
Sijoitustoiminnan kulut		
Kulut kiinteistösijoituksista	1 716	1 527
Kulut muista sijoituksista	6 724	6 067
	8 440	7 595
Yhteensä	54 000	51 675
HENKILÖSTÖÄ JA TOIMIELINTEN JÄSENIÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	14 815	14 563
Eläkekulut	2 879	2 832
Muut henkilösivukulut	864	777
Yhteensä	18 558	18 172
Johdon palkat ja palkkiot		
Toimitusjohtaja	347	363
Hallitus	210	162
Hallintoneuvosto	68	71
Yhteensä	625	596
Toimitusjohtaja Lasse Heiniön palkka oli 318 640 euroa ja luontoisedut olivat 28 662 euroa. Toimitusjohtajalla on oikeus siirtyä eläkkeelle 60-vuotiaana TEL:n mukaisen lisäeläkejärjestelyn tai vastaavan muun järjestelmän perusteella. Hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille ei ole annettu eläkesitoumuksia, rahalainoja eikä vakuuksia.		
Tilintarkastajille maksetut palkkiot		
Ernst & Young Oy:lle maksetut palkkiot		
Tilintarkastuksesta	174	
Veroneuvonnasta	5	
Muusta palvelusta	2	
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana		
Konttorihenkilöstö	219	218
Myyntihenkilöstö	26	27
Kiinteistöhenkilöstö	8	6

Taseen liitetiedot

1 000 euroa	Jäljellä oleva hankintameno 2010	Kirjanpito- arvo 2010	Käypä arvo 2010	Jäljellä oleva hankintameno 2009	Kirjanpito- arvo 2009	Käypä arvo 2009
SIJOITUSTEN KÄYPÄ ARVO JA ARVOSTUSERO, EMOYHTIÖ						
Kiinteistösijoitukset						
Kiinteistöt	57 396	58 957	70 262	56 560	58 121	68 709
Kiinteistöosakkeet saman konsernin yrityksissä	120 086	132 978	204 617	121 046	133 938	198 088
Muut kiinteistöosakkeet	92 097	94 956	162 281	89 337	92 196	157 489
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	213 219	213 219	213 219	218 825	218 825	218 825
Sijoitukset omistusyhteisyrityksissä						
Osakkeet ja osuudet	16 654	16 654	42 243	16 655	16 655	36 304
Muut sijoitukset						
Osakkeet ja osuudet	2 798 100	2 798 100	3 305 197	2 087 569	2 087 569	2 363 174
Rahoitusmarkkinavälineet	2 214 192	2 214 192	2 256 282	2 490 769	2 490 769	2 558 789
Kiinnelainasaamiset	221 933	221 933	221 933	253 984	253 984	253 984
Muut lainasaamiset	228 563	228 563	228 563	235 407	235 407	235 407
Talletukset	16 800	16 800	16 800	28 000	28 000	28 000
	5 979 040	5 996 352	6 721 397	5 598 151	5 615 463	6 118 768
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää						
korkotuotoksi tai niiden vähennykseksi jaksotettua nimellisarvon ja hankintahinnan erotusta	-4 006			-4 491		
Kirjanpitoarvo sisältää tuloutettuja arvonorotuksia	17 312			17 312		
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			725 045			503 305

1 000 euroa	2010	2009
LAINASAAMISET		
Lainasaamiset vakuuden mukaan eriteltynä, emoyhtiö		
Pankkitakaus	131 188	142 128
Takausvakuutus	35 929	34 977
Vakuutuskirja	220	385
Muu vakuus	23 991	29 632
Jäljellä oleva hankintameno	191 328	207 122
Ei-vakuudelliset jäljellä oleva hankintameno yhteensä	37 235	28 285

1 000 euroa	2010	2009
Eläkelainasaamisten yhteismäärä, emoyhtiö		
Muut kiinnelainasaamiset	832	1 131
Muut lainasaamiset	125 739	126 596
Jäljellä oleva hankintameno	126 572	127 728
Lähipiirilainat, emoyhtiö		
Konserniin kuuluvien yhtiöiden lainat	213 219	158 791
Konserniin kuuluvien yhtiöiden laina-ajat ovat 10–20 vuotta. Lainojen korot ovat pääsääntöisesti kiinteäkorkoisia. Lainojen vakuutena on panttikirjoja ja kiinteistökiinnityksiä.		
Muut lähipiirilainat	23 102	38 611
Muiden lähipiirilainojen laina-ajat ovat 5–10 vuotta. Lainojen korot on sidottu TyEL-viitekorkoon. Lainojen vakuutena on pankkitakauksia, yritysikiinnityksiä ja asunto-osakekirjoja.		

1 000 euroa	2010	2009
JOHDANNAISET		
Ei-suojaavat johdannaiset		
Muut saamiset		
Johdannaiset, kirjanpitoarvo	321	258
Muut velat		
Johdannaiset, kirjanpitoarvo	500	255
Johdannaiset, arvomuutokset	400	55
Muut siirtosaamiset ja -velat		
Johdannaiset	-11 375	-14 464
OSAKKEET JA OSUDET OMISTUSYHTEISYRITYKSISSÄ		
Osakkeet ja osuudet		
Alkuperäinen hankintameno 1.1.	16 655	16 651
Lisäykset		
Vähennykset	-1	
Siirrot		4
Jäljellä oleva hankintameno 31.12.	16 654	16 655

OSAKKEET JA OSUDET	Osuus kaikista osakkeista %		Kirjanpitoarvo
		äänistä %	
Vakuutusosakeyhtiö Henki-Fennia	40,0	40,0	16 651
Tyvene Oy	40,0	40,0	3
Osakkeet ja osuudet yhteensä			16 654

1 000 euroa

Osuus kaikista
osakkeista %

Kirjanpitoarvo
31.12.2010

Markkina-arvo
31.12.2010

MUUT SUIJUTUKSET, EMOYHTIÖ

Kotimaiset ei-noteeratut osakkeet ja osuudet

3Step IT Group Oy	17,50	9 510	17 219
Aina-Group Oy	14,89	5 087	5 087
Anvia Oy	0,00	1	1
Arek Oy	4,00	560	560
Avara Management Oy	34,80	1 350	1 350
European Batteries Oy	6,61	2 000	2 000
Exilion Capital Oy	25,00	33	33
Fibrogen Europe	0,41	136	136
Garantia vakuutusosakeyhtiö	18,00	5 748	5 748
Imatran Seudun Kehitysyhtiö	0,28	8	8
IWS International Oy	1,73	15	15
Midinvest Oy	8,38	349	349
Mitron Group Oy	12,50	1 000	1 000
Sato Oy	5,40	17 921	17 921
Sisu Akselit Oy	9,59	842	1 467
Team Botnia Oy	0,93	2	2
Tieto ESY Oy	3,96	188	188
Wedeco Oy	8,89	956	1 143
Vivago Oy	1,36	72	72
Kotimaiset ei-noteeratut osakkeet ja osuudet yhteensä		45 778	54 299

Kotimaiset noteeratut osakkeet ja osuudet

Almamedia Oy	0,30	1 840	1 863
Amanda Capital Oy	0,88	346	346
Amer Sports Oy	0,20	1 353	2 503
Aspo Oy	0,46	854	1 011
Atria Yhtymä Oy	0,66	1 137	1 137
Cargotec Oy	0,26	3 509	5 464
Cramo Oy	0,26	981	1 517
Electrobit Group Oy	0,39	335	335
Elisa Oy	0,27	6 135	7 403
Finnair Oy	0,39	2 148	2 520
Fiskars Oy	0,37	3 521	5 199
Fortum Oy	0,23	34 781	45 060
HKScan Oy	0,23	809	809
Huhtamäki Oy	0,34	3 746	3 746
Ilkka-Yhtymä Oy	1,87	2 149	3 276
Kemira Oy	0,29	4 582	5 221
Kesko Oy	0,28	7 603	9 472
Kone Oy	0,28	11 744	26 208
Konecranes Oy	0,34	4 192	6 487
Lassila & Tikanoja Oy	0,31	1 329	1 768
Lemminkäinen Oy	0,81	3 720	4 160
Lännen Tehtaat Oy	2,45	2 713	2 713
Metso Oy	0,30	11 220	18 810
M-Real Oy	0,37	3 061	3 061
Neste Oil Oy	0,42	12 966	12 966
Nokia Oy	0,17	48 811	48 811
Nokian Renkaat Oy	0,15	2 905	5 360
Oriola-KD Oy	1,30	5 246	6 274
Orion Oy	0,47	8 722	10 896
Outokumpu Oy	0,22	5 477	5 477
Outotec Oy	0,37	4 400	7 861
PKC Group Oy	1,69	3 163	5 082

1 000 euroa

Osuus kaikista
osakkeista %

Kirjanpitoarvo
31.12.2010

Markkina-arvo
31.12.2010

Pohjola Pankki Oy	0,37	7 209	8 342
Pöyry Oy	0,42	2 288	2 288
Raisio Yhtymä Oy	0,76	1 955	2 810
Ramirent Oy	0,23	2 090	2 463
Rapala VMC Oy	0,99	2 158	2 675
Rautaruukki Oy	0,24	5 744	5 922
Sampo Oy	0,33	27 554	37 093
Sanoma Oy	0,42	10 469	11 111
Sponda Oy	0,18	1 682	1 940
SRV Group Oy	0,12	124	298
Stockmann Oy	0,54	10 190	10 881
Stora Enso Oy	0,33	19 722	19 722
Talentum Oy	1,29	1 129	1 129
Technopolis Oy	0,73	1 574	1 889
Teleste Oy	1,21	970	970
Tieto Oy	0,20	2 149	2 230
Tikkurila Oy	0,29	2 000	2 090
UPM-Kymmene Oy	0,32	21 728	21 728
Uponor Oy	0,39	3 611	3 958
Vahto Group Oy	0,43	121	121
Vacon Oy	0,75	3 058	4 485
Wärtsilä Oy	0,27	7 931	15 417
YIT Oy	0,41	5 827	9 791
Kotimaiset noteeratut osakkeet ja osuudet yhteensä		346 780	432 166

Ulkomaiset noteeratut osakkeet

A.P. Møller - Maersk A/S	0,015	1 661	2 236
ABB Ltd	0,006	1 536	2 198
Acergy SA	0,024	1 126	1 558
Ahold Koninklijke NV	0,011	1 314	1 314
Aker Solutions AS	0,011	298	382
Alfa Laval AB	0,017	493	1 106
Allianz AG	0,007	2 749	2 935
Assa Abloy AB	0,019	1 005	1 374
AstraZeneca PLC	0,004	1 934	2 070
Atlas Copco AB	0,037	2 928	5 868
Boliden AB	0,037	883	1 525
Carlsberg A/S	0,008	749	749
Celesio AG	0,039	1 206	1 228
Danisco A/S	0,021	494	684
Danske Bank A/S	0,006	771	863
db x-trackers - MSCI Emerging Market TRN Index ETF	0,024	10 590	11 200
DnB NOR ASA	0,012	1 633	1 972
DSV A/S	0,024	708	827
DTC A/S	0,011	715	715
E.ON AG	0,005	2 339	2 339
Electrolux AB	0,037	1 720	2 343
FLSmidth & Co A/S	0,038	910	1 428
Fred Olsen Energy ASA	0,015	266	331
Getinge AB	0,013	227	471
Hennes & Mauritz AB	0,023	6 558	8 245
Indexchange Investment AG - DAX fund	0,005	18 600	20 813
Investor AB	0,011	697	803
iShares FTSE 100 ETF	0,023	9 999	10 308
iShares MSCI Japan Index Fund	0,262	8 842	9 798

1 000 euroa

	Osuus kaikista osakkeista %	Kirjanpitoarvo 31.12.2010	Markkina-arvo 31.12.2010
Koninklijke KPN NV	0,008	1 310	1 310
LM Ericsson AB	0,023	5 516	5 927
Lundin Petroleum AB	0,013	191	373
Marine Harvest	0,013	323	356
Mobistar SA	0,043	1 184	1 261
Nestle SA	0,001	1 733	2 233
NKT Holding A/S	0,042	397	399
Nordea Bank AB	0,052	13 607	17 298
Norsk Hydro ASA	0,008	520	689
Novartis AG	0,003	2 524	2 944
Novo Nordisk A/S	0,007	1 566	2 954
Orkla ASA	0,025	1 778	1 854
Petroleum Geo-Services ASA	0,046	978	1 165
Renewable Energy Corp AS	0,010	210	228
Roche Holding AG	0,004	2 666	2 706
Royal Caribbean Cruises Ltd	0,007	265	531
Royal Dutch Shell PLC	0,003	2 535	3 017
Sandvik AB	0,025	2 957	4 314
Schibsted ASA	0,037	682	882
Seadrill Ltd	0,009	592	1 011
Seawell Ltd	0,022	218	240
Skandinaviska Enskilda Banken AB	0,023	2 023	3 129
Skanska AB	0,028	1 236	1 635
SKF AB	0,022	919	1 923
SPDR S&P 500 ETF Trust	0,006	36 244	39 997
SSAB Svenska Stal AB	0,010	254	315
Statoil ASA	0,006	3 116	3 465
Storebrand ASA	0,060	1 198	1 511
Swedbank AB	0,018	954	1 779
Svenska Cellulosa AB	0,018	1 236	1 303
Svenska Handelsbanken AB	0,020	2 405	2 876
TELE2 AB	0,009	537	623
Telefonica SA	0,001	797	814
Telenor ASA	0,009	1 430	1 823
TeliaSonera AB	0,076	16 486	20 267
Total SA	0,003	2 379	2 379
Unilever NV	0,005	1 914	2 074
Vodafone Group PLC	0,002	1 305	1 628
Volvo AB	0,034	3 672	6 609
Yara International ASA	0,012	1 246	1 514
Ulkomaiset noteeratut osakkeet yhteensä		204 054	245 040

1 000 euroa

	Kirjanpitoarvo 31.12.2010	Markkina-arvo 31.12.2010
Pääomarahastot		
Aboa Venture II Ky	97	97
Access Capital LP		1 399
Access Capital LP II A		2 607
Access Capital LP II B	1 162	1 162
Aloitusrahasto Vera Oy	500	500
Amanda III Eastern Private Equity Ky	4 922	5 137
Armada Mezzanine Fund III Ky	1 542	1 542
Auda Capital IV Co-Investment Fund LP	1 528	1 577
Auda Capital IV(Cayman)LP	4 257	4 575
Conor Technology Fund I Ky	603	603
European Fund Investments UK	907	907
Finnmezzanine III Ky	2 306	2 306
Finnmezzanine Rahasto II Ky	168	168
Finnventure Rahasto V Ky	151	978
GrowHow Rahasto I Ky	703	703
Helmet SME Ventures Ky	42	42
Industri Kapital 2000 Ltd	2 786	3 184
Industri Kapital 2007 Ltd	12 962	13 378
Intera Fund I Ky	3 251	4 340
Inveni Secondaries Fund I Ky	282	282
Inveni Secondaries Fund I Follow-on Ky	5	131
Inveni Secondaries Fund II Follow on Ky	299	299
Inveni Secondaries Fund III KY	244	244
Inveni Secondaries II Ky	1 070	1 070
Kasvurahastojen Rahasto Ky	290	290
Lapin Rahasto I Ky	28	28
Macquarie European Infrastructure Fund II	3 722	3 722
MB Equity Fund III	3 446	3 446
MB Equity Fund IV Ky	1 967	1 967
Mediatonic Fund I Ky	251	251
Metal Fund KY		56
Midinvest Fund I Ky		793
Midinvest Fund II Ky	620	620
Nordic Capital IV Ltd	68	111
Nordic Capital VII Ltd	12 050	12 050
Nordic Mezzanine Fund II LP	1 562	1 562
Nordic Mezzanine Fund III LP	1 509	1 509
Power Fund II Ky	1 702	1 702
Profita Fund I Ky	31	61
Profita Fund II Ky	304	342
Profita Fund III Ky	1 748	1 748
Promotion Capital I Ky	21	21
Promotion Equity I Ky	557	557
Selected Opportunities Fund Ky	10 500	13 325
Sentica Kasvurahasto II Ky	1 747	2 328
Sentica Terveysteknologia I Ky	535	535
Teknoventure rahasto II Ky	517	675
Teknoventure rahasto III Ky	614	614
Terveysrahasto Oy	2 131	2 741
Pääomarahastot yhteensä	85 711	98 288

Osakerahastot

Aberdeen Global - Asia Pacific Fund	24 905	37 136
Aberdeen Global - Asian Smaller Companies Fund	22 166	28 159
Aberdeen Global - Emerging Markets Equity Fund	47 523	54 355
Allianz RCM Europe Growth Fund, W	45 000	50 132
CapMan Public Market Fund FCP - SIF CA1	3 779	7 078

1 000 euroa

Kirjanpitoarvo
31.12.2010Markkina-arvo
31.12.2010

Danske Kestävä Arvo Osake Kasvu-osuus	5 074	6 220
East Capital China East Asia Fund	13 437	15 623
East Capital Lux - Russian Fund	10 623	10 623
Evli Greater Russia B Sijoitusrahasto	4 277	6 381
Fidelity Active Strategy - Europe Fund	31 475	39 204
Fidelity Active Strategy Sicav - Japan Fund	22 465	33 318
Fidelity European Dynamic Growth (ent. Mid Cap) Fund	19 269	23 617
Fidelity Funds - Emerging Asia Fund	34 276	37 411
FIM Sahara Sijoitusrahasto	10 000	10 431
FIM Varainhoito 100	10 337	10 811
Fondita European Small Cap B	3 532	4 598
Fondita Nordic Micro Cap B	22 366	32 063
FORTIS L FUND - China Equity Fund IC	4	5
Fourton Fokus Suomi A, rahasto	20 093	28 278
Fourton Hannibal rahasto	3 979	3 979
Fourton Odysseus rahasto	8 205	12 772
Fourton Stamina rahasto	8 662	12 785
GAM Star Plc - China Equity Fund	33 028	34 378
Handelsbanken Latinamerikafond	14 424	25 814
ICECAPITAL Africa Fund B	6 566	6 566
Nomura Funds Ireland - Japan Strategy Value Fund	20 010	21 673
Nuveen Global Investors Fund plc - Tradewinds Global All-Cap Fund	55 691	62 786
OP-Latinalainen Amerikka rahasto	15 000	16 801
PYN Populus erikoissijoitusrahasto	5 994	7 353
Seligson & Co Russian Prosperity Fund Euro	30 006	37 471
SP Maailma Osake B rahasto	11 600	14 669
T. Rowe Price -US Large Cap Growth Equity Fund	29 755	35 036
T. Rowe Price -US Large Cap Value Equity Fund	33 342	35 825
T. Rowe Price -US Smaller Companies Equity Fund	7 173	11 700
Taaleritehtaan Lydian Lion Equity Fund	5 000	5 336
UB Nordic	1 500	1 523
William Blair SICAV - Global Growth Fund, B	25 000	25 265
Osakerahastot yhteensä	665 537	807 175

Korkorahastot

Aktia Inflation Bond+ s. D	31 733	36 746
Alcentra European Loan Fund	10 000	10 260
Ares Enhanced Credit Opportunities Offshore Fund Ltd, Class A	7 900	7 900
BlackRock Global Funds - Local Emerging Markets Short Duration Bond Fund	10 000	10 460
BlueBay Emerging Market Select Bond Fund	35 093	39 241
BlueBay Investment Grade Bond Fund	100 000	111 346
BlueBay Structured Funds, Global Diversified Corporate Bond Fund	75 131	83 396
Evli European High Yield Bond Fund	20 042	20 992
Highland Restoration Capital Partners Offshore L.P. - Class	6 539	8 111
Investec Emerging Markets Debt Fund, I	35 001	35 314
Muzinich Funds - Americayield Fund	75 000	88 013
Nordea 1 European High Yield Bond Fund X	73 919	73 919
Nordea 1 US High Yield Bond Fund X	15 000	15 147

1 000 euroa

Kirjanpitoarvo
31.12.2010Markkina-arvo
31.12.2010

OCM European Credit Opportunities Fund (Cayman) Ltd	2 741	2 741
OCM Opportunities Fund VII	3 334	4 846
OCM Opportunities Fund VIIb	4 923	7 302
PIMCO Diversified Income Fund	55 000	55 183
Schroder International Selection Fund - Emerging Markets Debt Absolute Return Fund	30 000	30 204
Schroder International Selection Fund - Euro Corporate Bond	112 648	115 918
Stone Harbor Investment Funds Plc - Emerging Markets Debt Fund I	24 761	24 761
Stone Harbor Investment Funds Plc - Emerging Markets Local Currency Debt Fund I	25 000	25 392
Stone Harbor Investment Funds Plc - High Yield Bond Fund	35 000	40 843
T. Rowe Price -Global High Yield Bond Fund	15 000	15 073
Korkorahastot yhteensä	803 764	863 108

Kiinteistösijoitusrahastot

Archstone German Residential Fund	15 000	15 589
Avara Asunnot Oy, A-osake	18	29
Avara Asunnot Oy, E-osake	10 699	19 058
Aventum Aasia REIT Plus K	8 000	8 036
Capman Hotels RE I Ky	14 379	14 379
DOF Development Fund CV	65	105
EPI Russia I Ky	5 818	5 818
Exilion Real Estate I Ky	12 924	12 924
Henderson Central London Office	3 498	3 505
Icecapital European Property Fund	384	445
Icecapital Housing Fund I	10 450	10 450
ING Dutch Office Fund II NV	17 797	17 797
ING Property Fund Central and Eastern Europe	5 051	5 051
ProLogis European Properties Fund II	5 368	5 368
Sponda Fund I Ky	10 567	10 567
Tishman Speyer European Core Fund	6 804	6 804
Tishman Speyer European Strategic Office Fund Scots Feeder L.P.	5 028	5 028
UK Shopping Centre Feeder Fund	13 973	13 973
Kiinteistösijoitusrahastot yhteensä	145 822	154 925

Hedge Fund

Blue Mountain Credit Alternatives Fund Ltd. Q2 - Eligible	24 068	30 151
Bluebay Value Recovery Fund	4 570	4 622
Brevan Howard Fund Limited - Class E US	29 273	32 024
Canyon Value Realization Fund - Class B 03-08	15 771	21 345
Capula Global Relative Value Fund Ltd - Class C	24 466	37 405
Chestnut Fund Ltd	236	246
Cheyne Special Situations Fund Inc. Class E-2 Unrestricted	1 467	1 467
D.E.Shaw Oculus International Fund	16 144	25 089
Davidson Kempner International Ltd - class C	14 741	20 952
Deephaven Global Multi-Strategy (Market Neutral) Fund	882	892

1 000 euroa	Kirjanpitoarvo 31.12.2010	Markkina-arvo 31.12.2010
DKR Soundshore Oasis Fund Ltd. Class A - Sub Class U -Series 1	356	420
Drake Global Opportunities Fund, Series 1, Class C	369	369
Eton Park Overseas Fund Ltd class B1 new issue series	26 391	31 684
Farringdon Alpha One	15 000	21 028
Frontpoint Offshore Strategic Credit Fund Ltd	28 563	39 011
Glenview Capital Partners Ltd, Series AA/59	10 309	12 830
Goldentree Offshore Ltd Series C/12	13 185	19 636
GSO Special Situations Overseas Fund, class C-34A	32 111	35 741
Highbridge Capital Corporation Feeder Fund - Class C	3 244	4 726
Highland Crusader Fund II Ltd, Class D	661	668
Indus Asia Pacific Fund Ltd - Class A	14 749	18 522
King Street Capital Ltd, Class A series 1	15 305	21 923
Level Global Overseas Ltd class C sub-class 1 series 27	14 749	18 398
Marathon Overseas Liquidating Offshore Fund	341	341
Marathon Special Opportunity Fund Ltd. Class E7	22 564	23 875
OZ Overseas Fund II / E Prime Shares	15 716	21 465
Paulson Advantage Plus Ltd	33 120	41 833
Paulson Gold Fund Ltd	10 122	16 238
Pershing Square International, Ltd. USD, C class, 1 E	19 452	25 489
Polygon Global Opportunities Fund Class E	2 471	2 517
RAB Octane Fund Limited	274	290
RAB Special Situations Fund Limited - Class G	1 585	1 678
Samlyn Offshore Ltd - class As/65	14 749	22 301
SEB Alternative Investment - Institutional Portfolio	1 479	1 479
Shepherd Investments International Ltd Class AQ-B2	8 323	10 136
Shepherd Select Asset Fund Ltd.	115	131
Silver Point Capital Offshore Fund, Ltd. (Class D-272-H-272-20)	13 416	22 113
Taconic Opportunity O/S FD Class SP2 A/S 2NR	11 061	11 506
Tisbury Fund Ltd - Euro Class	181	181
TPG-AXON Partners (Offshore) Ltd. J/66	7 059	8 033
Treesdale Fixed Income Fund Ltd, Class B - Series 1	1 542	1 542
Vicis Capital Fund (International) - Class A - Series 114	8 076	8 099
Winton Futures Fund Ltd - Lead Series Class B	4 490	8 261
York Investment Limited Class C	14 546	20 174
Hedge Fund yhteensä	497 291	646 832
Takuuosuus		
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia	3 364	3 364
Muut sijoitukset yhteensä	2 798 100	3 305 197

Omistuksista eritelty kirjanpitoarvoltaan yli 1 000 euron omistukset.

1 000 euroa	Emoyhtiö 2010	Emoyhtiö 2009
VAKUUDET JA VASTUUSITOUKSET		
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Johdannaiskaupan vakuudeksi annetut pantit	9 490	1 590
Johdannaissopimuksista johtuvat vastuut		
Ei-suojaavat johdannaiset		
Korkojohdannaiset		
Optiosopimukset		
Ostetut optiot		
Kohde-etuuksien nimellisarvo	50 000	100 000
Sopimusten käypä arvo	320	255
Asetetut optiot		
Kohde-etuuksien nimellisarvo	100 000	100 000
Sopimusten käypä arvo	-140	45
Avoimet futuurisopimukset		
Myydyt futuurit		
Kohde-etuuksien nimellisarvo	130 000	105 200
Sopimusten käypä arvo	84	1 041
Koronvaihtosopimukset	100 000	
Sopimusten käypä arvo	-331	
Markkina-arvo ei sisällä tilikauden siirtyvää korkoa.		
Valuuttajohdannaiset		
Avoimet termiini- ja futuurisopimukset		
Kohde-etuuksien nimellisarvo	758 155	709 893
Sopimusten käypä arvo	-2 045	-9 317
Suljetut termiini- ja futuurisopimukset		
Kohde-etuuksien nimellisarvo	46 635	21 724
Sopimusten käypä arvo	-229	-373
Sijoitussitoumukset		
Pääomarahastot	100 230	100 108
Rahastosijoitukset	3 923	7 451
Kiinteistösijoitusrahastot	9 561	7 830
Leasing- ja vuokravastuu		
Leasing-vastuu alkaneella tilikaudella	15	28
Leasing-vastuu seuraavilla tilikausilla	4	6
Muut vastuusitoumukset		
Arvonlisäverolain 188 §:n mukainen vastuu verovelvollisuusryhmän alv-velasta	-5 449	-2 583
Uudisrakentamisesta ja kiinteistöjen perusparannuksista tehtyjen alv-vähennysten palautusvastuu	3 664	3 487

1 000 euroa	Emoyhtiö 2010	Emoyhtiö 2009
VAKUUTUSTEKNINEN VASTUUVELKA		
Vakuutusmaksuvastuu		
Vastaiset eläkkeet	3 248 480	3 291 904
Osittamaton lisävakuutusvastuu	218 669	140 817
Ositettu lisävakuutusvastuu	15 902	12 125
Osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu	58 586	-45 224
Vakuutusmaksuvastuu yhteensä	3 541 637	3 399 622
Korvausvastuu		
Alkaneet eläkkeet	2 397 971	2 132 428
Tasotusmäärä	261 042	236 597
Korvausvastuu yhteensä	2 659 013	2 369 025
Vakuutustekninen vastuuvelka yhteensä	6 200 650	5 768 646
TOIMINTAPÄÄOMA		
Oma pääoma ehdotetun voitonjaon vähentämisen jälkeen	33 904	32 672
Tilinpäätössiirtojen kertymä	154	104
Omaisuuksien käypien arvojen ja taseen kirjanpitoarvojen välinen arvostusero	734 216	509 402
Osittamaton lisävakuutusvastuu	218 669	140 817
Aktivoidut vakuutusten hankintamenot ja aineettomat hyödykkeet	-99	-167
Muut erät		
Tasausvastuusta toimintapääomaan rinnastettava osa	238 717	224 587
	1 225 559	907 416
Työeläkevakuutusyhtiölain 17 §:n toimintapääoman vähimmäismäärä	114 584	107 802
Runasvahinkoisten vuosien varalle vakuutustekniseen vastuuvelkaan sisältyvä tasotusmäärä	261 042	236 597
Työeläkevakuutusyhtiön 16 §:n mukainen toimintapääoma esitettynä siten, että siihen ei sisälly tasausvastuusta toimintapääomaan rinnastettavaa osaa	986 843	682 829
Työeläkevakuutusyhtiön toimintapääoman vähimmäismäärä esitettynä ilman lain 853/2008 mukaisia väliaikaisia alennuksia vuosille 2008–2010	301 260	229 303

1 000 euroa	Konserni 2010	Konserni 2009	Emoyhtiö 2010	Emoyhtiö 2009
OMA PÄÄOMA				
Takuupääoma	1 682	1 682	1 682	1 682
Pohjarahasto	3 364	3 364	3 364	3 364
Rakennusrahasto	86	31		
Arvonkorotusrahasto	84	84		
Lainanlyhennysrahasto	233	233		
Vapaat rahastot	26 455	24 855	26 455	24 855
Siirto edellisen vuoden voitoista	875	1 600	875	1 600
Edellisten tilikausien voitto/tappio	-16 058	-19 361	1 172	1 830
Käytetty tilikauden aikana	-950	-1 610	-950	-1 610
Tilikauden tulos	5 972	4 912	1 306	952
Oma pääoma yhteensä	21 741	15 789	33 904	32 672
Oman pääoman jakautuminen ehdotetun voitonjaon jälkeen				
Takuusuuden omistajien osuus:				
Takuupääoma	1 682	1 682	1 682	1 682
Ehdotettu voitonjako takuupääoman omistajille				
Vakuutuksenottajien osuus ehdotetun voitonjaon jälkeen	20 059	14 107	32 222	30 990
Yhteensä	21 741	15 789	33 904	32 672
Voitonjakokelpoiset varat, emoyhtiö				
Tilikauden voitto/tappio			1 306	952
Muu vapaa oma pääoma				
Vapaat rahastot			27 330	26 455
Kertyneet voittovarot			222	220
Voitonjakokelpoiset varat yhteensä			28 858	27 626

Takuupääoma	Lukumäärä	Nimellisarvo	Kirjanpitoarvo
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia	10	1 682	1 682

Tuloksen käsittely

Hallitus esittää, että tilikauden voitosta 1 306 492,23 euroa

käyttörahaan siirretään	1 275 000,00 euroa
hallituksen käyttövaroihin siirretään	25 000,00 euroa
voitto- ja tappiotilille jätetään	6 492,23 euroa

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan prosessia, jonka avulla pyritään varmistamaan asetettujen päämäärien ja tavoitteiden saavuttaminen, voimavarojen taloudellinen ja tehokas käyttö, toimintaan liittyvien riskien riittävä hallinta, taloudellisen ja muun johtamisinformaation luotettavuus ja oikeellisuus, lakien, määräysten ja ohjeiden noudattaminen sekä hallintoelinten päätösten, sisäisten suunnitelmien, sääntöjen ja menettelytapojen noudattaminen.

Riskienhallinnalla tarkoitetaan liiketoiminnasta aiheutuvien ja siihen olennaisesti liittyvien riskien tunnistamista, arviointia, rajoittamista ja valvontaa. Hallitus hyväksyy kaikki merkittävät riskien hallintaa koskevat periaatteet. Kaikki merkittävät sisäiset ja ulkoiset riskit pyritään tunnistamaan, jotta niihin voidaan reagoida asianmukaisesti ja ajoissa. Riskien tunnistaminen pyritään tekemään niin kattavasti, että kaikki asetettujen tavoitteiden saavuttamiseen olennaisesti vaikuttavat riskit ovat kohtuudella tunnistettavissa. Riskien vaikutusten merkittävyyttä ja toteutumisen todennäköisyyttä arvioidaan, jotta niiden hallitsemiseksi voidaan kehittää asianmukaiset toimintaperiaatteet ja menettelyt. Lisäksi hallituksen on riittävässä määrin varmistuttava siitä, että Eläke-Fennialla on riskienvalvontatoiminto, joka on riippumaton riskiä ottavasta toiminnasta.

Hallituksella on kokonaisvastuu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä sisäisen valvonnan tilan vuotuisesta arvioinnista. Hallitus hyväksyy vuosittain Eläke-Fennian koko toiminnan kattavan riskienhallintasuunnitelman, joka yhtiössä on jaettu kahteen osaan: sijoitussuunnitelman yhteydessä hyväksyttävään sijoitustoiminnan riskienhallintasuunnitelmaan ja muun toiminnan kattavaan riskienhallintasuunnitelmaan. Hallituksen apuna toimii tarkastusvaliokunta, jonka tehtävänä on muun muassa yhtiön taloudellisen tilanteen, taloudellisen raportoinnin, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan riittävyyden ja asianmukaisuuden seuranta sekä sisäisen tarkastuksen suunnitelmien ja raportoinnin käsittely.

Toimitusjohtaja on vastuussa riskienhallinnan organisoinnista ja ohjauksesta sekä yhtiön hallitukselle hyväksyttäväksi laadittavan, yhtiön keskeisiä (pois lukien sijoitusriskit) riskejä koskevan riskienhallintasuunnitelman sisällöstä. Hänen tukenaan näissä tehtävissä on johtoryhmä. Sijoituslinja ja controller-toiminto valmistelevat sijoitustoiminnan riskienhallintasuunnitelman edelleen hallitukselle hyväksyttäväksi. Tässä toimitusjohtajan tukena on sijoituskomitea.

Eläke-Fennian riskienhallintasuunnitelmassa käsitellään vakuutustoiminnan ja sijoitustoiminnan strategisia tavoitteita ja niihin liittyviä riskejä, määritellään yhtiön riskinkantokyky ja riskinottohalukkuus. Suunnitelmassa käsitellään myös vakuutusteknisiä riskejä, markkinaosuu-teen ja liikekulujen kehitykseen liittyviä riskejä, operatiivisia riskejä sekä ulkoisia uhkatekijöitä. Vakuutustoimintaan liittyviä strategisia tavoitteita on asetettu markkinaosuudelle, tehokkuudelle ja henkilöstölle. Sijoitustoiminnan strategiset tavoitteet ja myös riskit liittyvät vakavaraisuuteen ja tuottoon.

Sijoitussuunnitelman yhteydessä on hyväksytty yksityiskohtaisempi sijoitustoiminnan riskienhallintasuunnitelma. Sijoitussuunnitelmassa on vahvistettu sijoittamista koskevat kaupankäyntilimiitit ja rajoitteet sekä päätöksentekovaltuudet. Sijoitustoiminnan riskienhallintasuunnitelma sisältää sijoitustoiminnan keskeisten riskien (strategiset riskit, osake-, korko-, valuutta- ja luottoriskit, vaihtoehtoisten sijoitusten ja kiinteistösijoitusten riskit sekä operatiiviset riskit) ja niiden hallinnan kuvaukset.

Kukin linja ja yksikkö laatii lisäksi oman riskienhallintasuunnitelman operatiivisesta toiminnastaan. Sijoitustoiminnan riskienhallintasuunnitelma on samalla sijoituslinjan operatiivisen toiminnan riskienhallintasuunnitelma. Riskienhallintasuunnitelmat pohjautuvat menettelyyn, jossa toimintaan liittyvät riskit tunnistetaan, niiden vaikutus arvioidaan, riskien hallinnointikeinot määritellään ja sovitaan valvontakeinot toimenpiteiden seuraamiseksi.

Riskienhallintaprosessi on integroitu toiminnan suunnitteluun ja prosessin keskeisenä tehtävänä on varmistaa yhtiön strategisten tavoitteiden ja muiden tärkeiden toimintaan liittyvien tehtävien toteutuminen. Hallitus saa vuosittain riskejä ottavista tahoista riippumattoman riskienhallintayksikön laatiman selvityksen riskienhallintasuunnitelman mukaisten toimenpiteiden etenemisestä. Hallitus arvioi vuosittain yhtiön sisäisen tarkastuksen laatiman selvityksen perusteella, onko sisäinen valvonta asianmukaisesti järjestetty. Hallituksen on tarvittaessa ryhdyttävä korjaaviin toimenpiteisiin.

Eläke-Fennian hallintoa hoitavat:

- Johtoryhmä, jonka tehtävänä on tukea toimitusjohtajaa yhtiön ohjaamisessa.
- Sijoituskomitea, jonka tehtävänä on tukea toimitusjohtajaa sijoituspäätöksiä tehtäessä. Sijoituskomitean ohessa toimii myös sen työvaliokunta.
- Operatiivinen johtoryhmä, joka ohjaa operatiivista toimintaa.

Eläke-Fenniaan on organisoitu riskienhallintaa varten:

- Controller-toiminto, jonka tehtäviin kuuluvat sijoitusriskin ja yhtiön tuloksen seuranta.
- Riskienvalvontatoiminto, joka on riippumaton riskiä ottavasta toiminnosta. Riippumattonta riskienvalvontaa ei ole organisoitu omaksi yksiköksi, vaan sitä suoritetaan eri toiminnoissa, muun muassa controller-toiminnossa, talousjohdossa, vakuutustekniikassa sekä aktuaaritoimi- ja riskienhallintayksikössä.
- Sisäinen tarkastus, joka on osa sisäisen valvonnan järjestelmää. Sisäinen tarkastus on organisaatioasemaltaan sellainen, että se varmistaa riippumattoman ja objektiivisen tarkastuksen. Sisäisellä tarkastuksella on oma toimintasuunnitelma.
- Hankehallinta, jonka tehtävänä on muun muassa seurata kehityshankkeisiin liittyviä riskejä.
- Turvallisuusryhmä, jonka tehtävänä on kehittää kokonaisturvallisuuden eri osa-alueita ja valvoa sovittujen tehtävien toimeenpanoa.
- Lakiasiat-toiminnon kautta on organisoitu compliance-toimintaa.
- Vakuutusmatemaatikko, jonka tehtävänä yhtiön sisällä on huolehtia muun muassa vakuutusmatemaattisten menetelmien asianmukaisuudesta.

Johtoryhmän jäsenten vastuulla on valvoa omien toimintojensa osalta sitä, että sisäinen valvonta toteutuu ja riskienhallintaprosessit ovat asianmukaiset. Useampia linjoja ja yksiköjä koskettaviin prosesseihin on perustettu prosessiryhmiä, jotka tukevat linjojen ja yksiköiden ylittävää operatiivista toimintaa.

Riskinkantokyky ja riskinottohalukkuus

Toimintapääoman avulla varaudutaan sijoitustoiminnan riskeihin. Toimintapääoman tulee olla niin suuri, että sillä voidaan riittävällä todennäköisyydellä peittää vastuuvelan katteena olevien omaisuuserien arvojen ja tuottojen odotettavissa olevat vaihtelut. Toimintapääoman tarve riippuu suoraan sijoitusomaisuuden riskipitoisuudesta. Eläke-Fennian toimintapääoma lisättynä toimintapääomaan rinnastettavalla määrällä oli vuoden 2010 lopussa 1 226 miljoonaa euroa. Toimintapääoma ilman rinnastettavaa määrää oli 987 miljoonaa euroa. Toimintapääoma kasvoi vuoden 2010 aikana 318 miljoonaa euroa ollen turvavalla tasolla.

Yhtiön kokonaisriskiaseman ja riskinkantokyvyn arvioinnissa sijoitustoiminnan osalta keskeisimmät tunnusluvut ovat toimintapääoman määrä suhteessa vastuuvelkaan (vakavaraisuusaste) ja toimintapääoman määrä suhteessa säännösten mukaiseen vakavaraisuusrajaan (vakavaraisuusasema). Hallitus on vahvistanut yhtiön sijoitustoiminnan riskinottohalukkuuden asettamalla yhtiön sijoitustoiminnan harjoittamiselle ensisijaiset ja toissijaiset tavoitteet. Toimitusjohtaja määrittää tarkemmin kullakin hetkellä tavoiteltavan vakavaraisuusaseman. Sijoitustoiminnasta riippumaton controller-toiminto raportoi yhtiön kokonaisriskiasemasta ja riskinkantokyvystä hallitukselle ja toimivalle johdolle.

Vuoden 2008 lopulla eläkelaitosten sijoitustoimintaa ja vakavaraisuutta koskevia säännöksiä muutettiin väliaikaisesti kansainvälisen rahoitusmarkkinakriisin johdosta lailla (853/2008). Laki hyväksyttiin määräaikaisena päättymään 31.12.2010. Lakia jatkettiin kesällä 2010 muutoin muuttamattomana päättymään 31.12.2012. Lain voimassaoloaikana vastuuvelkaan sisältyvää tasausvastuuta rinnastetaan (ns. EMU-rinnastus) tilapäisesti toimintapääomaan. Lisäksi eläkelaitosten toimintapääoman vähimmäismäärää alennettiin, ja se tehtiin riippumattomaksi eläkelaitoksen sijoitusjakaumasta.

Vakuutusliikkeeseen liittyviin riskeihin on varauduttu vastuuvelkaan sisältyvillä tasoitus- ja tasausvastuulla. Tasoitusvastuu puskuu yhtiökohtaisia vakuutusteknisiä riskejä ja tasausvastuu järjestelmän yhteisellä vastuulla oleviin eläkkeisiin ja niiden rahoitukseen liittyviä epävarmuustekijöitä. Tasausvastuulla on järjestelmäkohtainen alaraja, mutta yhtiökohtaisesti sillä ei ole alarajaa. Tasoitusvastuulla on yhtiökohtainen ala- ja yläraja. Yhtiöllä oli vuoden 2010 lopussa tasoitusvastuuta noin 261 miljoonaa euroa. Tasoitusvastuun määrä on turvaava.

Sijoitustoimintaan liittyvät riskit ja niiden hallinta

Sijoitusstrategian valintaa säätelevät muun muassa markkinoiden omaisuuslajikohtaiset tuotto-odotukset ja korrelaatiot, yhtiön toimintapääoman määrä, vakavarai-

suusasema, kateasema sekä vastuulle edellytetty korkovaade. Optimaaliseen tuotto-riskisuhteeseen pyritään pääsemään monipuolisella hajautuksella sekä omaisuuslajien välillä että sisällä.

Omaisuuslajikohtaisia riskejä hallitaan seuraamalla yli- ja alipainoja omaisuuslajin sisäistä hajautusta kuvastavaan vertailuindeksiin nähden. Osa osakkeiden hintariskistä on siirretty järjestelmän vastuulle. Tätä varten on perustettu puskuri, osaketuottosidonnainen lisävakutusvastuu, joka puskuroi osakeriskiä määrällä, joka on 10 prosenttia vastuuvälästä. Osaketuottosidonnainen lisävakutusvastuu voi olla suurimmillaan 5 prosenttia vastuuvälästä ja pienimmillään -10 prosenttia vastuuvälästä.

Osakesijoitusten hintariskiä hallitaan hajauttamalla sijoituksia maantieteellisesti, toimialoittain, yrityksittäin, eri sijoitustyypleihin ja rahastoihin. Korkoriskiä hallitaan seuraamalla ja muuttamalla sijoitusten duraatiota. Luottoriskiä hallitaan hajauttamalla sijoituksia eri toimialoille ja luottoluokkiin sekä maantieteellisesti. Vastapuoliriskiä hallitaan joukkovelkakirjalainojen osalta rajoittamalla sekä yksittäisiä sijoituksia luottoluokittain että yhteenlaskettuna tietyn luottoluokan osuutta joukkolainasalkusta. Likviditeettiriskiä hallitaan siten, että rahamarkkinasalkku on riittävän suuri ja että myös muiden omaisuuslajien sijoituksista riittävä osa on likvideissa kohteissa. Suoralta valuuttariskiltä pääasiassa suojaudutaan ja riskiä hallinnoidaan seuraamalla valuuttaposiitiota ja suojausastetta omaisuuslajeittain ja valuutoittain. Yritysrahoituksen lainoihin liittyen tehdään yritysanalyysijä, asiakasseurantaa ja lainojen vakuusseurantaa. Kiinteistösisijoituksissa kiinnitetään huomiota maantieteelliseen jakaumaan, vuokratulojen toimialajakaumaan, hankintojen ajoitukseen sekä käyttötyyppijakaumaan. Omaisuuslajikohtaisia riskejä hallinnoidaan myös johdannaisia käyttämällä. Vakioitujen johdannaisten vastapuoliriskiä hallinnoidaan nimirajoitteiden kautta. Vakioimattomien johdannaissopimusten vastapuoliriskiä hallinnoidaan käyttämällä ISDA:n hyväksymiä standardisopimuksia. Yksittäisiä riskikeskittymiä rajoittaa kate- ja vakavaraisuuslaki.

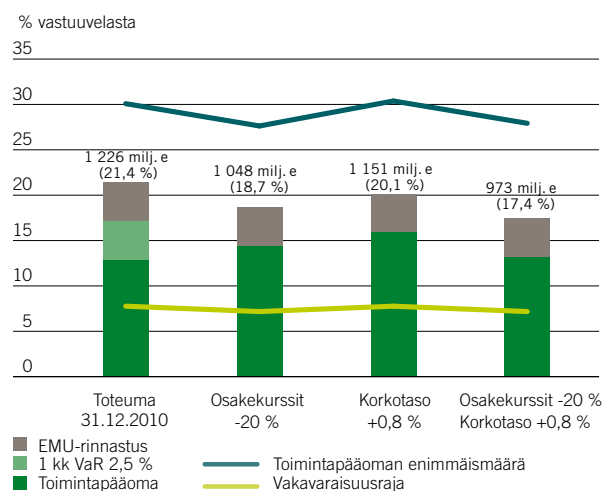
Yhtiön vakuutusmatemaatikko on tehnyt riskienhallintaa ja sijoitustoiminnan järjestämistä varten yhtiön hallitukselle selvityksen vastuuvälän luonteen ja tuottovaateen sekä vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden ylläpidon asettamista vaatimuksista. Sijoitussuunnitelmaan on liitetty yhtiön vakuutusmatemaatikon lausunto siitä, täyttääkö yhtiön sijoitussuunnitelma vastuuvälän luonteen asettamat vaatimukset yhtiön sijoitustoiminnalle. Controller-toiminnossa on laadittu sijoitussuunnitelmaa ja sijoitustoiminnan riskienhallintasuunnitelmaa ja niiden puolivuositista päivittämistä varten hallitukselle myös arvio sijoituksiin sisältyvistä riskeistä ja yhtiön riskinkantokyvystä lyhyellä ja pitkällä tähtäyksellä.

Allokaatiopäätösten teossa sekä yhtiön kokonaisriskiaseman seurannassa ja arvioinnissa käytetään vakavaraisuusaseman ja -asteen lisäksi Value at Risk (VaR) -lukua laskettuna sekä koko sijoitusomaisuudesta että huomioimalla työeläkejärjestelmän vastuulla oleva osakeriskin osuus. Lisäksi tehdään sijoitussalkun optimointia ja stressitestejä yhtiön vakavaraisuudelle. Controller-toiminto raportoi omaisuuslajikohtaisista riskeistä ja tuotoista, mukaan lukien johdannaiset, kuukausittain hallitukselle ja viikoittain salkunhoitajille ja sijoituskomitean jäsenille. Toteutuneiden tuottojen kehittymistä tuottovaateeseen verrattuna seurataan viikoittain. Sijoitusyksikössä riskien ja tuottojen kehittymistä seurataan päivittäin. Lisäksi controller-toiminto raportoi päivittäin johdannaispositiot ja tiettyjä riskilukuja salkunhoitajille.

Stressitesteissä arvioidaan, miten muutos osakekurssissa tai korkotasossa vaikuttaisi yhtiön vakavaraisuuteen. Stressitestilaskelmien tulokset ajankohdalla 31.12.2010 on koottu oheiseen kaavioon. Lisäksi kaaviossa on esitetty samalta ajankohdalla VaR, jota suuremman tappion todennäköisyys on 2,5 prosenttia kuukaudessa.

Johdannaisia käytetään omaisuuden suojaamisen lisäksi myös allokaatiomuutosten tekemiseen. Hallituksen hyväksymissä johdannaisten käytön periaatteissa on kuvattu omaisuuslajeittain ne johdannaisyydit ja johdannaisstrategiat, joita voidaan käyttää. Johdannaisten vaikutus käy ilmi johdolle ja hallitukselle raportoiduista tuotto- ja riskiluvuista ja riskikorjatuista omaisuusjakaumista. Myös tehdyistä johdannaissopimuksista raportoidaan säännöllisesti. Yhtiön hallitukselle annetaan vuosittain selvitys johdannaissopimusten käytön perusteiden soveltamisen kokonaisvaikutuksesta vakavaraisuusrajaan.

Stressitesti ja VaR (1 kk, 2,5 %)

Sijoitusten riskijakauma ja riskiluvut 2010

	Markkina-arvo milj. e	Riskijakauma milj. e	Tuotto %	Volatiliteetti %
Korkosijoitukset	3 627,3	3 627,3	5,0	
Lainasaamiset	453,6	453,6	3,4	
Joukkolainat	2 585,1	2 333,5		2,5
OECD/ETA-julkisyhteisöjen joukkovelkakirjalainat	1 208,0	956,5	4,9	
Muiden yhteisöjen joukkovelkakirjalainat	1 377,1	1 377,1	6,8	
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset	588,6	840,2	1,0	
Osakesijoitukset	1 686,9	1 686,9	22,5	
Noteeratut osakkeet	1 488,7	1 488,7	24,8	17,0
Pääomasijoitukset	98,3	98,3	7,0	
Noteeraamattomat osakesijoitukset	99,9	99,9	5,2	
Kiinteistösijoitukset	799,4	799,4	8,2	
Suorat kiinteistösijoitukset	653,0	653,0	7,1	
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitusyritykset	146,5	146,5	14,0	
Muut sijoitukset	648,3	648,3	9,4	
Hedge-rahastosijoitukset	648,3	648,3	9,4	3,5
Sijoitukset yhteensä	6 761,9	6 761,9	10,0	2,8

Markkina-arvo sisältää kertyneet korot.

Riskijakauma = riskin mukaan laskettu (johdannaisilla oikaistu).

Tuotto = aika- ja rahapainotteisella kaavalla laskettu tuotto sitoutuneelle pääomalle (mukautettu Dietz).

Volatiliteetti = kahden vuoden kuukausituotoista laskettu annualisoitu keskihajonta.

Joukkolainojen modifioitu duraatio on 3,5 vuotta.

Allaolevaan kuvaan on piirretty noteerattujen osakkeiden, hedge-rahastojen, joukkolainojen ja kokonaistuoton volatiliteetit toteutuneista tuotoista. Aikasarja alkaa vuoden 2005 alusta ja päättyy vuoden 2010 loppuun. Laskennassa on käytetty niin sanottua eksponentiaalisen tasauksen menetelmää, jossa viimeisimmät havainnot saavat suuremman painon kuin vanhemmat.

Sijoituspäätökset valmistellaan ja toteutetaan sijoituslinjassa. Sijoitusomaisuuden markkina-arvostaminen ja operatiivista toimintaa tukeva raportointi, virallinen tuotto-,

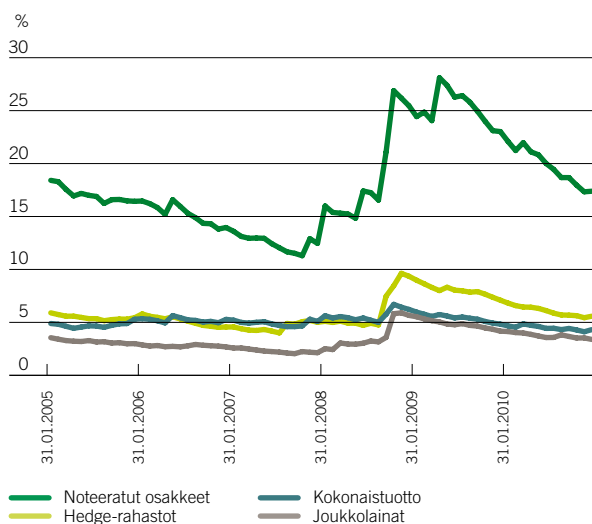
vakavaraisuus-, ja kate- ja vakavaraisuuslain uudistaminen, jonka ensimmäisen vaiheen uudistukset tulisivat voimaan 31.3.2011. Uudessa vakavaraisuuskehikossa otettaisiin huomioon euromääräisten joukkolainojen luottoluokitus. Lisäksi korrelaatorakenne ja tietyt volatiliteetti- ja tuotto-odotusparametrit muuttuisivat. Jatkossa kaikkien alaluokkien välillä olisi erikseen määrätty korrelaatiot.

Sosiaali- ja terveysministeriössä on valmisteilla niin sanotun kate- ja vakavaraisuuslain uudistaminen, jonka ensimmäisen vaiheen uudistukset tulisivat voimaan 31.3.2011. Uudessa vakavaraisuuskehikossa otettaisiin huomioon euromääräisten joukkolainojen luottoluokitus. Lisäksi korrelaatorakenne ja tietyt volatiliteetti- ja tuotto-odotusparametrit muuttuisivat. Jatkossa kaikkien alaluokkien välillä olisi erikseen määrätty korrelaatiot.

Vakuuttamiseen liittyvät riskit ja niiden hallinta

Keskeiset vakuuttamiseen liittyvät riskit syntyvät vakuutusmaksua määrittäessä käytettyjen ennusteiden poikkeamisesta toteumamenosta erityisesti uusien myönnettävien eläkkeiden ja muiden vastaavien kulujen osalta.

Volatiliteetit toteutuneista tuotoista 2005–2010

Vastuuvélkaperusteita määrättäessä vakuuttamiseen liittyvät keskeiset riskit syntyvät käytettyihin ennusteisiin nähden erilaisesta toteutuvasta eläkkeiden kestosta pitkällä aikavälillä. Turvaamisvaatimukset täyttävät maksu- ja vastuuvélkaperusteet ovat kaikille työeläkeyhtiöille samat, ja ne vahvistaa sosiaali- ja terveysministeriö. Yhteisiin perusteisiin liittyy riski siitä, että yksittäisen yhtiön tulos voi periaatteessa olla systemaattisesti muita yhtiöitä huonompi esimerkiksi yhtiön vakuutettujen yritysten toimialajakauman muista yhtiöistä poikkeavan kannanrakenteen vuoksi. Vakuutuslkan rakenne voi myös johtaa yhteisen maksun hoitokustannusosan osalta vastaavanlaiseen tilanteeseen.

Työeläkeyhtiöt valmistelevat ja hakevat yhdessä vakuutusmaksun, vastuuvélkan ja tuottovaatimuksen perusteet. Eläke-Fennia osallistuu laskuperusteiden valmisteluun vakuutusmatemaatikon johdolla yhdessä vakuutusteknisen toiminnon kanssa. Työeläkelaitosten yhteistyö on säädetty pakolliseksi.

Vakuutustekniset vastuut

31.12.2009	
Vakuutusmaksuvastuu	
TyEL-vakuutus	3 167,5
TEL-lisäeläkevakuutus	30,8
Lisävakuutusvastuu	153,0
Osaketuottosidonnainen	-45,2
Yhteensä	3 306,1
YEL-perusvakuutus	13,2
YEL-lisäeläkevakuutus	2,4
Yhteensä	15,6
Vakuutusmaksuvastuu yhteensä	3 321,7

Korvausvastuu	
TyEL-vakuutus	
Alkaneet eläkkeet	2 164,2
Tasotusvastuu	236,2
Yhteensä	2 400,3
TEL-lisäeläkevakuutus	
Alkaneet eläkkeet	45,2
Tasotusvastuu	5,5
Yhteensä	50,7
TEL yhteensä	2 451,0
YEL-perusvakuutus	3,0
YEL-lisäeläkevakuutus	3,8
YEL yhteensä	6,8
Korvausvastuu yhteensä	2 457,8

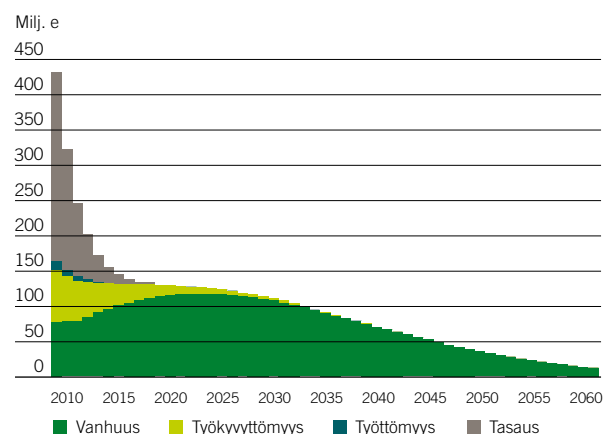
Laissa on säädetty myös yhteisestä tuottovaatimuksesta, joka määräytyy alan keskimääräisen toimintapääomatason mukaan ja myös osin keskimääräisen osaketuoton mukaan. Yhtiön toimintapääoman tasoa suhteessa järjestelmän keskiarvoon on seurattava tarkoin, sillä pidempiaikainen oleellinen poikkeama alaspäin alan keskiarvosta voi muodostua riskiksi. Eläkelaitoksilla on keskinäinen yhteisvastuu konkurssiin menneen eläkelaitoksen eläkkeistä. Myös toimintapääoman määrää säädösten mukaisesti vähimmäismääriin on seurattava tarkoin.

Vakuutusliikkeen tuloksen heilahteluihin on varauduttu vastuuvélkaan sisältyvällä tasotusvastuulla. Tasotusvastuun työkyvyttömyyssosaan kertyneitä positiivisia tuloksia on käytetty TyEL (TEL)-maksun alentamiseen jo vuodesta 2002 alkaen. Alennukset päättyivät vuonna 2011. Työhyvinvoinnin asiantuntijatuon tarjoamien työkykyä edistävien ja työkyvyttömyysmenoja pienentävien ratkaisujen avulla pyritään vaikuttamaan eläkemenuon.

Eläke-Fennian vuoden 2010 tilinpäätösastuiden pohjana oleva vastuuvélka 31.12.2009 jakautui vakuutusmaksu- ja korvausvastuuseen sekä vakuutuslajelle alla esitetyn mukaisesti. Tasotusvastuun määrä 31.12.2009 oli 242 miljoonaa euroa ja sen alaraja noin 67 miljoonaa euroa ja yläaraja 405 miljoonaa euroa. Oheisessa kaaviossa on myös kuvattu TyEL-perusvakuutuksen vastuuvélkan ajallista purkautumista maksettaviksi eläkkeiksi.

Yhtiöillä ei ole vastuuvélantamahdollisuutta. Eläke-Fennia välttää aktiivisessa vakuutushankinnassaan yrityksiä, joilla on ollut häiriöitä maksuliikenteessään. Luottotappioiden määrään pystytään myös vaikuttamaan tehokkaalla perinnällä ja maksuhäiriöiden seurannalla. Koska eläketurvan tulee olla taattu kaikissa tilanteissa, sisältyy tasotusvastuuseen osa, jolla yhtiö varautuu myös saamatta jääviin maksuihin.

TyEL-vastuuvélkan (31.12.2009) purkautuminen eläkkeiksi

Yhtiön liikekuluja varten peritään TyEL- ja YEL-maksumuutoksissa hoitomaksua, jolla katetaan liikekulut. Hoitomaksuksi luetaan myös työkyvyttömyysratkaisujen kappalemäärästä riippuva vakuutusmaksun osuus. Jos hoitomaksu ei riittäisi kaikkiin liikekuluihin, osa kuluista jouduttaisiin kattamaan sijoitustoiminnan tuotoilla. Jos näin tapahtuisi, yhtiön tulos heikkenisi.

Yhtiön internet-sivuilla on tarkemmin kuvattu vakuuttamiseen liittyviä riskejä ja niiden hallintaa.

Vakuutusten hankintaan ja hoitamiseen liittyvät riskit ja niiden hallinta

Asiakaskantaan liittyviä keskeisiä riskejä ovat markkina-, asiakas- ja kumppaniriskit. Toteutuessaan negatiivisina riskit vaikuttavat heikentävästi kasvutavoitteisiin ja markkinaosuuteen.

Markkina- ja toimintaympäristömuutoksiin varaudutaan sekä markkinointitoimenpitein että teknisiä valmiuksia kehittämällä. Teknisillä valmiuksilla pyritään helpottamaan vakuutusten myyntiä ja hoitoa. Yhteistyötä kumppaneiden kanssa vahvistetaan edelleen varmistamalla kaikkien kannalta oikeat painotukset eri asiakas-segmentteihin. Asiakasrajapinnassa toimintaa on vahvistettu asiakassegmenttikohtaisilla toimenpiteillä ja palvelumalleilla.

Eläke-Fenniassa on oma kehitysohjelma keskeisten strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Kehityskohteet on yksilöity erillisiksi hankkeiksi, joissa noudatetaan hankkeiden ohjausmenettelyä. Hankeohjelma on laadittu siten, että sitä voidaan tarvittaessa sopeuttaa käytössä oleviin resursseihin. Yhtiön liiketoiminnasta vastaavat johtajat on sitoutettu kiinteästi kehityshankkeiden ohjaukseen.

Liiketoimintaan liittyvien operatiivisten riskien hallinta

Liiketoimintaan liittyvät operatiiviset riskit on tunnistettu riskienhallintasuunnitelmien laatimisen yhteydessä ja niiden hallinnointitoimenpiteet on kirjattu linjojen riskienhallintasuunnitelmiin. Keskeisimmät operatiiviset riskit liittyvät muun muassa henkilöriskeihin, järjestelmä- ja prosessiriskeihin sekä juridisiin riskeihin.

Johtoryhmän jäsenet vastaavat oman vastualueensa riskienhallintasuunnitelmien laatimisesta ja suunnitelmien perusteena olevista riskien tunnistus-, arviointi- ja hallintatoimenpiteistä. Toimien edistymistä seurataan säännön-

mukaisesti vuoden aikana ja suunnitelmien toteutumisesta raportoidaan riskienhallintayksikköön.

Operatiivisia riskejä hallinnoidaan muun muassa eriyttämällä toimintoja ja toimenkuvia siten, että ehkäistään vaarallisten työyhdistelmien syntyminen. Käyttövaltuushallintaa on kehitetty siten, että kullakin henkilöllä on ajantasaiset, tehtävien hoitoon tarvittavat oikeudet. Vaarallisen työyhdistelmän sallivia oikeuksia pystytään seuraamaan niiden tultua määritellyiksi järjestelmään. Esimiehet tarkastavat alaistensa oikeudet puolivuositain.

Henkilöriskien osalta on mahdollisuuksien mukaan kehitetty toimiva varamiesjärjestelmä. Prosessiriskejä hallinnoidaan muun muassa ylläpitämällä työohjeita ja prosessikuvauksia ja pitämällä säännöllisiä palavereja prosessiin osallistuvien kesken. Erityisesti kiinnitetään huomiota prosessien sujuvuuteen läpi organisaation. Ohjausmallia pyritään jatkuvasti kehittämään. Osaamisen kehittämiseen ja toiminnan jatkuvuuden turvaamiseen on kiinnitetty huomiota sekä linjojen sisäisillä toimenpiteillä että yhtiön HR-toiminnon kehityshankkeilla. Työkykyä ylläpitävät toimenpiteet tarkistetaan vuosittain työsuojelun ja työhyvinvoinnin toimintasuunnitelman mukaisesti. Tavoitteiden saavuttamisen tukena ovat palkitsemisjärjestelmät.

Juridisia riskejä hallitaan osana yhtiön compliance-toimintamallia. Compliance-toimintamallin mukaisesti yhtiön liiketoimintaprosesseihin ja tukiyksiköihin on nimetty compliance-vastuuhenkilöt. Nämä henkilöt valvovat ja raportoivat liiketoimintaprosesseista vastaaville ja yhtiön ylimmälle johdolle poikkeamista, joita havaitaan juridisten riskien osalta (sisältäen mm. ulkoisen sääntelyn ja sisäisten menettelytapaohjeiden noudattamisen ja sopimusriskit). Yhtiön Lakiasiat-yksikkö osallistuu keskeisesti compliance-toimintamallin koordinointiin ja valvontaan. Tarvittaessa yhtiö käyttää ulkoisia asiantuntijapalveluita juridisten riskien hallintaan ja selvittämiseen silloin, kun tehtävä edellyttää erityisasiantuntemusta.

Ulkoistetut toiminnot

Koska yhtiön omat henkilöresurssit ovat niukat, eikä nopeasti kehittyvän ympäristön aiheuttamiin jatkuviin osaamisvaatimusten muutoksiin ole mahdollista varautua omalla henkilöstöllä, osia peruspalveluiden tuottamisesta on ulkoistettu. Tällaisia toimintoja ovat muun muassa käyttökeskuspalvelut (Tieto), systeemyöpalvelut (Tieto)

Esy ja Arek), työasematuen palvelut (TeliaSonera), toimistolaiteympäristö (Xerox) ja puhelinjärjestelmät (Merlin ja TeliaSonera Finland).

Ulkoistettujen palveluiden toimittajat on valittu toimittajan toimitusvarmuutta ja luotettavuutta painottaen ja ulkoistuksiin liittyvät sopimukset on laadittu parhaita nykykäytäntöjä noudattaen, sisältäen muun muassa sanktoidut laatutasosopimukset. Palveluiden toimittajiin pidetään jatkuvasti yhteyttä ja puututaan mahdollisiin palvelupoikkeamiin.

Tietotekniikan palvelutoimittajien keskittymistä voidaan pitää riskinä tasapainoisen tietotekniikkamarkkinan kannalta. Eläke-Fennia on pyrkinyt vähentämään tätä riskiä hajauttamalla keskeisiä palveluitaan muille toimittajille.

Kokonaisturvallisuus ja liiketoiminnan jatkuvuuden turvaaminen

Tietojärjestelmien toimivuuteen, tietoturvan tasoon, toiminnan jatkuvuuden varmentamiseen sekä kokonaisturvallisuuden kehittämiseen kiinnitetään jatkuvasti huomiota. Nykyisten tieto- ja puhelinjärjestelmien toimivuus on kriittinen tekijä asiakaspalvelussa, ja niiden toimivuus varmistetaan tiiviillä yhteistyöllä kumppaneiden kanssa. Uusien järjestelmien käyttöönottoaminen ja hyödyntäminen sekä kumppaneiden sitouttaminen uusiin toimintamalleihin on niin ikään keskeistä.

Yhtiössä toimivan turvallisuustyöryhmän tehtäviin kuuluvat turvallisuuden eri osa-alueiden tilan arviointi ja kehittämistoimenpiteiden luominen, kehityshankkeiden seuraaminen sekä turvallisuusriskien jatkuva arviointi osana yhtiön yleistä riskienhallintaa. Turvallisuustyöryhmä kokoontuu säännöllisesti ja seuraa myös kaikkia toimintoja koskevien jatkuvuus- ja valmiussuunnitelmien ylläpitoa.

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

Tunnuslukutaulukoiden käsitteet ovat vastaavat kuin tuloslaskelmassa ja taseessa, jollei toisin määritellä. Kukin luvusta on erikseen viitospyörästetty ja näin ollen luvut eivät välttämättä summaudu esitettyyn lopputulokseen.

TUNNUSLUVUT	2010	2009	2008	2007	2006
Vakuutusmaksutulo, milj. e	1 126,2	1 096,3	1 088,9	968,1	889,3
Maksetut eläkkeet ja muut korvaukset, milj. e ¹⁾	1 031,6	979,5	889,7	780,8	710,4
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin, milj. e	620,7	570,9	-759,8	237,5	434,6
tuotto sitoutuneelle pääomalle, %	10,0	10,1	-12,1	4,0	8,2
Liikevaihto, milj. e	1 518,4	1 421,8	668,4	1 206,8	1 261,7
Kokonaisliikekulut, milj. e	54,0	51,7	49,0	43,4	53,6 ²⁾
% liikevaihdosta	3,6	3,6	7,3	3,6	4,2
Vakuutusmaksun hoitokustannusosalla katetut liikekulut, milj. e	40,0	38,7	36,8	35,4	42,4 ²⁾
% TyEL-palkka- ja YEL-työtulosummasta	0,8	0,8	0,7	0,8	1,0
Kokonaistulos, milj. e	344,3	236,7	-718,9	-24,4	148,3
Vastuuvelka, milj. e	6 200,6	5 768,6	5 381,7	5 652,5	5 269,7
Toimintapääoma, milj. e ³⁾	1 225,6	907,4	645,5	1 156,3	1 202,4
% vastuuvälästä ⁴⁾	21,4	16,8	12,9	22,7	25,7
suhteessa vakavaraisuusrajaan	2,8	2,7	2,6	1,7	1,7
Tasovastuu, milj. e	261,0	236,6	258,1	260,1	256,6
Eläkevarat, milj. e ⁵⁾	6 934,9	6 278,0	5 637,7	6 242,5	5 861,3
Siirto asiakashyvityksiin (%) TyEL-palkkasummasta	0,35	0,27	0,14	0,38	0,20
Maksetut asiakashyvitykset (%) TyEL-palkkasummasta	0,27	0,14	0,37	0,20	0,33
TyEL-palkkasumma, milj. e	4 590,0	4 491,7	4 522,7	4 047,1	3 636,2
YEL-työtulosumma, milj. e	646,3	646,3	607,3	565,6	517,4
TyEL-vakuutuksenottajia ⁶⁾	22 950	22 500	21 810	20 250	18 900
TyEL-vakuutettuja	181 520	176 900	173 260	162 940	135 450
YEL-vakuutuksenottajia	34 720	33 580	32 920	31 610	29 930
Eläkkeensaajia	82 980	81 600	80 200	77 610	75 660

1) Tuloslaskelman maksetut korvaukset ilman korvaustoiminnan ja työkyvyn ylläpitotoiminnan hoitokuluja.

2) Sisältää laskentaperiaatteiden muutoksesta johtuvia kertaotettuja aktivitoitujen IT-sovellusten rakentamiskuluja 8,1 milj. e.

3) Vuonna 2010 sisältää tasausvastuusta toimintapääomaan rinnastettavan erän 238,7 milj.e (224,6 milj.e vuonna 2009 ja 208,8 milj.e vuonna 2008).

4) Suhdeluku laskettu %:na vakavaraisuusrajan laskennassa käytetystä vastuuvälästä. Vuosina 2008–2010 vastuuvälästä vähennetty toimintapääomaan rinnastettava erä.

5) Vastuuvelka + arvostuserot.

6) Vakuutus sopimuksen tehneiden työntekijöiden vakuutukset.

SIIJOITUSJAKAUMA	2010		2009		2008		2007		2006	
(sisältää kertyneet korot)	milj. e	%	milj. e	%	milj. e	%	milj. e	%	milj. e	%
Lainasaamiset	453,6	6,7	492,6	8,0	383,6	7,0	237,7	3,9	243,1	4,3
Joukkolainat	2 585,1	38,2	2 809,8	45,6	2 178,6	39,8	1 884,1	30,9	2 146,7	37,8
josta korkorahastoja	863,5		479,4		74,2		350,1		441,0	
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset	588,6	8,7	305,8	5,0	849,6	15,5	438,8	7,2	186,2	3,3
Osakkeet ja osuudet	2 335,2	34,5	1 802,9	29,2	1 284,9	23,5	2 847,5	46,6	2 457,8	43,3
Kiinteistösijoitukset	799,4	11,8	754,4	12,2	771,2	14,1	698,2	11,4	638,7	11,3
josta kiinteistösijoitusrahastoja	146,5		107,5		126,1		84,3		17,4	
Sijoitukset yhteensä	6 761,9		6 165,5		5 467,9		6 106,3		5 672,4	
Jvk-salkun modifioitu duraatio	3,46		4,03		3,63		5,88			

SIJOTUSTOIMINNAN TUOTTOERITTELY JA TULOS, milj. e	2010	2009	2008	2007	2006
Suorat nettotuotot	162,2	172,2	214,4	136,9	167,7
Lainasaamiset	17,1	17,6	14,2	9,9	10,3
Joukkolainat	70,8	93,6	80,6	58,6	66,6
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset	1,7	8,0	32,7	12,0	15,6
Osakkeet ja osuudet	30,1	18,5	54,2	29,2	48,0
Kiinteistösijoitukset	37,3	37,0	38,1	29,7	31,2
Sijoituslajeille kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut ¹⁾	5,1	-2,6	-5,3	-2,5	-4,0
Arvonmuutokset kirjanpidossa ²⁾	233,8	145,3	-640,1	102,2	201,5
Osakkeet ja osuudet	155,4	223,9	-475,5	69,5	177,8
Joukkolainat	72,7	-75,4	-157,4	1,6	16,2
Kiinteistösijoitukset	5,3	-12,3	-14,1	31,0	7,1
Muut sijoitukset	0,2	9,1	6,9	0,1	0,3
Sijoitustoiminnan nettotuotot kirjanpidossa	395,9	317,5	-425,7	239,1	369,2
Arvostuserojen muutos ³⁾	224,8	253,4	-334,1	-1,6	65,4
Osakkeet ja osuudet	201,0	106,5	-314,6	45,3	63,2
Joukkolainat	5,5	152,8	-46,4	-51,5	-45,9
Kiinteistösijoitukset	18,2	-0,4	21,2	4,5	47,8
Muut sijoitukset	0,0	-5,5	5,7	0,1	0,2
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoon	620,7	570,9	-759,8	237,5	434,6
Vastuuvelan tuottovaatimus ⁴⁾	-312,9	-324,5	29,3	-272,4	-271,3
Sijoitustoiminnan kirjanpidollinen tulos	83,0	-7,0	-396,4	-33,2	97,9
Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvoon	307,8	246,4	-730,4	-34,8	163,2
Johdannaisten osuus sijoitustoiminnan nettotuotoista	-79,3	17,6	-93,6	41,0	25,1

1) Sisältää sellaiset tuloslaskelman korkoerät, joita ei kirjata sijoitustoiminnan tuottoihin ja vuonna 2010 myös vastuunjakoon liittyvän korjauksen.

2) Myyntivoitot ja -tappiot sekä muut kirjanpidon arvonmuutokset.

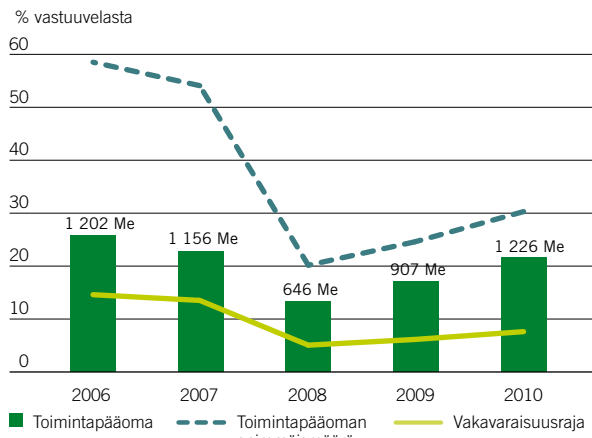
3) Sisältää myös taseen ulkopuoliset arvonmuutokset.

4) Vuonna 2008 täydennyskerrointa vastaavaa korkovaatimusta 98,8 milj. e ei lueta mukaan vastuuvelan tuottovaatimukseen.

SIJOTUSTOIMINNAN NETTOTUOTTO käyvin arvoon 1.1.–31.12.2010	Sijoitusten nettotuotot käyvin arvoon, milj. e	Sitoutunut pääoma, milj. e	Tuotto-% sitoutuneelle pääomalle	Tuotto-% sitoutuneelle pääomalle			
	2010	2010	2010	2009	2008	2007	2006
Lainasaamiset	15,9	468,1	3,4	3,6	4,2	4,3	4,2
Joukkolainat	149,1	2 550,4	5,8	6,8	-6,0	0,5	2,0
josta korkorahastoja	49,7	588,9	8,4	19,9	-41,3	0,6	6,6
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset	3,2	314,9	1,0	2,3	5,6	4,2	2,9
Osakkeet ja osuudet	386,6	2 110,1	18,3	25,8	-30,8	5,0	13,9
Kiinteistösijoitukset	60,9	746,6	8,2	3,3	6,4	11,1	15,0
josta kiinteistösijoitusrahastoja	16,5	117,6	14,0	-14,2	-9,8	11,9	-14,2
Sijoitukset yhteensä	615,6	6 190,1	9,9	10,2	-12,0	4,1	8,3
Sijoitustoiminnan kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut ¹⁾	5,1		0,1	0,0	-0,1	0,0	-0,1
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoon	620,7		10,0	10,1	-12,1	4,0	8,2

1) Sisältää sellaiset tuloslaskelman korkoerät, joita ei kirjata sijoitustoiminnan tuottoihin ja vuonna 2010 myös vastuunjakoon liittyvän korjauksen.

Toimintapääoma ja sen rajat

TOIMINTAPÄÄOMA JA SEN RAJAT

(%:na vakavaraisuusrajan laskennassa käytetystä vastuuvélasta)

	-10	-09	-08	-07	-06
Vakavaraisuusraja	7,6	6,1	5,0	13,6	14,7
Toimintapääoman vähimmäismäärä ¹⁾	2,0	2,0	2,0	9,1	9,8
Toimintapääoman enimmäismäärä	30,3	24,5	20,0	54,5	59,0
Toimintapääoma ²⁾	21,4	16,8	12,9	22,7	25,7

1) Vuonna 2010 vähimmäismäärä pysyvän lain mukaan 5,0.

2) Vuosina 2008–2010 sisältää tasausvastuusta toimintapääomaan rinnastettavan osan. Vuonna 2010 sisältää tasausvastuusta toimintapääomaan rinnastettavan erän 238,7 milj. e. Ilman rinnastusta toimintapääoma 16,5 %.

HOITOKUSTANNUSTULOS, milj. e	2010	2009	2008	2007	2006
Vakuutusmaksun hoitokustannusosat	48,7	47,0	46,8	39,2	39,6
Korvausratkaisusta aiheutuvien liikekulujen kattamiseen käytettävissä olevat maksun osat	1,9	1,7	1,6	1,8	
Muut tuotot	0,6	0,7	0,6	0,5	0,7
Toimintokohtaiset liikemenot ¹⁾	39,4	38,2	36,3	35,0	42,1
Hoitokustannustulos	11,8	11,2	12,7	6,6	-1,9
Liikekulut % hoitokustannustulosta	76,9 %	77,4 %	74,2 %	84,1 %	104,6 %

1) Ei sisällä oikeushallintomaksua, vakuutusvalvontamaksua eikä perintäkuluja, 0,5 milj. e vuonna 2010.

Liikekulujen laskentaperiaatteiden muutoksen vaikutus vuonna 2006 oli -8,1 milj. e.

TULOSANALYYSI, milj. e	2010	2009	2008	2007	2006
Tuloksen synty					
Vakuutusliikkeen tulos	24,7	-20,9	-1,1	3,8	-13,1
Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvo	307,8	246,4	-730,4	-34,8	163,2
+ Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvo ¹⁾	620,7	570,9	-759,8	237,5	434,6
- Vastuuvélan tuottovaatimus	-312,9	-324,5	29,3	-272,4	-271,3
Hoitokustannustulos	11,8	11,2	12,7	6,6	-1,9
Kokonaistulos	344,3	236,7	-718,9	-24,4	148,3
Tuloksen käyttö					
Vakavaraisuuden muutokseen	328,5	224,5	-725,2	-39,7	140,9
Tasotusvastuun muutokseen	24,4	-21,5	-2,0	3,4	-13,5
Toimintapääoman muutokseen	304,0	246,0	-723,3	-43,1	154,3
Osittamattoman lisävakautusvastuun muutokseen	77,9	-8,3	-390,8	-43,1	86,7
Arvostuserojen muutokseen	224,8	253,4	-334,1	-1,6	65,4
Tilinpäätössiirtojen kertymän muutokseen	0,1	0,0	0,0	0,0	-0,1
Tilikauden voittoon	1,3	1,0	1,7	1,6	2,4
Siirtoon asiakashyötyksiin	15,9	12,1	6,3	15,3	7,4
Yhteensä	344,3	236,7	-718,9	-24,4	148,3

1) Sisältää sellaiset korkoerät, joita ei kirjata sijoitustoiminnan tuottoihin ja vuonna 2010 myös vastuunjakoon liittyvän korjauksen.

Tunnuslukujen opas

Arvostuserot muodostuvat sijoitusten käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotuksesta.

Asiakashyvyitys alentaa sopimustyönantajan TyEL-vakuutusmaksua.

Eläkevarat = Taseen vastuuvélka + sijoitusten arvostuserot.

Hoitokustannustulos lasketaan siten, että liikekulujen kattamista varten peritystä **vakuutusmaksun hoitokustannusosasta** ja mahdollisista muista tuotoista vähennetään hoitomaksulla katettavat liikekulut. Hoitomaksuksi luetaan myös työkyvyttömyysratkaisujen kappalemäärästä riippuva vakuutusmaksun osuus. Lakisääteisiä maksuja ei oteta huomioon laskettaessa hoitokustannustulosta. Sijoitustoiminnan kulut katetaan sijoitustuotoista ja työkyvyn ylläpitokustannukset maksun työkyvyttömyysosalla.

Katettava vastuuvélka lasketaan lisäämällä tilinpäätöksen vastuuvélkaan velat vastuunjakoon ja vakuutuksenottajille.

Kokonaisliikekulut muodostuvat vakuutustoiminnan, sijoitustoiminnan ja työkyvyn ylläpitotoiminnan liikekuluista sekä lakisääteisistä maksuista.

Kokonaistulos muodostuu vakuutusliikkeen tuloksesta, hoitokustannustuloksesta ja sijoitustoiminnan tuloksesta käyvin arvoin.

Liikevaihto = vakuutusmaksutulo ennen luottotappioita ja jälleen-vakuuttajien osuutta + sijoitustoiminnan nettotuotto kirjanpidossa + muut tuotot.

Lakisääteiset maksut muodostuvat järjestelmän keskuselimenä toimivan Eläketurvakeskuksen toiminnan kustannusosuudesta, työeläkeasioiden muutoksenhakulautakunnan oikeushallintomaksusta ja Finanssivalvonnan valvontamaksusta.

Maksetut eläkkeet sisältävät eläkkeensaajille maksetut suoritukset.

Ositettu lisävakuutusvastuu muodostuu varoista, jotka on siirretty käytettäväksi vakuutuksenottajille annettaviin asiakashyvytyksiin.

Osittamaton lisävakuutusvastuu on osa yhtiön toimintapääomaa ja se toimii puskurina sijoitustoiminnan tuottoihin liittyville heilahteluille. Osittamattomaan lisävakuutusvastuuseen siirretään osa kokonaistuloksesta.

Osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu on vakuutusmaksuvastuun osa, jolla puskuroidaan osaa osakesijoituksista. Tämän vastuuvélkan osa muuttuu sen mukaan, miten osaketuotot eläkejärjestelmässä keskimäärin toteutuvat.

Sijoitusjakauma käyvin arvoin sisältää johdannaiset kohdistettuna alla olevalle omaisuuserälle. Sijoituksissa ei ole mukana kauppahintasaamisia ja -velkoja.

Sijoitustoiminnan kirjanpidollinen tulos lasketaan lisäämällä sijoitustoiminnan nettotuottoihin ja arvomuutoksiin kirjanpidossa ne korkoerät, jotka tuloslaskelmassa sisältyvät muihin eriin, ja vähentämällä vastuuvélkan tuottovaatimus.

Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvoin lasketaan lisäämällä sijoitustoiminnan kirjanpidolliseen tulokseen omaisuuden arvostuserojen muutos.

Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin lasketaan sijoitusjakamaa vastaaville sijoituslajeille. Johdannaiset huomioidaan luonteensa mukaisesti omaisuuslajeittain. Lisäksi sijoitustoiminnan nettotuotossa huomioidaan sijoitustuottoihin kirjatut kohdistamattomat tuotot ja kulut sekä liikekulut.

Sitoutunut pääoma lasketaan lisäämällä tilikauden alun markkina-arvoon kauden aikaiset kassavirrat painotettuna sillä suhteellisella osuudella koko kauden pituudesta, joka on jäljellä tapahtumapäivästä kauden loppuun.

Tasausvastuu on yhteisesti kustannettavan eläkemenon ja sen rahoittamiseksi kerätyn vakuutusmaksun puskurioimiseksi tarkoitettu vastuuvélkan osa. Osa tasausvastuusta rinnastetaan toimintapääomaan vuosina 2008–2012.

Tasotusvastuu toimii puskurina vakuutusliikkeen heilahteluille ja on osa vakuutusteknistä vastuuvélkaa. Vuosittain toteutuva positiivinen vakuutusliikkeen tulos viedään tasotusvastuuseen ja negatiivinen tulos katetaan tasotusvastuusta.

Toimintapääoma on määrä, jolla yhtiön varat käypiin arvoihin arvostettuina ylittävät yhtiön velat. Velkoihin luetaan vastuuvélka lukuun ottamatta osittamatonta lisävakuutusvastuuta. Toimintapääoma muodostuu yhtiön omasta pääomasta, omaisuuden käypien arvojen ja kirjanpitoarvojen erotuksesta, osittamattomasta lisävakuutusvastuusta sekä poistoerosta vähennettynä aineettomilla hyödykkeillä.

Tulosanalyysi kertoo tuloksen synnyn ja sen käytön. Tulos syntyy vakuutusliikkeen tuloksesta, hoitokustannustuloksesta ja sijoitustoiminnan tuloksesta käyvin arvoin. Tulos käytetään vakavaraisuuden muutokseen, joka muodostuu tasotusvastuun ja toimintapääoman muutoksesta, ja siirtoon asiakashyvytyksiin.

Vakuutusmaksutulo muodostuu TyEL- ja YEL-maksutuloista, joista on vähennetty luottotappiot.

Vakuutusliikkeen tulos lasketaan yhtiön vastuulla olevien eläkkeiden osalta vähentämällä tasotusvastuun tuotosta ja maksun riskiosista yhtiön omalla vastuulla oleva eläkemeno.

Vakavaraisuus- eli toimintapääomavaatimukset perustuvat sijoitusomaisuuden riskiteoreettiseen tarkasteluun. Vakavaraisuuden tarkastelun perussuureena on ns. **vakavaraisuusraja**. Mitä riskipitoisempi yhtiön sijoitusjakauma on, sitä korkeampi on vakavaraisuusraja ja sitä enemmän toimintapääomaa se edellyttää. **Vakavaraisuuden** mittarina käytetään toimintapääoman suhdetta vastuuvélkaan ja toimintapääoman suhdetta vakavaraisuusrajaan. Toimintapääomaan rinnastettava erä otetaan tällöin myös huomioon. Toimintapääoman vähimmäismäärä on normaalioloissa kaksi kolmasosaa vakavaraisuusrajasta, mutta poikkeuslain voimassa ollessa 2 prosenttia vastuuvélkasta, ja jos toimintapääoman määrä ylittää toisena vuonna vakavaraisuusrajan nelinkertaisen määrän (kohtuusraja), tulee yhtiön tehdä ylimääräinen siirto asiakashyvytyksiin.

Vastuuvélka eli yhtiön vakuutusmaksuvastuusta aiheutuva vastuu muodostuu vakuutusmaksuvastuusta ja korvausvastuusta. Vastuuvélkaa kutsutaan myös eläkevastuuksi. Vakuutusmaksuvastuu on arvio tuleviin vakuutustapahtumiin perustuvien yhtiön vastuulla olevien eläkesuoritusten nykyarvosta. Korvausvastuu on arvio jo sattuneiden eläketapahtumien tulevaisuudessa maksettavien korvausten nykyarvosta. Lisäksi ositettu ja osittamaton lisävakuutusvastuu sekä osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu luetaan vakuutusmaksuvastuuseen ja tasotusvastuu ja tasausvastuu luetaan korvausvastuuseen. Vakavaraisuusvastuuvélkaa laskettaessa vastuusta vähennetään osittamaton lisävakuutusvastuu, yrittäjän eläkelain vakuutusmaksuvastuu ja poikkeuslain voimassa ollessa toimintapääomaan vastuuvélkasta rinnastettava erä.

Vastuuvélkan tuottovaatimus määräytyy vastuuvélkan laskennassa käytettävän diskonttokoron (3 %), eläkevastuiden täydennyskertoimen ja eläkelaitosten keskimääräisen osaketuoton perusteella.

Hallituksen ehdotus voittovarojen käytöstä

Hallitus ehdottaa, että tilikauden ylijäämästä 1 306 492,23 eurosta varataan yleishyödylliseen tai siihen verrattavaan tarkoitukseen 25 000 euroa, käyttörahastoon siirretään 1 275 000 euroa ja voitto- ja tappioutilille jätetään 6 492,23 euroa. Takuupääomalle ei makseta korkoa vuonna 2010.

Helsingissä 7. maaliskuuta 2011

HALLITUS

Pekka Sairanen

Timo Vallittu

Heimo Aho

Jukka Ahtela

Heikki Kauppi

Eero Lehti

Olavi Nieminen

Antti Rinne

Heikki Ropponen

Ralf Wickström

Mikko Karpoja, SHV
Vakuutusyhtiölain
18 luvun 8 §:n mukainen
vakuutusmatemaatikko

Tilintarkastuskertomus

Keskinäisen vakuutusyhtiön Eläke-Fennian yhtiökokoukselle

Olemme tilintarkastaneet Keskinäisen vakuutusyhtiön Eläke-Fennian kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2010. Tilinpäätös sisältää sekä konsernin että emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että ne antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiamme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syylistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan, taikka rikkoneet osakeyhtiölakia, työeläkevakuutusyhtiölakia, vakuutusyhtiölakia tai yhtiöjärjestystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista

tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Helsingissä 18. maaliskuuta 2011

Per-Olof Johansson KHT

Ulla Nykky KHT

ikut
rastuu
okku
tija

Selvitys hallinto- ja ohjaus- järjestelmästä 2010

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2010

Tämä selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä (Corporate Governance Statement) on laadittu Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin 2010 suosituksen 54 mukaisesti ja julkaistaan toimintakertomuksen yhteydessä erillisenä kertomuksena. Se sisältyy Eläke-Fennian vuosikertomusaineistoon ja on lisäksi saatavilla yhtiön internet-sivustolla www.elake-fennia.fi.

Eläke-Fennia on työeläkevakuutusyhtiöstä annetun lain mukainen työeläkevakuutusyhtiö. Sen hallintoa ja valvontaa säätelevät työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain lisäksi vakuutusyhtiölaki ja osakeyhtiölaki sekä näiden nojalla annetut säädökset, määräykset ja ohjeet. Yhtiön hallintoelimiä ovat yhtiökokous, hallintoneuvosto, hallitus ja toimitusjohtaja. Työmarkkinajärjestöillä oli tärkeä rooli työeläkelakien säätämisessä 1960-luvun alussa, ja ne ovat nykyään lakisääteisesti mukana työeläkeyhtiöiden hallinnossa.

Eläke-Fennian hallitus on hyväksynyt yhtiön hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää sekä hyvää hallintotapaa koskevan ohjeistuksen 25.8.2004. Ohjeistuksen pohjana olivat alun perin 1.7.2004 voimaan tulleet listayhtiöiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää koskevat suositukset. Eläke-Fennian hallitus on viimeksi 26.1.2009 hyväksynyt mainittuun ohjeistukseen muutoksia, jotka johtuivat 1.1.2009 voimaan tulleesta Suomen listayhtiöiden uudistetusta hallinnointikoodista. Listayhtiöiden hallinnointikoodin 1.10.2010 voimaan tulleiden muutosten perusteella Eläke-Fennia on julkistanut palkka- ja palkkioselvityksen, joka on saatavilla yhtiön internet-sivustolla. Koodiin voit tutustua internetissä osoitteessa www.cgfinland.fi.

Vakuutusyhtiöitä, mukaan lukien työeläkeyhtiöitä, koskevassa lainsäädännössä on yhtiön johdolle asetettu vaatimus johtaa yhtiötä luotettavaa hallintoa koskevien periaatteiden mukaisesti. Nämä periaatteet muotoutuvat käytännön liike-elämässä muun muassa corporate governance -suositusten kehittyessä. Merkittävää julkista ja taloudellista valtaa käyttäviltä työeläkevakuutusyhtiöiltä edellytetään suositusten soveltamista niin laajasti kuin lainsäädäntö sen mahdollistaa. Työeläkevakuutusyhtiöiden normikehikko on kuitenkin hyvin erilainen listayhtiöiden normikehikkoon verrattuna. Myös työeläkevakuutusyhtiöiden toiminnan tarkoitus ja ”omistus” eroavat merkittävästi listayhtiöistä. Siltä osin kuin säädöskehikko on sama, suosituksia voidaan sellaisenaan noudattaa edellyttäen, etteivät ne ole työeläkevakuutusyhtiöiden toiminnan tarkoituksen vastaisia tai ellei keskinäisyydestä

muuta johdu. Eläke-Fennia on työeläkevakuutusyhtiönä pyrkinyt rakentamaan erityislainsäädännön pohjalta oman hallinto- ja ohjausjärjestelmänsä soveltuvin osin suosituksia noudattaen. Selvityksen lopussa on erikseen esitetty perustelut suosituksesta poikkeamiselle.

Osakkaat

Eläke-Fennia on keskinäinen vakuutusyhtiö. Yhtiön osakaita ovat vakuutuksenottajat, joilla on yhtiössä voimassa oleva työntekijän eläkelain tai yrittäjän eläkelain mukainen vakuutus. Lisäksi yhtiön osakkaita ovat kunkin työntekijän eläkelain mukaisen perusvakuutuksen piiriin kuuluvat vakuutetut sekä takuusuuden omistajat.

Yhtiökokous

Ylintä päätösvaltaa Eläke-Fenniassa käyttävät osakkaat yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksessa on äänioikeus vakuutuksenottajilla ja takuusuuden omistajalla. Lisäksi äänioikeus on kunkin työntekijän eläkelain mukaisen perusvakuutuksen piiriin kuuluvien vakuutettujen valitsemalla edustajalla.

Yksityiskohtaiset tiedot äänioikeuden määräytymisestä ja jakautumisesta löytyvät Eläke-Fennian yhtiöjärjestyksestä, joka on julkaistu yhtiön internet-sivustolla.

Yhtiökokous valitsee hallintoneuvoston jäsenet ja tilintarkastajat sekä päättää tilinpäätöksen vahvistamisesta ja taseen osoittaman voiton käytöstä. Yhtiökokous päättää vastuuvapauden myöntämisestä hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenille sekä toimitusjohtajalle. Lisäksi yhtiökokous päättää hallintoneuvoston jäsenten ja tilintarkastajien palkkioista sekä muista kokouskutsussa ilmoitetuista asioista.

Varsinainen yhtiökokous pidetään vuosittain ennen toukokuun loppua hallituksen määräämänä aikana. Ylimääräinen yhtiökokous pidetään, jos hallitus tai hallintoneuvosto katsoo sen aiheelliseksi.

Osakkaille annetaan ennen yhtiökokousta lain edellyttämien tietojen lisäksi alan käytännön mukaiset tiedot siten, kuin hallitus kokouskutsusta päättäessään päättää. Yhtiökokouskutsu julkaistaan viimeistään kaksi viikkoa ennen kokousta vähintään kahdessa Helsingissä ilmestyvässä sanomalehdessä, joista toinen on ruotsinkielinen, sekä yhtiön internet-sivustolla.

Eläke-Fennian varsinainen yhtiökokous pidettiin viimeksi 19.4.2010.

Hallintoneuvosto

Eläke-Fennialla on työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain mukainen hallintoneuvosto.

Yhtiökokous valitsee hallintoneuvostoon 28 jäsentä kolmeksi vuodeksi kerrallaan siten, että vuosittain jäsenistä on erovuorossa enintään kymmenen. Hallintoneuvoston jäsenistä seitsemän valitaan keskeisten työnantajien edustavien keskusjärjestöjen ja seitsemän keskeisten palkansaaajien edustavien keskusjärjestöjen nimeämistä ehdokkaista. Hallintoneuvosto valitsee kalenterivuodeksi kerrallaan keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan, joista toisen on oltava vakuutettujen edustajien ehdottama henkilö. Hallintoneuvosto voi valita useamman kuin yhden varapuheenjohtajan, jolloin yksi varapuheenjohtajista on valittava ensimmäiseksi varapuheenjohtajaksi. Mikäli hallintoneuvoston puheenjohtajaksi ei ole valittu vakuutettujen edustajien ehdottamaa henkilöä, tämä valitaan ensimmäiseksi varapuheenjohtajaksi. Eläke-Fennian hallintoneuvoston jäsenet esitellään selvityksen lopussa.

Hallintoneuvoston työjärjestyksessä kuvataan hallintoneuvoston kokoonpano, tehtävät ja hallintoneuvoston kokouksen järjestämiseen liittyvät asiat.

Hallintoneuvoston tehtävänä on valvoa hallituksen ja toimitusjohtajan vastuulla olevaa yhtiön hallintoa. Hallintoneuvoston tehtävät on lueteltu laissa ja yhtiöjärjestyksessä. Hallintoneuvostolle ei voida antaa muita tehtäviä kuin ne, jotka laissa on mainittu.

Hallintoneuvosto kokoontui kaksi kertaa vuonna 2010. Kokouksiin osallistui keskimäärin 70 prosenttia jäsenistä. Yhtiökokouksen päätökseen perustuen hallintoneuvoston jäsenten vuosipalkkiot olivat puheenjohtajalle 4 500 euroa, varapuheenjohtajille 3 000 euroa ja jäsenille 1 800 euroa. Kokouspalkkio oli 400 euroa kokoukselta.

Hallintoneuvoston vaalivaliokunta

Hallintoneuvosto valitsee kalenterivuodeksi kerrallaan hallintoneuvoston vaalivaliokunnan, johon kuuluu neljä hallintoneuvoston ja kaksi hallituksen jäsentä. Jäsenistä puolet valitaan vakuutuksenottajien ja puolet vakuutettujen hallintoneuvostoedustajien ehdottamista henkilöistä. Hallintoneuvosto valitsee vaalivaliokunnalle sen jäsenistä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan, joista toiseksi on valittava vakuutettujen edustajien ehdottama henkilö. Hallintoneuvosto päättää vaalivaliokunnan jäsenille maksettavan palkkion.

Vaalivaliokunnan tehtävänä on valmistella yhtiökokoukselle ehdotus hallintoneuvoston jäsenten valinnasta ja palkkioista sekä hallintoneuvostolle ehdotus hallituksen jäsenten valinnasta ja palkkioista. Tarkemmat määräykset vaalivaliokunnasta on annettu yhtiöjärjestyksessä.

Hallintoneuvosto valitsi 23.11.2010 vaalivaliokunnan jäsenet kalenterivuodeksi 2011. Vakuutuksenottajien ehdottamina jäseninä valittiin uudelleen Eläke-Fennian

hallituksesta kauppaneuvos Eero Lehti sekä hallintoneuvostosta toimitusjohtaja Klaus Saarikallio ja Oy Odensö Ab:n hallituksen puheenjohtaja Taisto Lehti. Vakuutettujen ehdottamina jäseninä vaalivaliokuntaan valittiin uudelleen Eläke-Fennian hallituksesta puheenjohtaja Antti Rinne sekä hallintoneuvostosta puheenjohtaja Pertti Porokari ja johtaja Marjaana Valkonen. Vaalivaliokunnan puheenjohtajaksi valittiin Taisto Lehti ja varapuheenjohtajaksi Marjaana Valkonen.

Vaalivaliokunta kokoontui kaksi kertaa vuonna 2010. Kokouksiin osallistui keskimäärin 75 prosenttia jäsenistä. Hallintoneuvoston päätökseen perustuen vaalivaliokunnan puheenjohtajalle maksettiin kokouspalkkiona 500 euroa kokoukselta, varapuheenjohtajalle 400 euroa kokoukselta ja jäsenille 300 euroa kokoukselta.

Hallitus

Hallituksen valintamenettely ja kokoonpano perustuvat lainsäädäntöön. Eläke-Fennian hallitukseen kuuluu kymmenen varsinaista jäsentä ja neljä varajäsentä. Hallintoneuvosto valitsee hallituksen jäsenet ja varajäsenet kolmeksi vuodeksi kerrallaan siten, että vuosittain enintään neljä varsinaista jäsentä on erovuorossa. Hallituksen jäsenistä kolme varsinaista jäsentä ja yksi varajäsen valitaan keskeisten työnantajakeskusjärjestöjen ehdottamista henkilöistä ja kolme varsinaista jäsentä ja yksi varajäsen keskeisten palkansaaajakeskusjärjestöjen ehdottamista henkilöistä. Hallitus valitsee kalenterivuodeksi kerrallaan keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan, joista toisen tulee olla vakuutettujen edustajien ehdottama henkilö. Hallitus voi valita useamman kuin yhden varapuheenjohtajan, jolloin yksi varapuheenjohtajista on valittava ensimmäiseksi varapuheenjohtajaksi. Mikäli hallituksen puheenjohtajaksi ei ole valittu vakuutettujen edustajien ehdottamaa henkilöä, tämä valitaan ensimmäiseksi varapuheenjohtajaksi.

Hallituksen kokoonpanosta ja jäsenten kelpoisuusehdoista on säädetty laissa. Lain mukaan hallituksen jäsenen on oltava hyvämaineinen ja hänellä on oltava hyvä työeläkevakuutuksen tuntemus. Hallituksessa on lisäksi oltava hyvä sijoitustoiminnan asiantuntemus. Lisäksi laissa on asetettu erityisiä kelpoisuusvaatimuksia, joilla rajoitetaan hallituksen jäsenten sidonnaisuuksia toisiin yrityksiin. Hallituksen puheenjohtajan ja kahden kolmasosan muista hallituksen jäsenistä on oltava henkilöitä, jotka eivät ole yhtiön tai laissa lueteltujen muiden finanssilaitosten palveluksessa, toimitusjohtajana tai hallintoelimen jäseniä. Yhtiön on toimitettava Finanssi- ja valvonnalle määräysten mukainen selvitys hallituksen jäsenen kelpoisuudesta (luotettavuus ja sopivuus) ja siitä, että laissa asetetut sidonnaisuutta rajoittavat vaatimukset täyttyvät. Eläke-Fennian hallituksen jäsenet esitellään selvityksen lopussa.

Hallitus kokoontuu puheenjohtajan kutsusta sääntöisesti kerran kuussa ja on päätösvaltainen, kun yli puolet sen jäsenistä on saapuvilla. Hallituksen tulee yhdessä toimitusjohtajan kanssa johtaa yhtiötä ammattitaitoisesti, terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden sekä luotettavaa hallintoa koskevien periaatteiden mukaisesti. Yhtiön johdon on huolellisesti toimien edistettävä yhtiön etua. Hallituksen yleisenä tehtävänä on huolehtia yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitus vastaa siitä, että kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty. Hallitukselle kuuluvat periaatteessa kaikki ne tehtävät, joita ei laissa tai yhtiöjärjestyksessä ole määrätty yhtiön muulle elimelle tai jotka niiden luonteen johdosta eivät kuulu muiden elinten toimivallan piiriin.

Hallituksen työjärjestyksessä kuvataan ja ohjeistetaan hallituksen käytännön työskentelyä. Työjärjestyksessä kuvataan hallituksen keskeiset tehtävät, toimintaperiaatteet, kokouskäytännöt ja kokouksissa käsiteltävät raportit ja katsaukset sekä valiokuntien tehtävät ja kokoonpanot.

Yhtiöjärjestyksessä ja hallituksen työjärjestyksessä on lueteltu Eläke-Fennian hallitukselle edellä esitetyn lisäksi kuuluvat tehtävät. Näitä ovat:

- toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen, varatoimitusjohtajan, vakuutusmatemaatikon ja johtajien nimittäminen ja erottaminen
- yhtiökokouksen koollekutsumisesta päättäminen
- yhtiön tavoitteesta ja strategiasta päättäminen
- yhtiön organisaation päälinjoista päättäminen
- tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatiminen
- yhtiön sijoitussuunnitelmasta ja siihen liittyvistä päätösvaltuuksista päättäminen
- yhtiön sijoitustoiminnasta, siltä osin kuin sitä ei ole delegoitu, päättäminen
- huolehtia siitä, että yhtiöllä on sen toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävä sisäinen valvonta ja riittävät riskienhallintajärjestelmät
- yhtiön koko toimintaa koskevan riskienhallintasuunnitelman hyväksyminen
- arvioida vuosittain, onko yhtiön sisäinen valvonta asianmukaisesti järjestetty
- henkilöstön palkitsemisjärjestelmistä päättäminen
- yhtiön neuvottelukuntien sääntöjen vahvistamisesta, jäsenten valinnasta ja jäsenten palkkioista päättäminen.

Hallitus arvioi omaa toimintaansa ja työskentelytapojaan kerran vuodessa tavoitteenaan hallitustyöskentelyn kehittäminen ja parantaminen.

Eläke-Fennian hallitus kokoontui vuonna 2010 yksitoista kertaa. Kokouksiin osallistui keskimäärin 98 prosenttia jäsenistä. Hallintoneuvoston päätöksen mukaisesti hallituksen jäsenille maksettiin vuosipalkkioina puheenjohtajalle 20 000 euroa, varapuheenjohtajille 16 000 euroa, varsinaisille jäsenille 10 000 euroa ja varajäsenille

7 000 euroa. Hallituksen puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajille maksettiin kokouspalkkiota 400 euroa kokoukselta sekä jäsenille ja varajäsenille 350 euroa kokoukselta.

Hallituksen valiokunnat

Hallituksen apuna toimivat nimitys- ja palkitsemisvaliokunta sekä tarkastusvaliokunta. Valiokunnat tekevät hallitukselle esityksiä ja selvityksiä niille määrätystä tehtävistä. Valiokunnilla ei ole päätösvaltaa. Valiokuntien tehtävät määritellään hallituksen työjärjestyksessä.

Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta

Nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan muodostavat hallituksen työjärjestyksen mukaisesti hallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat, jotka hallitus valitsee keskuudestaan kalenterivuodeksi kerrallaan.

Valiokunnan tehtävänä on yhtiön toimitusjohtajan ja hänen sijaisensa sekä yhtiön hallituksen nimittämien johtajien palkitsemis- ja nimittämisasioiden valmistelu, suunnittelu ja kehittäminen. Nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan esitykset tuodaan hallituksen päätettäväksi.

Vuonna 2010 nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajana toimi Eläke-Fennian hallituksen puheenjohtaja Pekka Sairanen ja jäsenenä hallituksen varapuheenjohtajat Timo Vallittu ja Heimo Aho. Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta kokoontui viisi kertaa, ja jäsenten osallistumisprosentti oli 100. Hallintoneuvoston päätöksen mukaisesti nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan kokouksista maksettiin kokouspalkkiota hallituksen puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajille 400 euroa kokoukselta.

Tarkastusvaliokunta

Tarkastusvaliokuntaan kuuluu hallituksen työjärjestyksen mukaisesti kolme hallituksen keskuudestaan valitsemaa jäsentä, joista yksi valitaan työnantajia edustavien keskusjärjestöjen ja yksi palkansaajia edustavien keskusjärjestöjen edustamista hallituksen jäsenistä ja yksi muista hallituksen jäsenistä. Valiokunnan jäseneksi ei voida valita hallituksen puheenjohtajistoon kuuluvaa henkilöä. Hallitus määrää valiokunnalle puheenjohtajan.

Tarkastusvaliokunnan tehtävänä on yhtiön taloudellisen tilanteen, taloudellisen raportoinnin sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan riittävyyden ja asianmukaisuuden seuranta sekä sisäisen tarkastuksen suunnitelmien ja raporttien käsittely. Valiokunta raportoi hallitukselle.

Vuonna 2010 tarkastusvaliokunnan puheenjohtajana toimi varatoimitusjohtaja Heikki Ropponen ja jäsenenä toiminnanjohtaja Heikki Kauppi ja hallituksen puheenjohtaja Olavi Nieminen. Tarkastusvaliokunta kokoontui 6 kertaa ja jäsenten osallistumisprosentti oli 94. Hallintoneuvoston päätöksen mukaisesti tarkastusvaliokunnan kokouksista maksettiin kokouspalkkiota valiokunnan jäsenille 350 euroa kokoukselta.

Tilintarkastajat

Eläke-Fennian varsinainen yhtiökokous valitsi vuonna 2010 yhtiön varsinaisiksi tilintarkastajiksi KHT Per-Olof Johanssonin ja KHT Ulla Nykyn ja varatilintarkastajiksi KHT Tuija Korpelaisen ja KHT Pekka Hietalan. Yhtiö maksoi palkkiota tilintarkastuksesta 174 332 euroa ja tilintarkastukseen liittymättömistä palveluista palkkiona Ernst & Young Oy:lle 6 442 euroa.

Johto

Toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen

Toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen nimittää hallitus. Toimitusjohtajan sijainen toimii toimitusjohtajana silloin, kun toimitusjohtaja on estynyt hoitamasta tehtäväänsä. Toimitusjohtaja hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtaja vastaa siitä, että yhtiön kirjanpito on lain mukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty. Toimitusjohtajan on annettava hallitukselle ja sen jäsenelle tiedot, jotka ovat tarpeen hallituksen tehtävien hoitamiseksi.

Toimitusjohtajan on lain mukaan oltava hyvämaineinen ja hänellä on oltava hyvä työeläkevakuutustoiminnan, sijoitustoiminnan ja liikkeenjohdon tuntemus. Toimitusjohtaja ei saa olla yhtiön hallintoneuvoston tai hallituksen jäsen. Laissa on lisäksi eräitä muita toimitusjohtajaa koskevia erityisvaatimuksia.

Eläke-Fennian toimitusjohtajana toimii filosofian maisteri, SHV Lasse Heiniö (s. 1951). Heiniö on Fennian hallituksen varajäsen, Työeläkevakuuttajat TELA ry:n hallituksen jäsen ja AEIP:n hallituksen jäsen. Hän on ollut Eläke-Fennian toimitusjohtaja 1.6.2001 alkaen.

Johtoryhmä ja sijoituskomitea

Hallituksen nimittämistä johtajista muodostuva johtoryhmä avustaa toimitusjohtajaa yhtiön operatiivisessa toiminnassa ja toiminnan suunnittelussa. Johtoryhmä on mukana muun muassa yhtiön strategiaan, budjetointiin ja organisaatioon liittyvien asioiden valmistelussa hallitukselle.

Sijoituskomiteassa käsitellään keskeiset toimitusjohtajan päätettäviksi tulevat sijoitusasiat sekä valmistellaan hallituksen päätettäviksi tulevat sijoitusten päätösesitykset ja sijoitussuunnitelma.

Kuvaus taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä

Eläke-Fennian taloudelliset raportit on laadittu työeläkevakuutusyhtiön kirjanpitoa ja tilinpäätöstä säätelevän kirjanpitolain ja -asetuksen sekä osake- ja vakuutusyhtiölain mukaisesti. Taloudellisessa raportoinnissa on noudatettu työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain määräyksiä,

sosiaali- ja terveysministeriön asetusta vakuutusyhtiön tilinpäätöksestä ja konsernitiilinpäätöksestä sekä sosiaali- ja terveysministeriön ja Finanssivalvonnan määräyksiä ja ohjeita.

Eläke-Fennia julkaisee Finanssivalvonnan määräyksiä ja ohjeiden edellyttämän tilinpäätöksen ja puolivuositaisen osavuositiedotteen ensimmäiseltä ja kolmannelta vuosineljännekseltä.

Eläke-Fennian kokonaisriskiaseman ja riskinkantokyvyn arvioinnissa keskeisimmät tunnusluvut ovat toimintapääoman määrä suhteessa vastuuvélkaan (vakavaraisuusaste) ja toimintapääoman määrä suhteessa säännösten mukaiseen vakavaraisuusrajaan (vakavaraisuusaste). Muut taloudellisen raportoinnin kannalta merkittävimmät erät ovat vastuuvélan tuottovaade, sijoitusten arvostus ja sijoitustoiminnan tulos käyvin arvo.

Eläke-Fennian hallituksella on kokonaisvastuu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä sisäisen valvonnan tilan vuotuisesta arvioinnista. Tämä arvio perustuu yhtiön sisäisen tarkastuksen laatimaan selvitykseen. Hallitus on hyväksynyt vuosittain yhtiön ohjaamiseen liittyvän riskienhallintasuunnitelman sekä sijoituslinjan riskienhallintasuunnitelman ja seurannut näissä molemmissa suunnitelmissa esitettyjen hallintotoimien edistymistä saamiensa raporttien ja väliselvityksen avulla.

Hallitus hyväksyy vuosittain samaten osana sijoitussuunnitelmaa lain eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvélan kattamisesta tarkoittaman todellisen riskin mukaisen luokittelun perusteet. Oikeudelliseen ja todelliseen riskin mukaiseen luokitteluun perustuvia vakavaraisuusrajoja viikoittain seuraava controller-toiminto raportoi niistä hallitukselle puolivuositain virallisen raportoinnin osana. Myös luokittelukriteerit tarkistetaan puolivuositain, ja tulokset raportoidaan sijoituskomitean kautta hallitukselle. Uusien sijoitusten luokittelut raportoidaan kuukausittain tai tarvittaessa sijoituskomitealle.

Riskienhallintayksikkö on raportoinut yhtiön riskienhallintasuunnitelman toteutuksesta vuosittain hallitukselle ja yhtiön johtoryhmälle.

Riskien systemaattista arviointia, mittaamista, valvontaa ja raportointia sijoituslinjasta riippumattoman tahon toimesta suoritetaan kokonaisriskiaseman (vakavaraisuus, allokatio, sijoitustuotot ja -kulut, kate, limitit) sekä omaisuuslajikohtaisten tuottojen ja riskien osalta controller-toiminnossa sekä sijoituslinjan liikekulujen ja täsmäytysten osalta talousjohdossa ja talouspalveluissa ja vakuutusteknisten riskien osalta vakuutustekniikassa. Yhtiön hallitukselle raportoidaan pääsääntöisesti kuukausittain sijoitustoiminnan tavoitteesta ja toteutuksesta, tuottokontribuutioista, sijoitusjakaumasta,

vakavaraisuus- ja kateasemasta, riskeistä, omaisuuslajikohtaisista riskeistä, johdannaisista ja niiden käyttäoasteesta sekä compliancesta. Neljännesvuosittain hallitukselle raportoidaan suurimmat riskikeskittymät. Johdolle raportoidaan viikoittain, tarvittaessa jopa päivittäin, tulos, vakavaraisuus- ja kateasema sekä niiden herkkyydet, sijoitustoiminnan tuotot ja sijoitusjakauma. Omaisuuslajikohtaisista riskeistä ja tuotoista, mukaan lukien johdannaiset, raportoidaan viikoittain salkunhoitajille ja sijoituskomitean jäsenille. Lisäksi raportoidaan päivittäin johdannaisposiitiot ja tiettyjä riskilukuja salkunhoitajille. Pääomamarkkinainstrumenttien markkina-arvostaminen tehdään controller-toiminnossa perustuen tuoreimpiin käytössä oleviin noteerauksiin. Noteeraamattomien osakkeiden, pääomarahastojen ja kiinteistörahastojen osalta controller-toiminto varmistaa, että markkina-arvot on hinnoiteltu sovitujen periaatteiden mukaisesti.

Eläke-Fennian sijoituskomitea seuraa sijoitustoiminnan finanssi- ja toimintoriskejä. Sijoituskomiteassa käsiteltävästä riskiraportoinnista vastaa controller-toiminto toimintapäätösten, katteen, tuottojen ja allokation sekä pääomamarkkinavälineiden omaisuuslajikohtaisten operatiivisten riskiraporttien ja omaisuuslajianalyysien osalta. Kiinteistösijoitukset vastaa kiinteistöjen ja yritysrahoituslainojen riskiraportoinnista.

Vuodesta 2009 yhtiössä on ollut compliance-toiminto, joka on integroitu osaksi organisaatiota siten, että organisaation eri osiin on nimetty henkilöt, jotka vastaavat compliance-toiminnan edellyttämistä toimenpiteistä sekä niiden raportoisesta.

Yhtiön liikekirjanpitoon on tehty tilikauden jaksotukset, ja pääkirjanpidon tiedot täsmäyttävät osakirjanpidon järjestelmiin. Tilivuoden aikana täsmäytykset tehdään kuukausittain. Taloudellisesta raportoinnista on yhtiössä ajantasaiset prosessikuvaukset ja työohjeet. Työtapoja on uudistettu vähentämällä manuaalisia tekoprosesseja, automatisoimalla prosesseja ja rakentamalla täsmäytystiedostoja.

Tarkka vastuuvetä lasketaan vuosittain. Vuoden aikana vastuuvetä kehittämistä ennustetaan työsuhterekisteristä tehtyjen kantapöytäkirjojen, Eläketurvakeskuksen ennusteiden ja vakuutusteknisten analyysien avulla.

Eläke-Fennian taloudelliseen raportointiin liittyvät operatiiviset riskit kartoitetaan säännöllisesti. Tunnistettujen riskien vaikutusten merkittävyyttä ja toteutumisen todennäköisyyttä arvioidaan riskikohtaisesti.

Yhtiössä on sisäinen tarkastus, joka on ollut toimitusjohtajan alainen ja raportoinut suoraan hallitukselle.

Hallituksen tekemän päätöksen mukaan riskienhallinta ja sisäinen tarkastus on organisoitu uudelleen 15.2.2011 alkaen. Riskienhallinta on siirtynyt taloudesta ja HR:stä vastaavan johtajan alaisuuteen riskienhallinta- ja controller-toiminnon vastuulle. Riskienhallinta ja controller-

toiminto raportoivat yhtiön riskienhallintasuunnitelman toteutuksesta vuosittain hallitukselle ja yhtiön johtoryhmälle. Samassa yhteydessä sisäinen tarkastus on siirtynyt yhtiön vakuutusmatematiikan alaisuuteen. Sisäisen tarkastuksen organisaatioasema, tehtäväalueet, vastuu ja toimivalta määritellään hallituksen hyväksymässä toimintaohjeessa. Eläke-Fennian hallitus hyväksyy vuosittain sisäisen tarkastuksen toimintasuunnitelman.

Selvitys listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksista poikkeamiselle

Eläke-Fennia noudattaa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia (Corporate Governance) 2010 työeläkevakuutusyhtiölle soveltuvien osin. Poikkeaminen hallinnointikoodin suosituksista perustuu pääosin työeläkevakuutusyhtiöitä koskevaan lainsäädäntöön. Eläke-Fennia poikkeaa hallinnointikoodin suosituksista seuraavilta osin:

- Suositus 1:
Yhtiökokouskutsu julkaistaan Eläke-Fennian yhtiöjärjestyksen mukaan kaksi viikkoa ennen yhtiökokousta kahdessa Helsingissä ilmestyvässä sanomalehdessä, joista toinen on ruotsinkielinen.
- Suositukset 4, 8, 11 ja 12:
Työeläkevakuutusyhtiöstä annetun lain (TVYL) mukaan hallituksen jäsenten valinta ei tapahdu yhtiökokouksessa, vaan valinta suoritetaan yhtiöjärjestyksen mukaisin menettelytavoit hallintoneuvostossa. Työeläkevakuutusyhtiön hallituksen kokoonpanosta on laissa ja yhtiöjärjestyksessä erityisiä määräyksiä. Toisaalta vaalivaliokunnan yhtiökokoukselle tekemä esitys hallintoneuvoston jäsenten valinnasta esitetään yhtiökokouskutsussa. Myös hallintoneuvoston kokoonpanosta on laissa ja yhtiöjärjestyksessä erityisiä määräyksiä, jotka selostetaan yhtiökokouskutsussa.
- Suositus 10:
Eläke-Fennian yhtiöjärjestyksen mukaan hallituksen jäsenten toimikausi on kolme vuotta. Yhtiön toiminnan tarkoitus ja hallituksen jäsenten valintamenettelyn laakisääteisyys tukevat sitä, että toimikausi on yli vuoden. Hallituksen puheenjohtajisto valitaan kalenterivuodeksi kerrallaan.
- Suositukset 9, 14, 15, 26, 29 ja 32:
Työeläkevakuutusyhtiön hallituksen ja sen valiokuntien riippumattomien jäsenten määrä ja riippumattomuuden arviointi perustuvat lainsäädäntöön. Työeläkevakuutusyhtiön hallituksen kokoonpanosta ja jäsenten kelpoisuusehdoista on säädetty laissa (TVYL). Lisäksi laissa on asetettu erityisiä kelpoisuusvaatimuksia, joilla rajoitetaan hallituksen jäsenten sidonnaisuuksia toisiin

yrittäjiin. Eläke-Fennian on toimitettava Finanssi-
valvonnalle määräysten mukainen selvitys hallituksen
jäsenen kelpoisuudesta (luotettavuus ja sopivuus) ja
siitä, että laissa asetetut sidonnaisuutta rajoittavat
vaatimukset täyttyvät. Eläke-Fennian hallituksen jäse-
ninä voi olla sellaisia henkilöitä, jotka ovat Eläke-Fennian
merkittävien asiakasyritysten toimivaan johtoon tai hal-
lintoon kuuluvia henkilöitä. Tämä liittyy Eläke-Fennian
keskinäiseen yhtiömuotoon. Hallintoelinten jäsenistä on
annettu tarkemmat tiedot erikseen.

- Suositukset 30 ja 33:
Eläke-Fennian hallituksen nimitys- ja palkitsemis-
valiokunnan tehtävät on määritelty hallituksen työjär-
jestyksessä, eikä tehtäviin kuulu hallituksen jäseniä
koskevien nimitys- ja palkitsemisasioiden valmistelu,
vaan tämä tehtävä kuuluu lain mukaan yhtiön vaali-
valiokunnalle.
- Suositukset 16, 35, 38 ja 41:
Hallituksen jäsenen ja hänen määräysvalta-yhteisö-
jensä ja vastaavasti toimitusjohtajan ja johtoryhmän
osakeomistuksia ei voida ilmoittaa, koska keskinäisellä
työeläkevakuutusyhtiöllä ei ole osakkeita.
- Suositus 40:
Hallitus- ja valiokuntatyöskentelystä maksettavista
palkkioista ja niiden määräytymisperusteista ei päättä
yhtiökokous, vaan päätöksen tekee lain mukaan
hallintoneuvosto, jolle vaalivaliokunta tekee asiasta
esityksen.
- Suositukset 42, 44–46:
Ei voida noudattaa osakepalkitsemisen osalta, koska
keskinäisellä työeläkevakuutusyhtiöllä ei ole osakkeita.
- Suositus 51:
Eläke-Fennia noudattaa sisäpiiriohjetta keskinäiseen
työeläkevakuutusyhtiöön soveltuvien osien.
- Suositus 55:
Suositusta informaation esittämisestä noudatetaan
edellä mainituin poikkeuksin työeläkevakuutusyhtiöön
soveltuvien osien.

Hallitus

Puheenjohtaja:

Pekka Sairanen

s. 1957, kauppatieteiden maisteri
hallituksen puheenjohtaja, Domus Yhtiöt Oy

Varapuheenjohtajat:

Timo Vallittu

s. 1953, kansakoulu
puheenjohtaja,
TEAM Teollisuusalojen ammattiliitto ry
palkansaajajärjestöjen edustaja

Heimo Aho

s. 1949, diplomiekonomi, kauppaneuvos
hallituksen puheenjohtaja, SKS Group Oy
ja SKS Group:n tytäryhtiöt
työnantajajärjestöjen edustaja

Muut työmarkkinajärjestöjen edustajat:

Jukka Ahtela

s. 1952, varatuomari, ekonomi
johtaja, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
työnantajajärjestöjen edustaja

Heikki Kauppi

s. 1955, diplomi-insinööri
toiminnanjohtaja,
Tekniikan Akateemisten Liitto TEK ry
palkansaajajärjestöjen edustaja

Antti Rinne

s. 1962, oikeustieteen kandidaatti
puheenjohtaja, Ammattiliitto Pro
palkansaajajärjestöjen edustaja

Heikki Ropponen

s. 1948, oikeustieteen kandidaatti,
kauppatieteiden maisteri
varatoimitusjohtaja, Kaupan Liitto ry
työnantajajärjestöjen edustaja

Hallituksen muut jäsenet:

Eero Lehti

s. 1944, valtiotieteiden maisteri,
kauppaneuvos, kunniatohtori
(Vaasan yliopisto)
kansanedustaja, Taloustutkimus Oy:n
hallituksen puheenjohtaja

Olavi Nieminen

s. 1952, optikko, hakanomi
hallituksen puheenjohtaja,
Piiloset by Finnsusp Oy

Ralf Wickström

s. 1949, kauppaopisto, VTS,
vakuutusneuvos
hallituksen puheenjohtaja,
Lähivakuutus osk

Varajäsenet:

Nikolas Elomaa

s. 1968, oikeustieteen kandidaatti
edunvalvontajohtaja, Suomen Ammatti-
liittojen Keskusjärjestö SAK ry
palkansaajajärjestöjen edustaja

Antti Kuljukka

s. 1961, valtiotieteiden maisteri, eMBA
toimitusjohtaja, Keskinäinen Vakuutusyhtiö
Fennia

Reija Lilja

s. 1954, Ph.D., The London School
of Economics and Political Science
(kansantaloustiede)
tutkimusjohtaja, Palkansaajien tutkimuslaitos

Rauno Mattila

s. 1946, tekniikko, teollisuusneuvos
hallituksen puheenjohtaja, Trafotek Oy,
Teknoware Oy ja Teknopower Oy
työnantajajärjestöjen edustaja

Hallintoneuvosto

Puheenjohtaja:

Taisto Lehti, s. 1954

hallituksen puheenjohtaja
Oy Odensö Ab

Varapuheenjohtajat:

Marjaana Valkonen, s. 1952

1. varapuheenjohtaja
johtaja
Suomen Ammattiliittojen
Keskusjärjestö SAK ry

Klaus Saarikallio, s. 1955

toimitusjohtaja
Normek Oy

Työnantajajärjestöjen edustajat:

Jyrki Kaskinen, s. 1961

hallituksen puheenjohtaja
Respicio Oy

Heikki Nikku, s. 1956

toimitusjohtaja
Logica Suomi Oy

Marja Rantanen, s. 1943

toimitusjohtaja
Lahden Lounaspörssi Oy

Jukka Tikka, s. 1953

toimitusjohtaja
Länsi-Savo Oy

Pentti Virtanen, s. 1964

toimitusjohtaja
FSP Finnish Steel Painting Oy

Kalevi Vuorisalo, s. 1945

teollisuusneuvos
Teknikum Yhtiöt Oy

Palkansaajajärjestöjen edustajat:

Timo Korpijärvi, s. 1962

viestintäpäällikkö
Metallityöväen Liitto ry

Håkan Nystrand, s. 1955

puheenjohtaja
METO - Metsäalan Asiantuntijat ry

Markku Palokangas, s. 1957

teollisuussektorin johtaja
Ammattiliitto Pro

Tuula A. Paunonen, s. 1955

pääkirjanpitäjä
Länsi-Savo Oy

Pertti Porokari, s. 1964

puheenjohtaja
Uusi Insinööriliitto UIL ry

Anssi Vuorio, s. 1965

johtaja
Ammattiliitto Pro

Hallintoneuvoston muut jäsenet:

Kaj Ericsson, s. 1943

sijoitusneuvoston jäsen
Harry Schaumans Stiftelse

Oiva Iisakka, s. 1956

toimitusjohtaja
Nooa Säästöpankki Oy

Tauno Jalonen, s. 1945

toimitusjohtaja
Suomen Yrittäjien Sypoint Oy

Pentti Jussila, s. 1949

johtaja
Kuljetusliike I Lehtonen Oy

Pertti Karjalainen, s. 1969

toimitusjohtaja
Attendo Oy

Jari Kostamo, s. 1957

toimitusjohtaja
MDC Group Oy

Tauno Maksniemi, s. 1959

toimitusjohtaja
RTK-Palvelu Oy

Erkki Moisander, s. 1953

toimitusjohtaja
Lähivakuutus-ryhmän Keskusliitto ry

Lasse Murto, s. 1943

professori
A-klinikkasäätiö

Lasse Savonen, s. 1951

kauppaneuvos

Stefan Wentjärvi, s. 1967

toimitusjohtaja
Blue1 Oy

Jarkko Wuorinen, s. 1951

toimitusjohtaja
Savonlinnan Viisaudenhammas Oy

Efekti-palvelut toimitilat & asunnot
YEL-vakuuttaminen *eläkeneuvonta*
kumppanuus *rahoituspalvelut*
sijoitustoiminta
eläketurva työeläkekuntoutus
TyEL-vakuuttaminen

Keskinäinen vakuutusyhtiö
Eläke-Fennia

Kansakoulukuja 1
00100 HELSINKI
Postiosoite 00041 ELÄKE-FENNIA
Puhelin 010 5031
Faksi 010 503 7680
www.elake-fennia.fi